

στην καθ' όλα
την προσεγγισί
ατμοσφαιρική
εδίκε ζών
πλάστη των
α σπουδών
ταούν, μαζί
αυτοί, στην
αυτοί, στην

αριθμόν κα
για σιδηροφ
ης σπηναός
κλασσας η
ν αλυσήτων
αλλοσας
πλουσιό
τα σπε
αυτοί, στην
αυτοί, στην

αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην

αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην

αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην

αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην
αυτοί, στην

Τώρα
το Δεύτερον
έλεος

Η Νεοσυνία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικό Προσωπικό Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου υπό 'Ανωτάτου Διοικητικού Συμβουλίου
προεδρευομένου υπό της Α.Ε. του 'Αρχηγού
της Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, δότης
και εκπροσώποι ταύτην, αναπληρούμενος υπό
του Κυβερνητικού 'Επιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 2.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ :

Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
'Οδός Λεωφόρου 19 (Β' δροφος)
'Αριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ : Περιοδικόν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
'Οδός Λεωφόρου 19

'Αριθ. Τεύχ. 1 — 7 'Οκτωβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διά πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγματοῦχος ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Μελών	Μη
	& μαθητῶν μελῶν	
ΕΤΗΣΙΑ ('Εσωτερικῶς)	Δρ. 160	— 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	> 80	— 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	> 40	— 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Διπ. Ἀγγλίας	1
	Ἀμερικῆς Δολ.	6
	Αἰγύπτου Διπ.	1
Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω- τικῶς Δικαίου (Δήμους, Κοινότητες) :		
ΕΤΗΣΙΑ Δρχ.		300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἡ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΚΛΕΙΣΑΜΕ

Ἡ «Νεολαία» μὲ τὸ σημερινό της τεύχος κλείνει ἕνα χρόνο ἀπὸ γόνιμη δράσι καὶ προσπάθεια ἀποτελεσματικὴ νὰ ἀνυψώσῃ τὸ μοναδικὸ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ νεότητα περιοδικό, σὸ ὕψος τοῦ κύρους, τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς ἐμφανίσεως πού τοῦ ἐπιβάλλουν ὁ προορισμός του καὶ αἱ προσδοκίαι πού ἐστήριξαν σ' αὐτὸ ὁ Ἀρχηγός καὶ γενικώτερα ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας.

Πραγματικά, μιὰ ἀνασκόπησις τῆς ὕλης πού δημοσιεύθηκε στὸ πέρασμα ἑνὸς ὁλόκληρου χρόνου, μιὰ ματιά στὶς φωτογραφίες τοῦ περιοδικοῦ, στὶς ὑπογραφές γνωστῶν λογίων καὶ ἀνθρώπων τῆς Τέχνης καὶ τῶν Γραμμάτων πού κοσμοῦν τὶς σελίδες του, μᾶς πείθουν χωρὶς νὰ περιαιτολογοῦμε ὅτι ἀληθινὰ τὸ περιοδικό, ἂν δὲν ἔφθασε, ἐπλησίασε ὅμως πολὺ πρὸς τὸ τέρμα τῶν ἐπιδιώξεων του.

Ἡ συναίσθησις ὅμως ὅτι δὲν κατεκτήθη ἐξ ὁλοκλήρου τὸ ἔδαφος τῶν ἐπιδιώξεων αὐτῶν, μᾶς δίδει καινούργιες δυνάμεις πού θὰ τὶς χρησιμοποιήσουμε ὁλοκληρωτικὰ σὲ νέα ἐντατικὴ προσπάθεια, γιὰ νὰ δώσουμε στὸ ἀναγνωστικὸ μας κοινὸ κάτι τὸ ἀνθρώπινα τέλειο.

Τὶς νέες μας δυνάμεις τὸνώνει ἡ στοργὴ μὲ τὴν ὁποία περιέβαλε καὶ περιβάλλει ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία τὸν πνευματικὸ της σύντροφο, στὶς σελίδες τοῦ ὁποίου βρῖσκει, ὅπως μᾶς μαρτυροῦν χιλιάδες γράμματα τῶν ἀνα-

γνωστῶν του, τὰ ἰδανικά της, πού εἶναι ἰδανικά τῆς Φυλῆς καὶ γι' αὐτὸ πόθοι τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Μέσα στὶς 1712 σελίδες τοῦ ἐδημοσιεύθησαν 52 ἄρθρα πολιτικοῦ περιεχομένου, 185 γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ τοιαῦτα, πλῆθος μελετῶν διαφόρου περιεχομένου, ἑκατοντάς καὶ πλέον διηγημάτων, τρία ἐκλεκτὰ μυθιστορήματα, ποιήματα, ἱστορικὰ μελέται, μέγας ἀριθμὸς πνευματικῶν ἀσκήσεων, σελίδες εὐθυμίας, σελίδες πρακτικῶν γνώσεων χρησίμων στὴν καθημερινὴ ζωὴ, πενήντα περίπου σελίδες πρακτικῶν ἱατρικῶν συμβουλῶν, ἡ κίνησις τῶν σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ κέντρον καὶ τὰς ἐπαρχίας, ἡ ἀθλητικὴ κίνησις τῆς Νεολαίας, τὸ κατὰ Κυριακὴν Εὐαγγέλιον, ἡ καθ' ἡμᾶς μετάφρασις του καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ συμπεράσματα, μορφωτικαὶ σελίδες, περιγραφαὶ τόπων καὶ τοπίων, θαλασσινὰ διηγήματα κ. ἄ., ἕνας ὁλόκληρος ὄγκος ὕλης μὲ ἐπιμέλεια διαλεγμένης καὶ τακτοποιημένης, σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιδιώξεις καὶ τὸ χαραγμένο πλαίσιο δράσεως ἀπὸ κείνους πού τὸ ἰθύνουν.

Τὸ περιοδικό πιστεύει ἀπόλυτα ὅτι καὶ κατὰ τὸ νέο χρόνο πού ἀρχίζει, θὰ φανῇ ἀντάξιο τοῦ Ἀρχηγοῦ, τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν ἀναγνωστῶν του. Καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν αὐτὴ πού τὴν χαλυβδώνει ἡ ἀγάπη τῶν ἀναγνωστῶν του, θὰ προχωρήσῃ καὶ εἰς τὸ νέο ἔτος—τὸ δεύτερο τῆς ἐκδόσεώς του.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ :

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3% μέχρι δραχμῶν 125.000.—

ΟΨΕΩΣ πρὸς 3% ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3½% — 4½%

Ὁ τόκος τοῦ Ταμιευτηρίου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως. Ἀπασαί αἱ καταθέσεις εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου ἠγγυημέναι ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπληλαγμέναι τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀποταμίευσις.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ καὶ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ ! Ἀποταμιεύετε καὶ καταθέτετε τὰς οἰκονομίας σας εἰς τὸ :

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Ὅπως προετοιμάζει μίαν καλλιτέραν αὔριον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ συμβάλλετε συγχρόνως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31
55 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' Ὅλην τὴν Ἑλλάδα

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ «ΝΕΟΛΑΙΑ»,

Συνεπληρώθη ένας χρόνος ἀπό τοῦ ἀρχισε
νὰ ἐκδίδεται ἡ «Νεολαία». Εἶμαι καὶ
ἐγὼ ἓνας ἀπὸ εὐεταίρους τοῦ εἰργασθῆναι
διὰ τοῦ ἐκδοσθῆναι τῆς. Ἐποῦ δὲ ὅτι ἐργασ-
θῆκαμε εἰς ὅσας τὰς λεπτομερείας τῆς.
Τὸ περιοδικὸν ἔγινε καλόν, καλὸ καὶ πιστεύω
ὅτι οἱ παῖδες καὶ κορίτσια τῆς Νεολαίας θὰ
εὐχαριστῶνται ἀπὸ τοῦ ἀρχισε εἰς τὸ τέλος, καὶ
ἰδιαίτερως ὅτι ποιήματα ἢ πεζὰ, ἢ γράμματα
ποῦ γράφουν τὰ μέλη τῆς Νεολαίας. Χαίρω
ποῦ ἡ κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ εἶναι
τόσο καλὴ. Ἀλλὰ πρέπει δὲ τὰ παῖδα, Φαλαγγίτες,
Φαλαγγίτισσες, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανεῖσες
νὰ τὸ ἀγοράζουν. Τώρα πιά εἶμαι βέβαιος
γὰρ διὰ τὴν πρόοδόν τοῦ καὶ τὴν ἀνάπτυξίν τοῦ.

Μιλαζας

«Συνεπληρώθη ένας χρόνος ἀπό τοῦ ἀρχισε νὰ ἐκδίδεται ἡ «Νεολαία». Εἶμαι καὶ ἐγὼ ἓνας ἀπὸ ἐκεί-
νους ποὺ εἰργασθῆσαν διὰ τὴν ἐκδοσίν τῆς. Ἐποῦ δὲ ὅτι ἐργασθῆκαμε εἰς ὅσας τὰς λεπτομερείας τῆς.
Τὸ περιοδικὸν ἔγινε καλόν, πολὺ καλὸ μάλιστα, καὶ πιστεύω ὅτι παῖδες καὶ κορίτσια τῆς Νεολαίας θὰ
εἶναι εὐχαριστημένα ἀπὸ αὐτό. Ἐγὼ τὸ διαβάζω κάθε ἐβδομάδα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος, καὶ ἰδιαί-
τέρως ὅτι ποιήματα ἢ πεζὰ, ἢ γράμματα ποῦ γράφουν τὰ μέλη τῆς Νεολαίας. Χαίρω ποῦ ἡ κυκλοφορία
τοῦ περιοδικοῦ εἶναι τόσο καλὴ. Ἀλλὰ πρέπει δὲ τὰ παῖδα, Φαλαγγίτες, Φαλαγγίτισσες, Σκαπανεῖς
καὶ Σκαπανεῖσες νὰ τὸ ἀγοράζουν. Τώρα πιά εἶμαι βέβαιος γὰρ διὰ τὴν πρόοδόν τοῦ καὶ τὴν ἀνάπτυξίν τοῦ.

Τοῦ εὐχομαι χρόνια πολλὰ, πάμπολλα».

Ι. ΜΕΤΑΣΑΣ

ΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

Τὸ σύνθημα τοῦ Ἀρχηγοῦ γιὰ τὴν ἐντατικὴ ἐργασία καὶ τὴν ἐντατικὴ ἐκμετάλλευσιν κάθε γωνίας ἐλληνικῆς γῆς ἔπιασε. Ἦταν ὁ λόγος τοῦ κηρύγματός του σπόρος γεμᾶτος, πού ἔπεσε σὲ γῆν ὥριμη. Ἀπ' ἄκρην σ' ἄκρην τῆς Χώρας ἐδέχθη ὁ λαὸς τὸ κήρυγμα καὶ ἔδωκε τὴν ἀπόκρισίν του ἀποφασιστικὰ καταφατικῶς. Ἐπὶ ἐβδομάδας τώρα καταφθάνουν, κάθε ὥρα, ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος, πολύθροες, ἐνθουσιαστικὲς οἱ λαϊκὲς ἀποκρίσεις. Αἱ μεγάλα κοινωνικὰ δυνάμεις τῆς Χώρας μία - μία ἔτρεξαν νὰ καταθέσουν τὴν συμβολή τους. Καὶ πρῶτα - πρῶτα — καὶ εἶναι τοῦτο πολὺ φυσικόν — ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Σχολεῖον. Οἱ σημαντικοὶ τῆς Ε. Ο. Ν. σ' ὅλο τὸ Κράτος ἐτέθησαν ἀπὸ τὴν πρώτη ὥρα σὲ κατάστασι συναγερμοῦ. Αἱ Γενικαὶ Διοικήσεις καὶ αἱ Νομαρχίαι, εἰς τὰς ὁποίας ὁ Ἀρχηγὸς ἀνέθεσε τὴν γενικὴν ἐποπτεῖαν τοῦ ἔργου, ἔκαμαν ὅ,τι ἐχρειάζετο διὰ νὰ παρασκευασθῇ ἡ ἀπαραίτητος ἀτμόσφαιρα γιὰ τὸν παρασκευαζόμενον ἀγῶνα. Ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ἀδιστακτικῶς ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως παρασκευῆς καὶ καλλιέργειας πνεύματος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιστρατεύσεως δυνάμεων ἡ προσπάθεια ἐπέτυχεν ἀπολύτως. Τώρα πού μπαίνομε πιά στὸ στάδιο τοῦ κυρίου ἀγῶνος, ἀπομένει ν' ἀποδειχθῇ ἂν αὕτη ἡ ἐπιστράτευσις δυνάμεων καὶ πνευμάτων, πού ἐσημείωσε τόσην ἐπιτυχίαν, θ' ἀποδώσῃ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς, ὅ,τι ὁ Τόπος, ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὅλοι μας δικαιούμεθα νὰ περιμένωμεν. Ὅ,τι ἔγινεν ἕως τώρα δὲν ἦτο ἀκόμη ἡ μάχη. Ἦτο ἡ προπαρασκευὴ τῆς μάχης. Ἦτο ἐπιστράτευσις καὶ συγκέντρωσις δυνάμεων. Ἡ μάχη ἀρχίζει τώρα. Καὶ θ' ἀρχίσῃ μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς σπορᾶς τῶν σιτηρῶν. Οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ ἐδῶ εἶναι πολὺ ἀπλοὶ: Πρέπει ἡ ἔκτασις πού θὰ καλλιεργηθῇ μετὰ σιτηρὰ καὶ εἰδικῶς μετὰ σιτάρη νὰ ξεπεράσῃ κατὰ πολὺ ὅλες τὰς προηγούμενες χρονιὰς. Πρέπει ἀκόμη ἡ καλλιέργεια, παντοῦ, νὰ γίνῃ μεθοδικωτέρα καὶ καλλιτέρα. Τέλος πρέπει ἡ περίοδος τῆς σπορᾶς, πού συνήθως εἰς τὴν Χώραν μας παρατείνεται δύο καὶ τρεῖς μῆνας, καὶ τοῦτο ὅχι πάντοτε συνεπείᾳ τῶν φυσικῶν συνθηκῶν, νὰ τελειώσῃ τὸ συντομώτερον. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ ὕλικά μέσα πού χρειάζονται τόσον γιὰ νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ μάχη τῆς σπορᾶς, ὅσον καὶ γιὰ νὰ γίνῃ κατὰ τὸν ἐπιστημονικώτερον τρόπον, θὰ τὰ διαθέσῃ, κατ' ἐντολὴν τοῦ Κράτους, ἀφθονώτερα παρὰ κάθε ἄλλη φορά, ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Ἔτσι εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτό, ὁ ὕλικός ἐφοδιασμὸς τῆς μάχης, μέσα εἰς τὰ ὅρια φυσικά πού ἐπιτρέπουν τὰ μέσα μας, ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἀσφαλής. Μένει τώρα ἕνα ἄλλο, ὅχι ὀλιγώτερο σημαντικό. Γιὰ νὰ γίνῃ μία μάχη, χρειάζονται βέβαια πρῶτα στρατιῶται, ἔπειτα ἐφόδια καὶ τέλος ἀρχηγοί. Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς γεωργικῆς μάχης πού ἐπιχειρεῖ ἡ Ἑλλάς εἶναι οἱ γεωπόνοι τῆς. Γνωρίζομεν ὅλοι ὅτι τὸ κυριώτερόν μας μειονέκτημα εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι ὅτι τὰ γεωπονικὰ στελέχη τῆς Χώρας εἶναι ὀλιγάριθμα. Δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν

ἐδῶ τὸν λόγον. Οὔτε καιρὸς ὑπάρχει γι' αὐτό, οὔτε σκοπός. Ὁ ἀγὼν ὅπωςδήποτε θὰ ἐπιχειρηθῇ μετὰ τοὺς ἀξιωματικούς πού διαθέτει ὁ Τόπος. Καὶ ἐπειδὴ, ὅπως εἶπαμε, οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτοὶ εἶναι λίγοι, θὰ πρέπει νὰ κληθοῦν μαζί μετὰ τοὺς γεωπόνους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ τῶν διαφόρων Ταμείων νὰ συνεργασθοῦν μετὰ ἰσὰς ἀρμοδιότητος καὶ ἴσην εὐθύνην καὶ οἱ γεωπόνοι τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀγροτικῆς καὶ τῶν ἄλλων ἰδιωτικοῦ χαρακτῆρος ἰδρυμάτων καὶ ὀργανισμῶν. Κάτω ἀπὸ τὸ σῶμα αὐτὸ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀφοῦ ὅλοι οἱ γεωπόνοι τῆς Χώρας ἀναλάβουν, ὡς τὴν ὀνομάσωμε ἔτσι, μάχιμον ὑπηρεσίαν, θὰ συνταχθοῦν τὰ προοδευτικὰ γεωργικὰ στελέχη — καὶ ἀπὸ αὐτά, εὐτυχῶς, ἡ Χώρα διαθέτει ἀρκετὰ — διὰ ν' ἀποτελέσουν τοὺς ὑπαξιωματικούς τοῦ γεωργικοῦ μας στρατοῦ. Ἔτσι θὰ ἡμποροῦμε νὰ λέμε ὅτι ἐκάμαμε ὅ,τι ἦτο εἰς θέσιν νὰ κάμῃ ὁ Τόπος καὶ ἀσφαλῶς θὰ εἶναι σημαντικόν αὐτὸ πού θὰ κάμωμε. Ὑπὸ ἕνα πάντοτε ἀπαραίτητον ὄρον. Ὅτι μόλις ἀρχίσῃ τὸ ἔργον, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὸν πόλεμον, κάθε πρωτοβουλία καὶ κάθε ἄλλη δικαιοδοσία, θὰ συγκεντρωθῇ εἰς τὰς χεῖρας τῶν τεχνικῶν. Αἱ διοικητικὰ ἐξουσίαι καὶ αἱ τοπικαὶ ἐπιτροπαί, ἡ Κοινότης, ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Σχολεῖον, θὰ περιορίσουν φυσικὰ τὸν ρόλον των εἰς τὸ νὰ συγκεντρώνουν καὶ νὰ θέτουν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν γεωπόνων τὰς δυνάμεις, τὰ ἀνθρώπινα χεῖρα δηλαδὴ, τὰ μηχανήματα καὶ τὰ ζῶα ἑλξεως πού θὰ χρειάζονται. Τὸ πῶς καὶ πού θὰ χρησιμοποιηθοῦν αἱ δυνάμεις αὗται θὰ τὸ ἀποφασίσουν οἱ γεωπόνοι. Ἔτσι καὶ αὐτοὶ θὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ δείξουν τὸ τί ἡμποροῦν νὰ κάμουν καὶ ὁ Τόπος θὰ μάθῃ πόσον ἡμπορεῖ νὰ ὑπολογίσῃ εἰς αὐτούς. Φυσικὰ διὰ νὰ γίνουν αὐτὰ θὰ χρειασθῇ, δι' ὅλην τὴν περίοδον τῆς προσπάθειας, οἱ γεωπόνοι, νὰ περιβληθοῦν μετὰ ὅλας ἐκείνας τὰς ἀρμοδιότητας πού θὰ χρειασθοῦν διὰ νὰ διοικοῦν, ὅπως διοικοῦν οἱ ἀξιωματικοὶ εἰς ἐποχὴν ἐκστρατείας. Ἔτσι θ' ἀσκήσουν ὅλον τὸ κύρος καὶ ὅλην τὴν ἐπιβολὴν πού ἀπαιτεῖται ν' ἀσκήσουν, διὰ νὰ ἐπιτύχουν ἄλλὰ καὶ θὰ λάβουν τελείαν ἐπίγνωσιν τῆς εὐθύνης, μετὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιφορτισθοῦν. Πρέπει νὰ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἂν αὐτὸ γίνῃ, ἂν ὑπὸ τοιαύτην μορφήν ὀργανωθῇ ἡ προσπάθεια καθ' ὅλην τὴν Χώραν καὶ ἂν συγχρόνως ἡ προσπάθεια αὕτη ἐπιχειρηθῇ ὅχι ὡς ὑπόθεσις μεμονωμένων κτηματιῶν, ἀλλ' ὡς ὑπόθεσις τῶν κοινοτικῶν ὁμάδων καὶ γενικώτερα, — ὅπως καὶ εἶναι πράγματι — ὡς ὑπόθεσις ὅλης τῆς Ἑλλάδος, οἱ σκοποὶ πού ἔθεσεν ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὰς ἐγκυκλίους του θὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ θὰ προωθηθῇ συγχρόνως σημαντικώτατα ἡ ὅλη στάθμην τοῦ γεωργικοῦ μας πολιτισμοῦ.

Κδς

ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ — ΚΑΙ ΉΘΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ.

ΑΡΘΡΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ Ε.Ο.Ν.

(Συνέχεια)

Λαοὶ μὴ κατανοοῦντες καὶ μὴ ἀκολουθοῦντες τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν εἶναι καταδικασμένοι εἰς τὸν ἀφανισμόν, διότι πρῶτον ἐπακόλουθον ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἀδυναμίας εἶναι ἡ πνευματικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὑποδουλῶσις πού εἶναι τὸ προοίμιον τῆς πολιτικῆς ὑποδουλῶσεως καὶ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους.

Τὸ Ἐθνικὸν Κράτος συνεπὲς πρὸς τοὺς σκοποὺς τοῦ καὶ τὴν ἀποστολὴν του οὐδεμίαν παρέλειψεν ἐνέργειαν διὰ νὰ τὸν ὠνῇ συνεχῶς εἰς τὸ ὑπέρτατον αὐτῶν σημείον τὰς ἠθικὰς καὶ τὰς πλουτοπαραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ τόπου μας καὶ δὲν παρεγνώρισεν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἀνήγαγεν εἰς ἀξίωμα, εἰς θρησκευτικὴν πίστιν, τὸ γεγονός ὅτι πρῶτη πηγὴ ἠθικῆς δυνάμεως εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ φρόνημα τοῦ ἔθνους. Καὶ ὅτι ἡ πρῶτη πηγὴ δυνάμεως ὕλικῆς, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ ἠθικῆς ἀνυψώσεως εἶναι ὁ μόχθος, ἡ ἐργασία, ἡτις κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Ἀρχηγοῦ «δὲν ἀποτελεῖ ὑπόθεσιν ἀτομικὴν τοῦ καθενὸς ἀλλὰ κοινωνικὴν καὶ Ἐθνικὴν». Ἀποτελεῖ μὲ ἄλλα λόγια λειτουργίαν ὑπὲρ τοῦ ἔθνικου συνόλου. Ὅντως αἱ πηγαὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους ἀνήκουν εἰς τὸ ἔθνικόν σύνολον μὲ ὑπέρτατον ρυθμιστὴν αὐτῶν τὸ Κράτος, ὡς ἐφαρμοστὴν τοῦ συνόλου αὐτοῦ. Καὶ ἔτσι ἡ Ἐθνικὴ ἰσχὺς ἡ συνεχῶς κραταιουμένη ἀποτελεῖ σήμερον μίαν λαμπρὰν πραγματικότητα, ἡ ὁποία παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τὸν δημιουργόν της νὰ διακηρύσσει ὑπερηφάνως ὅτι «ἐννοήσαμεν ὅλοι ὅτι..... ἐπιβάλλεται νὰ εἴμεθα ἰσχυροί, ἄλλως θὰ ἀντεμετωπίζαμεν τὸν κίνδυνον τῆς ἐξαφανίσεως, ὅπως πολλὰκις μᾶς συνέβη εἰς τὸ παρελθόν. Ἰσχυροὶ πρῶτον πολεμικῶς καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν κάμνομεν ὅλας τὰς σχετικὰς θυσίας. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἡ πολεμικὴ ἰσχὺς, πρέπει νὰ εἴμεθα ἰσχυροὶ καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὸν τεχνικὸν καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὸν ἠθικὸν πολιτισμὸν, νὰ ἔχωμεν δὲ πρὸ πάντων ἰδικὸν μας πολιτισμὸν, νὰ πηγάζῃ ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς ψυχῆς μας. Ἐὰν εἴμεθα μόνον πολεμικῶς ἰσχυροὶ καὶ ὄχι ἰσχυροὶ κατὰ τὸν πολιτισμὸν θὰ ὁμοιάζωμεν μὲ τὰ σιδηρόφρακτα ὁμοιώματα τῶν ἵπποτικῶν πολεμιστῶν, πού βλέπομεν εἰς τὰ Μουσεῖα, φοθερὰ μὲν τὴν ὄψιν, ἀλλὰ ἀδειανὰ ἀπὸ μέσα».

Ἀπὸ αἰῶνων πολλῶν ἡ Ἑλλάς δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ κάμῃ τὴν ὑπερήφανον αὐτὴν διακήρυξιν, ἡ ὁποία σήμερον ἀποτελεῖ συνείδησιν τοῦ κάθε Ἑλλήνου. Καὶ δι' αὐτό, ὅπως ἦτο ἀσύλληπτος ἡ δυνατότης τῆς τοιαύτης διακηρύξεως, ἔτσι ἦτο ἀσύλληπτος καὶ ἡ δυνατότης τῆς ὑπάρξεως τοῦ ψυχικοῦ καὶ πνευματικοῦ φαινομένου, τὸ ὁποῖον χάρις εἰς τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν παρουσιάζει σήμερον εἰς τὸν κόσμον ὁλόκληρον καὶ εἰς τοὺς ἑαυτοὺς μας πρωτίστως τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος.

Καὶ συμπληρῶνεται ἡ διακήρυξις αὐτὴ μὲ κάτι τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ δι' ὅλους μας πίστιν ἀκλόνητον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἀφιερῶσει ὁλόκληρον τὴν ὑπαρξίν μας. Τὴν διαπιστῶσιν ὅτι: «Εἴμεθα εἰς τὴν ἀρίστην ὁδὸν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν. Ὅλο τὸ ἔθνος ἠννόησε καλῶς πού μᾶς ἄγει ὁ ἀνωφερὴς δρόμος, τὸν ὁποῖον οὐχὶ χωρὶς ἐμπόδια, ἀλλὰ καὶ οὐχὶ χωρὶς καθημερινὰς ἱκανοποιήσεις ἀνερχόμεθα. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι οὐδέποτε ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ στραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι μετὰ εὐφροσύνης χαρᾶς, θάρρους καὶ αὐταπαρνήσεως θὰ χωρῇ πάντοτε πρὸς τὰ ἄνω. Ὁ ἅγιος ἐνθουσιασμός, ὅστις συμπαρασύρει ὁλόκληρον τὴν Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀποδεικνύει καλλίτερον παντὸς ἄλλου τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ ὅτι τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους μας, στερεὸν ὡς βράχος, θὰ εἶναι ὅπως ἀπὸ σήμερον τὸ ὀνειρευόμεθα καὶ τὸ σφυρηλατοῦμεν».

Αὐτονόητον εἶναι ὅτι μὲ τὴν νέαν νοοτροπίαν τῆς ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους εἶναι συνυφασμένα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα τοῦ συστήματος καὶ τοῦ ἰδεολογικοῦ περιεχομένου τοῦ καθεστώτος τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ὡς ἀνωτέρω ἐλέγχθη, ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὴν παράλληλον πίστιν εἰς τὸ ἔθνος ἀπορρέουν καὶ οἱ θεσμοὶ οἱ ἐγκαθιδρυθέντες ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως. Καὶ περὶ μὲν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἰδεολογικοῦ, τὸ ὁποῖον τόσες φορὲς εὐρύτατα ἀνεπτύχθη, οὐδεμία δύναται σήμερον πλεον νὰ χωρῇ ἀσάφεια. Αὐτὸ ὅμως τὸ ὁποῖον θέλομεν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν νὰ υπογραμμίσωμεν καὶ τὸ ὁποῖον πάντοτε πρέπει νὰ ἔχωμεν κατὰ νοῦν, εἶναι ὅτι ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ ὡς ἐκ τῆς βασικῆς του προελεύσεως τὸ ἰδεολογικὸν σύστημα τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι ταυτόσημον μὲ τὴν ἰδεολογίαν καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν δύναται νὰ τοποθετηθῇ εἰς καμμίαν ἀπὸ τὰς διαφόρους ξενοήτους, ἂν καὶ ἑλληνοκαταλήκτους λέξεις, αἱ ὁποῖαι τελευταίως καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν μας στερεοτύπως ἀπαγγέλλονται ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς γῆς. Πᾶσα τοιαύτη ἀπόπειρα θὰ ἀπετέλει βασικὴν τῶν πραγμάτων παρανόησιν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἀπόπειραν ἀναθίσεως τοῦ καθεστώτος τῶν δουλικῶν καὶ καταστρεπτικῶν ἀπομιμήσεων καὶ μετεμφυτεύσεων, τοῦ καθεστώτος δηλαδὴ ἐκείνου ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον ἦλθε νὰ καταλύσῃ τὸ Ἐθνικὸν Κράτος, χάριν τῆς ἱστορικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἔθνους.

Θὰ ἦτο μία ριζικὴ ἀντίφασις πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν ἔννοιαν τῆς 4ης Αὐγούστου ἀφαιρουσα ἀπὸ αὐτὴν πᾶσαν ἐν προκειμένῳ δικαίωσιν.

Ἀντιθέτως σήμερον ἐπῆλθεν ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἱστορικότητος τῆς ζωῆς μας. Ἡ ζωὴ μας κατευθύνεται σὲ ὀρισμένους σκοποὺς, τοὺς ἐπιβαλλομένους ἀπὸ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἔθνους. Εὐρίσκει τὴν δικαίωσιν τῆς ἀφιερουμένης εἰς τὴν ἐξυπρέτησιν καὶ τὴν πραγματικῶν τῶν σκοπῶν αὐτῶν καὶ τὴν βίωσιν τῶν ἰδανικῶν μας. Ἐξελλίσσεται οὐχὶ τυχαίως καὶ σπασμωδικῶς, ἀλλὰ τελεολογικῶς μὲ γνώμονα τὰς ζωτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους καὶ τὰ μεγάλα συμφέροντα τοῦ ἔθνικου συνόλου.

Ἡ ζωὴ ἡ ἀτομικὴ μας, δηλαδὴ ἐκάστου ἐξ ἡμῶν, εὐρίσκεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ συνόλου. «Πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸν καθένα δευτέρα φύσις ὁ καταπνιγμός τῶν ὀρέξεων, τῶν παθῶν καὶ τοῦ υπερφιαλοῦ ἐγωϊσμοῦ πρὸς τὸ ἔθνικόν συνολικὸν συμφέροντος, ὡς καὶ ἡ θεληματικὴ ἀναγνώρισις τῆς ἀξίας τοῦ ἄλλου καὶ ἡ πρόθυμος ὑποταγὴ εἰς αὐτὴν. Τότε θὰ εἴμεθα λαὸς πραγματικὰ κυρίαρχος καὶ πραγματικὰ ἐλευθερος ἄλλως ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐλευθερίας θὰ ἐξουσιάζουν ἐπάνω μας ἡ ἀναρχία καὶ ἡ ἀσυνέπεια καὶ ὁ ἀνατρέπων πᾶσαν ἀξίαν φθόνος θὰ χαρακτηρίζῃ τὰς σχέσεις μας».

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΚΑΙΟΣ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ

Ο πόλεμος με τὰς ἀμέσους καὶ τὰς ἐνδεχομένας συνεπείας του ἐπηρέασε τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς Χώρας μας, ὅπως ἄλλως τε καὶ ὅλων τῶν ἄλλων Χωρῶν καὶ ἐδημιούργησε κενὰ καὶ ἀνάγκας. Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κενῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐχρειάσθη νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοῦ πολίτου ὠρισμένας θυσίας ἡ Ἐθνικὴ μας Κυβέρνησις. Αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχουν αἱ φορολογίαι, τὰς ὁποίας ὁ Ἀρχηγὸς ἀνήγγειλε τὴν περασμένην Κυριακὴν. Ἀξίζει δὲ νὰ ἐξαρθῇ τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐπεβλήθησαν καὶ καταμερίσθησαν αἱ θυσίαι. Κυβέρνησις, ἡ ὁποία δι' ὅλων τῶν πράξεων ἔδειξεν ὅτι θέλει καὶ γνωρίζει ν' ἀπεργάζεται δικαιοσύνην, δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν νὰ προνοήσῃ, ὅπως αἱ θυσίαι τὰς ὁποίας εὐρέθῃ ὑποχρεωμένη νὰ ἐπιβάλῃ, μὴ καταστήσουν δυσχερὴ τὴν ζωὴν τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενῶν κοινωνικῶν στρωμάτων. Διὰ τοῦτο ἐφορολόγησε τὰ ἔκτακτα κέρδη, πρῶτον, καὶ ἔπειτα τὴν πολυτέλειαν καὶ τὸ περιττόν. Οἱ ὠφεληθέντες ἀπὸ τὸν πόλεμον δίκαιον εἶναι νὰ μοιρασθῶν μὲ τὸ Κράτος ἓνα μέρος τοῦ κέρδους τῶν. Ἐπίσης ἐκείνοι πού ἤμπορουν νὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὸν ἑαυτὸν τῶν τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ περιττοῦ, ἤμπορουν θαυμάσια νὰ τὸ πληρώσουν κάπως περισσότερον.

«ΘΑΥΜΑ ΜΕΤΑΞΑ»

Ἡ ἐφημερὶς τοῦ Βουκουρεστίου «Ὁρτινέα» δημοσιεύει ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἐν Ἑλλάδι θαῦμα τοῦ κ. Μεταξᾶ», ἄρθρον εἰς τὸ ὁποῖον τονίζει τὴν ἡρεμίαν μετὰ τῆς ὁποίας ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀντιμετωπίζει τὴν σημερινὴν διεθνή κατάστασιν.

Ὁ ἀρθρογράφος ἐξετάζων τὴν θαυμαστικὴν αὐτὴν ἡρεμίαν τὴν ἀπαρρέουσιν ἀπὸ τὴν πεπειθῆσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρχηγόν του καὶ τὸ ἔργον του, ἐπιλέγει:

Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς κατάρθωσε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀνασῶστασιν τῆς ἑλληνικῆς ἐθνικῆς ἐνότητος, ἀληθὲς θαῦμα, ὅπερ ἀξίζει νὰ ὀνομασθῇ «θαῦμα Μεταξᾶ». Ἐκεῖνος ὅστις ἐγνώρισε τὴν Ἑλλάδα τοῦ Μαΐου καὶ Ἰουνίου τοῦ 1936 μὲ τὰς συνεχεῖς ἀπεργίας καὶ τὰς ἐπαναστατικὰς κομμουνιστικὰς κινήσεις, μὲ τὴν ὁσμὴν τοῦ αἵματος καὶ τῆς πυρίτιδος ἐν Θεσσαλονίκῃ, δὲν δύναται νὰ μὴ τὸν συμπαθήσῃ καὶ νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὰς ἀρετὰς τοῦ μεγάλου τούτου πολιτικοῦ, δημιουργοῦ νέων ψυχῶν, δημιουργοῦ μιᾶς πλουσίας ἐποχῆς πολιτισμοῦ καὶ ἐργασίας, δημιουργοῦ σημερινῆς εἰρηνευμένης καὶ ἠνωμένης Ἑλλάδος.

Εἰς τὰς αἰθούσας τῶν γραφείων τῆς Δ. Α. Σ., παρὰ τὰς τόσας ἐπείγουσας ἄλλας κρατικὰς ἀσχολίας του, ὁ Ἀρχηγός, μὲ τὸ ἀδιάκοπον ἐνδιαφέρον του διὰ τὴν Ε. Ο. Ν., εὗρηκε τὴν εὐκαιρίαν, τὸ περασμένον Σάββατον, νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοῦχους τῆς Ὁργανώσεως Πρωτευούσης διὰ τὸν τρόπον πού ἔννοεῖ τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας εἰς τὸ πλαίσιον μας.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ Ἀρχηγός ἦτο μαζί ὁ ἐλέγχων, ὁ παρατηρῶν, ὁ διατάσσων καὶ συγχρόνως ὁ κατανοῶν καὶ ὁ συγχωρῶν παιδαγωγὸς μὲ μίαν λέξιν, μὲ τὴν καλωσύνην ἐκείνην πού τόσον ἀφθονεῖ εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀκτινοβολία ἀποδίδεται τόσον πηγαία καὶ αὐθόρμητος εἰς τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν νέων πού ἐκφράζεται τόσον καθαρά μὲ τὸ ἐπιφώνημα «Πατέρας», μὲ τὸ ὁποῖον τὸν ὑποδέχεται ἡ νεότης τῆς χώρας κάθε φορὰν.

Μὲ δυὸ λέξεις δίδομεν παρακάτω τὸ νόημα τῶν νέων ὑποθηκῶν του, ὑποθηκῶν πού βγαίνουν ἀπὸ τὴν σοφὴν του παρατήρησιν ἐπὶ τῆς βραχείας σταδιοδρομίας μας:

«Νὰ κατευθύνεσθε ὅχι εἰς μίαν ἐκλεκτικὴν μειονότητα, ἀλλὰ εἰς τὸ σύνολον τῶν νέων τῆς Ἑλλάδος, μὲ σκοπὸν καὶ μ' ἀπόφασιν νὰ τὴν σηκώσετε ἀπάνω, ὀλοένα καὶ πιὸ ψηλά».

«Θέλω τακτικὰς τὰς συγκεντρώσεις τῶν νέων εἰς τοὺς σχηματισμοὺς τῶν, ἔστω καὶ μιά φορὰ τὴν ἐβδομάδα. Θέλω ὅμως συγκεντρώσεις ὅλων τῶν νέων πού ἀνήκουν εἰς τὸν σχηματισμόν. Πρέπει ὅλα τὰ μέλη νὰ γνωρίζονται μεταξύ τῶν καὶ νὰ εἶναι φίλοι. Αἱ συγκεντρώσεις ἄς εἶναι βραχεῖαι καὶ οὐσιαστικαί».

«Θέλω ἀκόμη ἡ ἐργασία μας νὰ εἶναι συνεχὴς, μὲ τὴν ἰδίαν ἔντασιν πάντοτε, χωρὶς χαλαρώσεις καὶ χωρὶς διακοπὰς. Ὅχι ἐξορμήσεις αἱ ὁποῖαι ξεκινοῦν ὀρμητικώτατα διὰ νὰ καταλήξουν ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον εἰς «ἀγρανάψυσεις».

«Ἡ ἐργασία εἰς τοὺς τομεῖς νὰ κανονίζεται ἔτσι, ὥστε νὰ μὴ ἐπιφέρῃ ἐμπόδια εἰς τὴν σχολικὴν φοίτησιν».

Τέλος ἐξεφράσθη μὲ τοὺς πλέον συμπαθεῖς λόγους διὰ τοὺς ἐργαζομένους Φαλαγγίτας καὶ συνέστησεν ὅπως ἡ ἐκπαίδευσιν τῶν τελευταίων τούτων ρυθμίζεται εἰς τοὺς τομεῖς κατὰ τέτοιον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ἐμποδίζονται εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν.

Φαλαγγίται μὲ ἀντιασφυξιογόνους προσωπίδας.

ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΞΟΦΛΗΘΗ

Είς την Βυτίνα της Γορτυνίας ξγιναν την περασμένη Κυριακήν, εις τὸν μικρόν, περιφραγμένον χώρον, ὅπου ἄλλοτε ὑπῆρχε τὸ σπίτι τῶν Παπαρρηγοπουλαίων, τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ μεγάλου μας ἱστορικοῦ Παπαρρηγοπούλου. Ἐὰν ἐξαιρέσωμε τὴν προτομὴν ποὺ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἔστησεν εἰς τὸν βασιλικὸν κήπον, ὁ οἶκος ὁ ὁποῖος ἐπανεξέδωσε τὴν «Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους» κανὲν ἄλλο μνημεῖον τοῦ Κωνσταντίνου Παπαρρηγοπούλου δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ ἔλλειψις αὐτῆς ἦτο ἀπόδειξις ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Κων(τίνου) Παπαρρηγοπούλου ἠγνοήθη ἢ δὲν ἐξετιμήθη κατ' ἀξίαν ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας. Κάθε ἄλλο. Πάντως ὅμως ἡ ἔλλειψις ἦτο αἰσθητὴ καὶ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον τὴν ἡσθάνοντο οἱ ὑπερήφανοι συμπατριῶται τοῦ τῆς ὠραίας κωμοπόλεως τῆς Γορτυνίας. Μὲ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς περασμένης Κυριακῆς θεραπεύεται αὐτὴ ἡ ἔλλειψις, χωρὶς βέβαια καὶ νὰ ἐξοφληθῇ ἡ ὀφειλὴ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος τόσον ὀρθὰ ἠρμήνευσε καὶ τόσον βαθειὰ ἐφιλοσόφησεν ἐπάνω εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ δημιουργικωτέρου τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, τοῦ ἔθνους τοῦ ὁποῖου ἡ ἱστορία συνοψίζει τὴν ἱστορίαν τῶν ὑψηλοτέρων ἀνθρωπίνων κατακτήσεων.

ΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑΙ

Μὲ τὴν ἑναξίν τοῦ Β' ἔτους, τὸ περιοδικὸν ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξῃ εἰς τὰ συνεχῆ τοῦ ἀναγνώσματος «Χωρὶς Οἰκογένεια», «Δεύτερη Πατρίδα» καὶ «Μὲ τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ» συντόμους περιλήψεις τοῦ Α' ἔτους, ὥστε νὰ δυνηθοῦν νὰ παρακολουθήσουν ταῦτα καὶ οἱ νέοι συνδρομηταί μας.

Ο ΥΜΝΟΣ

Δημοσιεύομεν σήμερον τὸ μουσικὸν τεμάχιον τοῦ «Υμνου» μας ἱκανοποιούντες τὰς παρακλήσεις πλείστων Σχολείων, Ὁργανώσεων καὶ οἰκογενειῶν.

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ

«Δέχομαι νὰ εἶμαι ὁ πρῶτος φαλαγγίτης. Ἀλλὰ θέλω καὶ ἐγὼ τώρα ἀπὸ σᾶς νὰ μοῦ ὑποσχεθῇτε μερικὰ πράγματα ἐδῶ ποὺ εἴσθε συγκεντρωμένοι καὶ πρῶτοι οἱ φαλαγγίται καὶ σκαπανεῖς καὶ κατόπιν ὅλοι οἱ ἄλλοι νέοι, οἱ ὁποῖοι εἴσθε

ἐδῶ παρόντες. Πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Πατρίδα, πίστιν εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἀπόφασιν νὰ εἴσθε ἀπλοὶ στρατιῶται χωρὶς καμμίαν ἰδιοτέλειαν. Ἀπόφασιν νὰ θυσιάσετε τὰ πάντα καὶ τὴν ζωὴν σας ἀκόμη. Διὰ νὰ ἀποτελῇτε φάλαγγα πρέπει νὰ εἴσθε ἓνα σύνολον ψυχικῶς καὶ ἓνας ἀπὸ τοὺς κυρίους σκοποὺς ὅπου μὲ ἐκίνησαν εἰς τὴν πράξιν τῆς 4ης Αὐγούστου ἦτο ὁ φόβος καὶ ἡ ἀγωνία διὰ τὸ μέλλον σας, διὰ τὴν τύχην σας».

«Ἐσεῖς θὰ τὸ φέρετε μπροστὰ τὸ μέλλον σας. Νὰ μὴ σᾶς καταλάβῃ ποτὲ ἀπογοήτευσις ἀπὸ τὰς ἀτυχίας τοῦ βίου σας. Νὰ κυττάξητε νὰ ὑπερπηδήσητε ὅλας τὰς δυσκολίας τοῦ βίου μὲ θάρρος καὶ ἀπόφασιν. Νὰ μένετε πιστοὶ στὰ ἰδανικά σας. Καὶ τότε δύνασθε νὰ εἴπητε καὶ σεῖς, ὅταν μεγαλώσετε, στὰ παιδιὰ σας, τὰ ὁποῖα θὰ ἔλθουν κατόπιν ἀπὸ σᾶς: Ἡμεῖς ἐβαστάξαμεν τίμια τὴν λαμπάδα τοῦ ἔθνους. Σᾶς τὴν δίνουμε στὰ χέρια σας».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΒΑΛΚΑΝΙΑΣ

Ἡ δεκάτη Βαλκανιάς δὲν εἶναι μόνον ἐπίδειξις εἰρήνης. Εἶναι ἐπίσης πολυτίμος ἐπίδειξις πνεύματος ἐνότητος, εἰς μίαν περιοχὴν τοῦ κόσμου, τὴν ὁποίαν ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας παρατηρηταί, ἐρμηνεύοντες τὰ φαινόμενα ὀχι ἀπὸ τὰ αἰτία ἀλλ' ἀπὸ τὰ συμπτώματά των, τὴν ἐξαπατήριζον ὡς πυριτιδαποθήκην τῆς Εὐρώπης. Γνωρίζομεν ὅτι αἱ διαρκῶς μεταλλασσόμεναι συνθήκαι τοῦ πολέμου, ποὺ ἐξεργάγη εἰς τὴν ἀνατολικὴν καὶ τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, ἐπηρεάζουν κατὰ ποικίλους τρόπους καὶ τὴν Βαλκανικὴν περιοχὴν. Γνωρίζομεν ἀκόμη ὅτι ἡ κατάστασις παραμένει γεμάτη κινδύνους καὶ ἀπειλὰς. Ἀκριβῶς ὅμως ἐπειδὴ τὰ γνωρίζομεν ὅλα αὐτά, ἐπειδὴ γνωρίζομεν ὅτι ἡ βεβαιότης ἐφυγαδεύθη καὶ ἡ φυγάδευσίς τῆς ἐπιβάλλει συνεχῆ καὶ ἀδιάλειπτον ἐπαγρύπνησιν, ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδεικνύομεν ὑπερηφάνως τὸ πνεῦμα τῆς ὀρίμου κατανοήσεως, τοῦ ὁποῖου καρπὸς ὑπῆρξεν ἡ Βαλκανικὴ Συνεινότης καὶ ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο ν' ἀποτελέσῃ ὑπόδειγμα εἰρηνικῆς Κοινωνίας Ἐθνῶν δι' ὅλα τὰ γεωγραφικά πλάτη. Τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Κόσμου ἐμφανίζεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν τόσο σκοτεινόν, ὥστε νὰ μὴ τολμᾷ κανεὶς νὰ διακινδυνεύῃ προβλέψεις. Ὁ ἀντίκτυπος τῆς συγκρούσεως τῶν κολοσσῶν εἶναι φυσικὸν νὰ συγκλονίσῃ καὶ τὴν ἰδικὴν μας περιοχὴν. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἀποκτᾷ ἀκόμη συγκινητικὴν ἀξίαν ἡ ἐμφάνισις εἰς τὸν στίβον τοῦ Παναθηναϊκοῦ Σταδίου τῆς νεολαίας τῆς Βαλκανικῆς, ἀντιμετρομένης εἰς τοὺς εὐγενεστέρους τῶν ἀγώνων, τὴν ὥραν καθ' ἣν ἄλλοι ὁ πόλεμος μαίνεται. Κανεὶς ἂς μὴ θελήσῃ νὰ διαγνώσῃ εἰς τὴν διαπίστωσιν αὐτὴν τὴν παραμικρὰν πρόθεσιν ἐπάρσεως, ἡ ὁποία ἄλλως τε οὔτε νόημα θὰ εἶχεν οὔτε σκοπὸν. Οἱ λαοὶ τῆς Βαλκανικῆς διηλθον ὅλοι ἐπὶ μίαν ἑκατονταετίαν ἀπὸ τὰς σκληροτέρας δοκιμασίας καὶ ἡ κατανόησις ποὺ τοὺς ἐνώνει αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἡ φιλία καὶ ἡ συναδέλφωσις τῶν ἀποτελοῦν τὸν καρπὸν μιᾶς πλουσίας πείρας, ἡ ὁποία ὀρίμαζε βραδέως, ἐν μέσῳ ἀγωνιῶν καὶ συμφορῶν. Ἐὰν ὑπάρχῃ κάποιον ἰδιαίτερον νόημα εἰς τὰς τῶσον ὠραίας συναντήσεις τῶν ἀθλητῶν τῆς Βαλκανικῆς τῆς ἐβδομάδος αὐτῆς, τὸ νόημα τοῦτο ἠμπορεῖ νὰ συνοψισθῇ εἰς μίαν διάπυρον εὐχὴν, νὰ εὐτυχίσῃ γρήγορα ἡ νεολαία τῆς Εὐρώπης, αὐτὴ ποὺ αἰμορροεῖ εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, νὰ συναντηθῇ πάλιν, καλίνικος εἰς τοὺς στίβους τῆς εἰρηνικῆς ἀμίλλης.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗ ΓΗ

Ο Άρχηγός έκαμε έκκλησι προς όλους τους αγρότες της Χώρας να καλλιεργήσουν κάτω από την καθοδήγηση των κρατικών οργάνων όχι μόνον έντατικά τη γη, την πηγή παντός πλούτου, αλλά κατ'επέκτασι να μην αφήσουν για φέτος ούτε σπιθαμή άκαλλιεργητη. Η σημασία της έντατικής καλλιεργείας δεν διαφεύγει της προσοχής κανενός, μία και ό Άρχηγός με την εγκύκλιό του καθώρισε τους λόγους της τέτοιας ανάγκης, τονίζοντας ότι ή ύποχρέωσι της έντατικής καί κατ'επέκτασι καλλιεργείας της γης αποτελεί ύψιστη έθνική ύποχρέωσι. Την τιμή για την προπαγάνδα στους αγρότες της τοιαύτης μάχης, δηλαδή της μάχης για την εξασφάλισι του έπισιτισμού της Χώρας, ανέθεσε με άλλη του εγκύκλιον στα μέλη της Έθνικής Οργανώσεως της Νεολαίας. Καί όχι μόνον τούτο: Ο Άρχηγός έκάλεσε τά μέλη της Ε. Ο. Ν. να συμβάλουν προσωπικά στην αύξησι της παραγωγής της Χώρας, διαθέτοντας προς τόν σκοπό αυτό την προσωπική τους εργασία.

Στό σημερινό μας άθρο δεν πρόκειται να αναπτύξουμε την οικονομική σημασία της τέτοιας άπαχολλώσεως των μελών της Έθνικής Οργανώσεως της Νεολαίας, περιττό άλλως τε έπειτα από τας εγκυκλίους του Άρχηγού. Σήμερα διαπιστώνουμε τούτο:

Τό σύνθημα του Άρχηγού για την προσωπική εργασία των μελών της Ε. Ο. Ν. προς αύξησι της παραγωγής, δεν είναι σύνθημα μόνον που άποδίδει στην αύξησι της οικονομικής άποδόσεως της γης, αλλά και σύνθημα πνευματικό. Ο Άρχηγός, που στηρίζει την όλη του πολιτική στους αγρότες της Χώρας, καί που «έσκεμμένως» εις αυτούς έχάρισε την μείζονα στοργή του από της 4ης Αυγούστου, παρέχει την εύκαιρία σε μās που ζούμε στας πόλεις, με τό να βοηθήσουμε τους αγρότες της Χώρας μας στην καλλιεργεία της γης τους, να έλθουμε σε έπαφή με τη μάνα γη καί τους δουλευταδες της καί να καλλιεργήσουμε έτσι τόν ψυχικό κόσμο τόν δικό μας καί τόν αγροτών σε σημείο δυνατότητας δημιουργίας του Νέου Έλληνικού Πολιτισμού. Είναι γνωστό ότι πρό της 4ης Αυγούστου οί αγρότες μας ήσαν έγκαταλελειμμένοι, καμμία προσπάθεια δεν κατεβάλλετο για την ψυχική καί πνευματική τους ανάπτυξι. Καί όχι μόνον τούτο: Ένα τραγικό χάσμα έπιβαρυντικό στην όλη μας έθνική εξέλιξι παρατηρείτο μεταξύ του χωριού καί της πόλεως καί ειδικά μεταξύ των διανοουμένων καί του χωριού. Οί έπιστημόνες μας, είτε ζούσαν στο χωριό είτε στην έπαρχια γενικά, δεν άγκάλιαζαν τόν αγρότη καί τά ζητήματά του, δεν ένοιωθαν τά προβλήματά του, δεν ήσαν φορείς πολιτισμού, στοιχεία μορφωτικά, αλλά αντίθετα στοιχεία έκμεταλλευτικά ή έντελως αδιάφορα. Μιά απόστασι ψυχική καί όλική τους έχώριζε, καί χωρίζει δυστυχώς πολλούς ακόμα από τους αγρότες, που έβλεπαν περιφρονητικά άν όχι με μάτι άρπακτικού όρνιου. Καμμία προσπάθεια δεν είχε γίνει, μύλο που θα έπρεπε από τό Κράτος καί από τους διανοούμενους για την ανάπτυξι ήθικά, πολιτιστικά καί πλουτολογικά της έπαρχίας, δηλαδή αυτού τούτου του Έθνους.

Ευτυχώς όμως διά της δημιουργίας της 4ης Αυγούστου ό ήθικός καί όλικός ξεπεσμός του χωριού καί σάν συνακόλουθο τούτου του Έθνους έσταμάτησε. Από την πρώτη στιγμή ό Άρχηγός διεκήρυξε: «Είναι για μένα ό αγροτικός κόσμος εκείνος που άπορροφά την προσοχή μου, την φροντίδα μου, την μέριμνά μου. Ως σκοπό μου έταξα την ευημερία της αγροτικής τάξεως. Πιστεύω άπόλυτα στον αγροτικό κόσμο της Ελλάδος ότι θα είναι τό κυριώτερο στοιχείο της εξέλιξεως της άκμης καί προόδου της Ελλάδος καί του μελλοντικού πολιτισμού». Μ' άλλα λόγια ό Άρχηγός στηρίζει τη δημιουργία του Νέου Έλληνικού Πολιτισμού στους αγρότες, που αποτελούν, όπως είπεν άλλοτε, τά δύο τρίτα του πληθυσμού της Χώρας, δηλαδή είναι τό Έθνος.

Επομένως εις έκτέλεσιν των λόγων του Άρχηγού καί της τελευταίας του εγκυκλίου γεννάται σε μās τους νέους, στά μέλη της Ε. Ο. Ν. που ζούμε σtis πόλεις ή ύποχρέωσι δημιουργίας ύποχρεωτικής έπαρχιακής θητείας για τόν καθένα μας, ώστε όχι μόνον να μεταβληθούμε σε συντελεστικά στοιχεία της Έθνικής μας Οικονομίας με την εργασία που θα προσφέρουμε ύποχρεω-

τικά στην Έλληνική γη καί που γι' αυτό ό Άρχηγός έχει κάνει από της 4ης Αυγούστου τό κάθε τί, αλλά καί σε στοιχεία μορφωτικά για τόν αγρότη.

Η προσωπική μας εργασία για την αύξησι της παραγωγής μās δίδει την εύκαιρία από την μία μεριά να γνωρίσουμε τό Έλληνικό ύπαιθρο, τά βουνά καί τους κάμπους, τά ποτάμια καί τά δάση, τη θάλασσα, τόν γαλάζιο αυτό κάμπο, που όλα έχουν την ιστορία τους καί την ζέχωρη όμορφιά τους καί να γιγαντωθώ έτσι μέσα μας ή αγάπη για την Ελλάδα μας, που, όπως λέγει καί ό Έθνικός μας ποιητής: «σάν την κλείση κανείς μέσα του την Ελλάδα είναι σάν να νοιώθι τόν κόσμο όλο» καί από την άλλη μεριά: 1) Να έμφυχώσουμε μία πρωτοβουλία για τη δημιουργία κοινωνικής έπαφής καί οργανικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων της πόλεως καί του χωριού, όπου, ως διαπιστώσαμε πιο πάνω, ύπάρχει ανάμεσα τους ένα τραγικό χάσμα έπιβαρυντικό στην όλη μας εξέλιξι.

2) Να δουλέψουμε πρωτοποριακά για να γεφυρώσουμε την απόστασι που άποξενώνει τόν έπιστήμονα άπ' τη μάνα γη καί τό λαό.

3) Ν' αγωνισθούμε για την άφύπνισι συνειδήσεων καί τη διάδοσι πολιτισμού ανάμεσα στους ανθρώπους της ύπαιθρου μας χώρας.

3) Να συντελέσουμε στο να άποκτήσι ό χωρικός μας συνείδησι των συνθηκών καί αναγκών της ζωής του. Να τόν διαφωτίσουμε πάνω στα προβλήματα καί στην προσπάθεια του Κράτους της 4ης Αυγούστου που κατευθύνεται στο να τόν άπολυτρώσι από ήθική καί κοινωνική σκλαβιά καί να τόν ανεβάσι σε κύριο στοιχείο δημιουργίας του Νέου Έλληνικού Πολιτισμού.

5) Να φροντίσουμε ν' άποσπασθώ από την άμάθεια, τις δεισιδαιμονίες, την έλνοσσία, την δυσεντερία καί τη φτώχεια, ακολουθώντας άπόλυτα τόν Άρχηγό στα διδάγματά του.

6) Να βοηθήσουμε τό χωρικό μας για να ριζώσι στη γη του να κατακτήσι αντίθετες φυσικές συνθήκες καί να γίνι κυρίαρχος του έαυτού του, μεταμορφώνοντάς τον σε παράγοντα ευημερίας, προόδου καί πολιτισμού, όπως τόν όνειρεύεται ό Άρχηγός μας καί

7) Με την έπαφή μας με την νεολαία του χωριού να διαπαιδαγωγήσουμε αυτή πάνω στα συνθήματα του Άρχηγού, σε τρόπο ώστε πρώτα μόν να ξεσυνήθισι από την ιδέα πως τό έπάγγελμα του καλλιεργητού της γης είναι για δούλους καί ελωτες καί δεύτερο τό αντίθετο, πως πρέπει να νοιώσι ότι τούτο είναι έξ ίσου, άν όχι καί περισσότερο έντιμο καί πιότερο σημαντικό από άλλα παρασιτικά άστικά έπάγγελα. Ακόμη πως ή νεολαία του χωριού έχει ύποχρέωσι ν' αγαπά τη γη καί πως ή φοίτησι στη μέση εκπαίδευσι όχι μονάχα δεν πρέπει να την άποτραβά από τη γη — όπου ύπάρχει έδαφος — καί δεν την έμποδίζει από τό να ακολουθά τό ζευγάρι καί να γονιμοποιή τό χωράφι, αλλά τό αντίθετο, την δυναμώνει στην παραγωγική της προσπάθεια, αφού ή παιδεία άποτελεί παράγοντα κοινωνικής προαγωγής.

Έτσι σάν αγωνιστούμε θα είμαστε συνεπείς στο πρόσταγμα του Άρχηγού καί θα δημιουργήσουμε πράγματι πλάι προς τις όλικές προϋποθέσεις καί κατάλληλη άτμόσφαιρα πρόσφορη για τό ανέβασμα της αγροτικής τάξης σε σημείο να δημιουργήσι κάτω από τη δική της αγωνιστική προσπάθεια τις προϋποθέσεις της δημιουργίας του νέου Έλληνικού πολιτισμού. Τό σύνθημα που ύπήρχε πρό της 4ης Αυγούστου «Διάλυσι καί έγκατάλειψι του χωριού», άς τό μεταβάλουμε έμεις τά μέλη της Ε. Ο. Ν. σε σύνθημα «Έπιστροφή στο χωριό», προσπάθεια για την οικονομική, πνευματική καί ψυχική ανάπτυξι του χωριού καί δι' αυτού δημιουργία του Γ' Έλληνικού Πολιτισμού.

Έτσι σάν αγωνιστούμε θα είμαστε αντίξια μέλη της Έθνικής Οργανώσεως της Νεολαίας, καί συνεπείς προς τόν όρκο που δώσαμε καί την ύπόσχεσι προς τόν Άρχηγό, ό όποιος μās άγκάλιασε στοργικά καί φροντίζει για την εξασφάλισι σε μās ενός καλλιτέρου μέλλοντος.

Γεώργιος Δ. Μυλωνάς

Διευθυντής της Ίδεολογικής Διαφωτίσεως της Κεντρικής Διοικήσεως Ε. Ο. Ν.

Η Έλλάς είναι επιστρατευμένη... Ο Άλκιμος πληθυσμός της έχει ντυθή στο χακί, κι' η χιλιοδασανισμένη Λάρισα απειλεί αυτή τη φορά τη Μελούνα...

Η Θεσσαλική πρωτεύουσα με τις 10 περίπου χιλιάδες τών κατοίκων της βουίζει από κίνησι... Κάθε λίγο, στο σιδηροδρομικό σταθμό της από τόν Πειραιά κι' από τόν Βόλο καταφθάνουν αμαξοστοιχίες γεμάτες στρατό... Η Ήφουλη πόλις έχει κατακλυσθή από κόσμο!... Στρατός, μεταγωγικά, κανόνια, συνεργεία και νοσοκομεία του Έρυθρου Σταυρού, όλων σχεδόν τών Κρατών της Ευρώπης, δημοσιογράφοι ξένοι και Έγχωριοι σιδηάζονται—αυτή είναι η κυριολεξία—στη Λάρισα...

Τά ξενοδοχεία είχαν καταληφθῇ... Δέν μένει ούτε γωνιά γιά νά σταθῇ κανείς. Τά σχολεία, οί ἐκκλησίαι, οί ἀποθήκες είχαν κι' αὐτές ἐπιταχθῇ. Τά καφενεῖα τὸ ἴδιο. Παντοῦ, ὅπου καί νά κυτᾶξῃς, θά δῇς ὅλο αὐτό τόν κόσμο νά συνωθῇται «πατεῖς με πατῶ σε» γιά νά βρῇ ἐπὶ τέλους ἕνα μέρος γιά νά καθίσῃ...

Ὁ Διάδοχος μὲ τὸ ἐπιτελεῖό του—ἀρχιστράτηγος τοῦ στρατοῦ Θεσσαλονίκης—ἔχει κι' ὅλας ἐγκατασταθῇ πρόχειρα εἰς τὴ Γεωργική σχολὴ τῆς Λαρίσης, ἀλλὰ πάντοτε ὑπ' ἑαυτὸν!...

Ὅλα εἶναι ἔτοιμα πρὸς δρᾶσιν... Μὰ ὁ πόλεμος δέν ἔχει κηρυχθῇ ἀκόμη... Οἱ σχέσεις μὲ τὴν Τουρκία δέν διεκόπησαν, μὰ κανένας δέν πιστεύει πιά πῶς ὁ πόλεμος δέν εἶναι ἐπὶ θύραις...

Κανείς δέν πιστεύει στίς πληροφορίες πῶς εἶναι δυνατόν νά ἀποσοδηθῇ ἡ σύρραξις, οὔτε καί κανεὶς εὐχεται τέτοιο πρᾶγμα. Ὅλοι θέλουν τὴν δρᾶσιν. Καί ἴδου οἱ πρῶτες ἐνδείξεις ὅτι δέν ἔχουν κάμει λάθος!...

Τὴν 4ην Ὀκτωβρίου ὁ Διάδοχος μεταφέρει τὸ στρατηγεῖόν του εἰς τὸ Τύρναβον.

...Καί τὴν νύκτα τῆς 4ης πρὸς τὴν 5ην Ὀκτωβρίου διαδίδεται εὐρύτατα ἡ μοιραία εἰδησις:

Ὁ πόλεμος ἐκηρύχθη... Εἰς τὰ στρατόπεδα ὁ ἑνοπλος λαός, εἰς τὰς πόλεις καί τὰ χωρία μὴ ἐπιστρατευθέντες πολῖται καί τὰ γυναικόπαιδα ὑποδέχονται τὴν εἰδησιν μὲ ἀλαλαγμούς...

Ἡ χαρὰ εἶναι εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα ζωγραφισμένη... Ἡ Λάρισα ποῦ ἐδεινοπάθησε στίς προηγουμένες τουρκικές ἐισβολάς, δέν φοβάται τὴν φορὰ αὐτὴ ἐπανάληψιν τῶν ἰδίων παθημάτων. Πιστεύουν ὅλοι στὴ νίκη καί γι' αὐτὸ δέν λαμβάνεται κανένα μέτρο.

Στὰ στρατόπεδα οἱ στρατιῶται πληροφοροῦνται τὴν εἰδησιν μὲ ἀγαλλίασι καί τὴν ἐκδηλώνουν μὲ τίς ζητωκραυγές:

— Ζήτω ὁ Βασιλεὺς. Ζήτω ὁ Διάδοχος.

Κι' ἔπειτα ὅλοι μαζί ἀκοῦνε τὴν ἡμερησίαν διαταγὴν τοῦ Διαδόχου καί κατόπιν προσεύχονται...

Καί χωρὶς νά τοὺς τὸ ζητήσῃ κανεὶς ἀπάνω στὴν προσευχὴ τοὺς ὁρμίζονται μόνοι τοὺς:

— Τὴ νίκη ἢ τὸ θάνατο!

Ἡ ἑλληνικὴ ἐξόρμησις τοῦ 1912—

Καί προχωροῦν κατόπιν πρὸς τὰ σύνορα...

Ἡ Μελούνα δέν εἶναι πλέον ἀπειλητική!... Μολονότι τὰ ἑλληνικά φυλάκια εὐρίσκονται ἐπὶ πεδιάδος καί τὰ τουρκικά εἰς λοφίσκους 400 καί πλέον μέτρων ὑψηλότερα τῶν ἑλληνικῶν, οὐδεὶς δισταίνει καί πολὺ περισσότερον οἱ στρατιῶται μας. Ὁ ἀντικειμενικός τοὺς σκοπὸς εἶναι νά καταλάβουν τὰ φυλάκια αὐτά!...

Ἐπὶ τὴν 5ην πρωΐνῃν τῆς 5 Ὀκτωβρίου τὰ πρῶτα τμήματα τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ὁρμῶσι ἀπὸ ἐξ σημείων τῶν συνόρων, τὰ διασποῦν καί μὲ μικρὰν ἀντίστασιν τῶν τουρκικῶν φρουρῶν καταλαμβάνουσι τὰ φυλάκια...

Οἱ ὑπερασπισταὶ τῶν ἄλλοι φονεύονται ἢ τραυματίζονται καί ἄλλοι συλλαμβάνονται αἰχμάλωτοι ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ἐπὶ τῶν φυλακίων ποῦ ἐκυμάτιζεν ἡ ἐρυθρὰ ἡμισέληνος κυματίζει τώρα ὑπερήφανα ἡ γαλανόλευκος... Καί ὁ στρατὸς προχωρεῖ...

Τὴν ἐσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας τὰ στρατεύματα ἔχουν φθάσει εἰς τὴν Τσαρίτσαιναν, εἰς Σκόμπα, εἰς Δομένικον, εἰς Βλαχόγιαννη, εἰς Δαμάσιον, εἰς Περτὸρι, εἰς Τσοῦκα καί Ψηλορράχην...

Ἡ Ἑλλάς, ὅπου προμηνύεται ἡ ἀντίστασις τοῦ ἔχθρου, ἀπειλεῖται ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν στρατόν!... Καί τὴν ἐπομένην ἡ πρώτη νίκη τῆς Ἑλλάδος... Μιὰ ἡμέρα ἦρκεσε διὰ τόσας ἐπιτυχίας... Καί δέν θά παρέλθουν ἡμέραι πολλαὶ ποῦ ὁ στρατὸς μας μ' ἀκάθεκτον ὁρμὴν θά γράψῃ τοὺς μεγαλειώδεις θριάμβους του... Φθάνει μέχρι Θεσσαλονίκης...

***

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ στρατὸς τῆς Ἀρτας εἶχεν ἐξορμήσει... Τὸ περίφημο «Γεφύρι τῆς Ἀρτας» μὲ τοῦ Ἀράχθου τὴν γραμμὴν ἀποτελοῦσε τὴν ἑλληνο-τουρκικὴν μεθόριον...

Τὴν ἰδίαν ὥρα ποῦ ὁ στρατὸς τῆς Θεσσαλίας ὁρμῶσε πρὸς τὴν Ἑλλάσῶνα, ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἠπείρου προχωροῦσε ἐπὶ τοῦ γεφυρίου τῆς Ἀρτας, ἐκτοπίζοντας τοὺς Τούρκους πέραν τοῦ Ἀράχθου...

Τὴν 5 Ὀκτωβρίου ὁ ἑλληνικὸς στόλος ὑπὸ τὰς εὐχὰς τοῦ Βασιλέως καί μὲ τὸν Ναύαρχον Κουντουριώτην ἐπὶ κεφαλῇς ἐξωρμῶσε διὰ νά συνεχίσῃ τὰ κατορθώματα τοῦ Μισοῦλη καί τοῦ Κανάρη... Καί ταυτόχρονα μὲ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὸ ἐχθρικό ἐδαφος δύο ἑλληνικά κανονιοφόροι ἐξεβίαζον τὰ στενὰ τῆς Πρεβέζης καί ἕνα ἐχθρικό πολεμικὸ πλῆρες στοατοῦ ἠχμαλωτίζετο ὀλίγον ἔξωθι τῆς Σμύρνης...

Ὁ ἑλληνικὸς στοατὸς καί ὁ στόλος ἔκαμνον τὰ ἐγκαίνια τῶν θριάμβων τῶν.

Ἦτο περίπου

μεσημβρία τῆς 5 Ὀκτωβρίου, ὅταν εἰς τὴν γέφυραν τῆς Λαρίσης πλήρη πολιτῶν, ποῦ ἀνέμενον εἰδήσεις ἀπὸ τὸ μέτωπον, ἐπλησίαζε μιὰ ἐξαθρομένη σχεδὸν ταχυδρομικὴ ἀμαξία συρομένη ὑπὸ δύο ἰσχνῶν καί «γηρασμένων ἀλόγων»...

Ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀμαξηλάτου εὐρίσκετο ἕνας καναπὲς, μᾶλλον πολυτελής, ἐπὶ δὲ τῆς ἀμάξης ἐκυμάτιζον δεμέναι δύο τουρκικαὶ σημαίαι...

Ἐπὶ τῆς ἀμάξης ἐπέβαινον τέσσαρες γνωστοὶ εἰς τὴν κοινωνίαν τῆς Λαρίσης, δεδομένου ὅτι ἐπὶ κεφαλῇς αὐτῶν ἦσαν ὁ ἐφέτης Τιμολέων Ἀμπελᾶς καί ὁ δημοσιογράφος Σπανδωνῆς.

Περὶ τίνος ἀράγε ἐπρόκειτο;

Ἀπλούστατα:

Εἶχον ἀκολουθήσει οἱ τέσσαρες αὐτοὶ πολῖται τὸν προελαύνοντα στρατὸν καί ἐφθασαν εἰς τὸ τουρκικὸν φυλάκιον παρὰ τὸ Μπουγάζι, ποῦ ἦτο γνωστὸν ὡς φυλάκιον τοῦ Σιδεροπαλουκιοῦ...

Ἐκεῖ εἰσελθόντες ἔλαβον τὰ πρῶτα λάφυρα...

Δύο τουρκικὰς σημαίας, ἕνα καναπὲ τοῦ Τούρκου διοικητοῦ τῆς φρουρᾶς, δύο φέσια, δύο κοράνια καί πληθὸς ἐπισκεπτηρίων τῶν Τούρκων στρατιωτῶν...

Καί ἔκτοτε αἱ σημαίαι εὐρίσκονται εἰς τὸ Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον...

Ἦσαν τὸ πρῶτον λάφυρο τοῦ πολέμου...

Ἄγγ. Μετ.

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπό : Μ. ΑΝ.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Σ' ἓνα ὁροπέδιο τῆς Καππαδοκίας, μιὰ νύχτα, οἱ Σαρακηνοὶ κατὰρῳσαν νὰ πατήσουν τὸν πύργον τοῦ ἀκρίτα Ἰωάννου Κομιτῆ, νὰ σκοτώσουν τὸν πυργοδεσπότη καὶ νὰ σκλαβώσουν τὴν γυναῖκα του καὶ τὸν πρῶτό του γιό. Τὸν μικρότερο, τὸν Γρηγόρη, δύο χρονῶν τότε, τὸν σώζει ὁ οἰκονόμος τοῦ πύργου, ὁ Ἀθανάσιος, καὶ ὕστερα ἀπὸ πολὺς περιπέτειες καταφεύγει μαζί του σ' ἓνα μοναστήρι, στὸ Ἅγιον Ὄρος. Ἐκεῖ μένουν δέκα δόκκληρα χρόνια. Ὁ καλόγερος ἀνατρεφόν τὸ παιδί μὲ πολλὰ φροντίδα κάποιος μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς, ποὺ ἦταν παλιὸς ἀξιωματικὸς τῶν βασιλικῶν πλῶμιων, ὁ πᾶτερ Εὐτύχιος, γίνεται γιὰ τὸν Γρηγόρη, τὸ μικρὸ ἀκρίτοπῶλο, πολὺτιμος δάσκαλος. Μορφωμένος καὶ μὲ ἀντίληψιν πλατεῖα καθὼς εἶναι, κατατοπίζει τὸ μαθητὴ του στὴ ζωὴ καὶ δίνει κατευθύνει στὴν ὁριμητικὴ του φύσιν τέτοια, ποὺ νὰ τὸν κἀν ἀργότερα τίμιον πολίτη, γενναῖον στρατιώτη, ἀξίον διάδοχον τοῦ πατέρα του. Ὁ Γρηγόρης εἶναι πιά δώδεκα χρονῶν. Ἐχει ἀνάγκη ἀπὸ χαρὰ, ἐλευθερία καὶ κίνησι. Τὸ πλῆκτικό, μονότονον περιβάλλον τοῦ μοναστηρίου τὸν στενοχωρεῖ. Πεισιματωμένος ἀπὸ ἐνὰ ἀσχημὸν περιστάτικόν, ἀποφασίζει νὰ φύγῃ κρυφά τὸ ἴδιον ὅμως βράδι ποὺ εἶχε σκοπὸ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπόφασίν του, γίνεται ξαφνικὰ ἐπιδρομὴ Σαρακηνῶν. Ὁ πᾶτερ Εὐτύχιος, ὁ παλαιὸς ἀξιωματικὸς τοῦ Βυζαντινοῦ Ναυτικοῦ, ὁργάνωνε τὴν ἀμύνη καὶ κατορθώνει ν' ἀποκρούσῃ τοὺς πειραστές. Ὁ Γρηγόρης σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς μάχης στέκει στὸ πλάι τοῦ δασκάλου του καὶ δειχνεῖ ἀξέπαιστη γενναίότητα. Ὑστερα ἀπὸ τὸ ἐπιχειρῶν αὐτὸ καὶ ἐπειδὴ εἶναι πιθανόν νὰ γίνοντι καὶ ἄλλες ἐπιδρομαί, ὁ Ἀθανάσιος μὲ τὸ ἀκρίτοπῶλο, γιὰ περισσότερο ἀσφάλεια, ἔρχονται στὴ Θεσσαλονίκη καὶ νοικιάζουν μιὰ κάμαρα στὸ σπίτι μιᾶς καλῆς γυναίκας, τῆς κυρᾶ Σταύρας, στὴ συνοικία τοῦ Ἀλ-Δημητρίου. Ἐδῶ ὁ Γρηγόρης πρόκειται ν' ἀκολουθήσῃ ἀνώτερες σπουδές. Στὸ μεταξύ γίνεται γνωστὸ τὸν περισσότερὸν τῆς ἐπιδρομῆς καὶ ὅλοι μιλοῦν στὴ Θεσσαλονικὴ γιὰ τὸν Γρηγόρη. Ἐταίροι αὐτοῦ ὁ Πρωτοσπαθάρης Γρηγόρης ἔστειλε καὶ τὸν προσκάλεσε στ' ἀρχοντικό του γιὰ νὰ τὸν γνωρίσῃ καὶ αὐτὸς καὶ ὁ γιός του, ποὺ ἦταν συνομηλικὸς τοῦ Γρηγόρη. Πρὶν πάει νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἀρχοντὰ ὁ Γρηγόρης, συνοδεύομενος ἀπὸ τὴν κυρὰ Σταύραν, πηγαίνει στοὺς δρόμους τῶν ἐμβόλων γιὰ ν' ἀγοράσῃ, δ.τι χρειάζεται καὶ ἔτσι νὰ παρουσιάσῃ ὅπως ταίριαζει στὴν κοινωνικὴ του τάξι.

Στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Πρωτοσπαθάρη κύρ Γρηγόρη, ὁ Γρηγόρης ἐκτός ἀπὸ τὸ Δημητρίου, τὸ γιὸ τοῦ Πρωτοσπαθάρη, γνωρίζει καὶ τὸν Μιχαὴλ Χρυσοδέρην, τὸν ἀνηψιὸ του. Ἀνάμεσα στὰ τρία αὐτὰ ἀρχοντοπούλα δέονται φίλια στενὴ καὶ ὅλο ποὺ ἔχουν διαφορὰς στὸ χαρακτῆρα καὶ τοὺς τρόπους. Ὁ Δημήτρης ἦταν δυνατὸς καὶ ἔξυμνος. Ὁ τι ἔκανε εἶχε ἰδιαίτερη χάρι. Τὸ κορμί του καὶ τὸ μυαλὸ του θαρρεῖς ὁπακούει μὲ προθυμία σ' ὅτι τοὺς ζητοῦσε, σὰ δοῦλοι ποὺ σὲ κυτᾶν μὲ προσοχὴν στὰ μάτια γιὰ νὰ μαντέψουν τίς προσαγγεῖς σου. Προικισμένος ἔτσι ἀπὸ τὴ φύσιν, δὲν εἶχε νοιώσει ποτὲ τὴν ἀνάγκη τῆς σκληρῆς προσπάθειας ποὺ ὀργάνωνε τίς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τίς ζελεῖ κάτω ἀπὸ τὴν πεθαρχία. Εἶχε μιὰ ξενοιασιά χαρακτηριστικὴ, γιὰτὶ δὲν στὴ ζωὴ τοῦ ἦσαν βολικά καὶ τὰ νόμιμα εὐκόλα. Ὁ πατέρας του σκεπτόταν γι' αὐτόν: Ἄν ἡ τύχη τοῦ σταθῇ βολικὴ ὥς τὸ τέλος πάει καλά, εἰδεμὴ μιὰ μονάχα στιγμὴ μπορεῖ νὰ καταστρέψῃ τὸ σταθίον του.

Ὁ Μιχαὴλ, ποὺ ἦταν γιὸς τῆς ἀδερφῆς τοῦ Πρωτοσπαθάρη, εἶχε σοδιασμένον στὸ χαρακτῆρα του δύο πράγματα: τὴν ἀρχοντικὴ ἔπαρσι καὶ ξενιοισίαν τῆς μητέρας του καὶ τὴν πονηρία, τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τὴν

καχυποψία τοῦ πατέρα του ποὺ ἦταν πραγματευτῆς καὶ ἀναδείχθηκε ἀπὸ ἀπλὸς καμηλιέρης σὲ πλουσιώτατον κτηματία. Τὰ δύο αὐτὰ αἵματα ποὺ ομίξαν στὸ Μιχαὴλ θαρρεῖς, μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελαν νὰ φιλιώσουν καὶ ν' ἀνακατωθοῦν, μὰ στέκανε ξεχωρὰ τὸ καθένα, σὰν τὸ νερὸ μὲ τὸ λάδι, νὰ ποῦμε, καὶ ἔτσι φανερόντοσαν κίβλας, σὲ τρόπο ποὺ σοῦ ἔκανε κάποτε κομικὴ ἐντύπωσι, μιὰ τέτοια ἀντίθεσι νὰ τὴ συναντᾷ στὸ ἴδιον πρόσωπο. Εἶχε μιὰ κοροϊδευτικὴ διαθέσι γιὰ ὅλα. Τὰ τρία ἀγῶρια, ὁ Δημήτρης Γρηγόρης, ὁ Μιχαὴλ Χρυσοδέρης καὶ ὁ Γρηγόρης Κομιτῆς, ἔγιναν ἀχώριστοι σιγὰ-σιγὰ.

Τὰ νεῖατα παρακινῶν τοὺς ἀνθρώπους σὲ ὀνειροπόλημα καὶ ἡ φιλία σὲ ἐκμυστηρεύσεις. Ἐταίρι ὡρὲς δόλοκληρῆς στὸν κῆπο τοῦ Πρωτοσπαθάρη, κάτω ἀπὸ ἓνα μεγάλον πλάτανον, σχεδίαζαν τὸ μέλλον τους. Ὁ Γρηγόρης καὶ ὁ Δημήτρης θὰ γίνονταν στρατιωτικοί. Ὁ πρῶτος γιὰ νὰ ἐκδιήσῃ τὸ θάνατον τοῦ πατέρα του καὶ νὰ χτίσῃ τὸ χαλσασμένον πύργον τοῦς πάλι στ' ἀκρίτικα βουνὰ τῆς Καππαδοκίας, ὁ δεύτερος ἔτσι ἀπὸ οἰκονομικὴν παράδοσι. Ὁ Μιχαὴλ ὀνειρευότανε ταξίδια μακριὰ καὶ θάλασσες καὶ στεριὲς ἀγνωστες, θαρρεῖς πὼς ἡ κοσμοσυρριμένη ψυχὴ τοῦ πατέρα του ζοῦσε μέσα σ' αὐτὸν ἀκόμα καὶ θυμώτανε καὶ νοσταλγοῦσε. Στὸ μεταξύ καὶ οἱ τρεῖς ἐξακολουθοῦν τίς σπουδές τους.

Ἡ περίοδος τοῦτῃ τῆς φιλίας τους ὀπῆρε καὶ γιὰ τοὺς τρεῖς γόνιμη. Ὁ ἓνας συμπληρώνει καὶ διώρθευεν τὸν ἄλλο καὶ ὅλοι μαζί κάθε φορὰ τραβοῦσαν πρὸς τὸ καλλίτερον καὶ ἀποκοτοῦσαν ἐκεῖνον ποὺ λέμε κοινωνικὴ πείρα καὶ ποὺ χωρὶς αὐτὸ κανεῖς, ὅση ἱκανότητα καὶ ἂν ἔχῃ, δὲν μπορεῖ νὰ προκύβῃ.

Καὶ τὸ καταλάβαιναν αὐτὸ τόσο καλά καὶ εἶχαν τέτοια ἀγάπη ὁ ἓνας γιὰ τὸν ἄλλο ποὺ ἓνα βράδι κάτω ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἐκεῖνον πλάτανον ὀρκίζονταν αἰώνια φιλία. Ἐθᾶναι τόσο δυνατὴ ἡ φιλία μαρς, λέγει, «σὰν τὴν ἀγάπην τοῦ χριστοῦ» στὸ θεὸ, τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Αὐτοκράτορα.

Τίποτα δὲ θὰ τοὺς χωρίσῃ καὶ ἦσαν, ἀλήθεια, τόσο πολλὰ ποὺ μποροῦσαν νὰ τὸ κάμουν γιὰτὶ τὴν παραγμένη ἐκείνη ἐποχὴ τὰ πάθη ἦσαν δυνατὰ καὶ συχνὰ οἱ ἀντίθετες πολιτικὲς καὶ θρησκευτικὲς πεποιθήσεις χωρίζαν ἔτσι τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ συγγενεῖς, φίλοι καὶ ἀδέρφια ἀκόμα ἔφταναν στὸ σημεῖο ν' ἀλληλοσκοποῦσαν. Τρία χρόνια περνοῦν τ' ἀγῶρια μεγαλώνουν καὶ μαζί καὶ ἡ λαχτήρα τοῦ ὀνειροῦ. Εἶναι Ὀκτώβρης τοῦ 959. Παραμονὴς τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τοῦ πολιοῦχου τῆς Θεσσαλονίκης. Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἔρχονται προσκυνητὲς καὶ πρᾶματευτᾶδες, γιὰτὶ, ὅπως συνέβαινε πάντα, ἔξ αἰτίας τοῦ πανηγυριοῦ μαζεύονταν πολλοὶ ἀνθρώποι στὸ ἴδιον μέρος, γίνονταν καὶ παζάρι ἔμπορικόν. Τῆς Θεσσαλονικῆς μάλιστα τὸ παζάρι ἦταν ἐξαιρετικὸ σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύσι. Οἱ ξενῶνες δὲν χωροῦν τοὺς ξένους ποὺ καταφθάνουν στὴν πολιτείαν. Ἀνάμεσα στοὺς ξένους αὐτοὺς εἶναι ὁ Λέων Φωκάς, ὁ Δομῆστικος τῆς Ἀνατολῆς, συνοδεύομενος ἀπὸ ἓνα ψηλὸ ξεραγκιανὸ καλόγερον ἀγνώστον καὶ μυστηριώδη. Τὶ θέλει ὁ Φωκάς στὴ Θεσσαλονικὴ καὶ γιὰτὶ ἔφθασι ἀπροεξοικιστὴ καὶ χωρὶς ἀκούθια δὲν ἔξερι κανεῖς. Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Φωκά ὅμως ἀναστατώνει τοὺς τρεῖς μας φίλους, γιὰτὶ ὁ Πρωτοσπαθάρης τὸν γνωρίζει, γιὰτὶ μιὰ μέρα ποὺ συναντήθηκαν στὸ Ἐπαρχεῖο τὸν καλεῖ σὲ δείπνον καὶ γιὰτὶ ἐλπίζουν ὅτι θὰ μποροῦσαν νὰ τὸν συναντήσουν, ν' ἀποκτήσουν τὴν ἐννοία του καὶ νὰ τὸν καταφέρουν νὰ τοὺς πᾶρῃ στὴν ἀκολουθία του. Καθὼς μάλιστα ἔλεγαν, ἐτοιμάζονταν ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ἀπὸ τὸν ἀδερφὸ τοῦ Φωκά, τὸ Νικηφόρο, ποὺ ἦταν Δομῆστικος τῆς Ἀνατολῆς, σὰ νὰ ποῦμε ἀρχιστράτηγος, μεγάλῃ ἐκστρατεῖα, ἱσως στὴν Κρήτη, ἱσως στὴν Κιλικία. Τὸ πρᾶμα τὸ κρατοῦσαν μυστικὸν τὸ βασιλεύοντα, τὴν Κωνσταντινούπολιν δηλαδὴ, γιὰ νὰ μὴ μποροῦσαν οἱ Σαρακηνοὶ νὰ προετοιμαστοῦν καὶ νὰ τοὺς πετύχουν ξενόιαστος. Αὐτὸ ὅμως ἦταν πολὺ δύσκολο γιὰτὶ οἱ Σαρακηνοὶ εἶχαν παντοῦ κατασκοπὸς καὶ μάθαιναν τὸ κάθε τι. Προτὸ οἱ τρεῖς μας φίλοι συναντήσουν τὸ Δομῆστικον Λέοντα Φωκά στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Πρωτοσπαθάρη, συνέβη

κάτι ποὺ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος περιέπλεξε τὴν κατάστασι, ἀπὸ τὸ ἄλλο ὅμως τοὺς εὐκόλυνε στὰ σχέδιά τους. Τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου κατέφθασι στὸ σπίτι τῆς κυρᾶ Σταύρας, ὅπου καθὼς ἔβρουμε ἔμενε ὁ Γρηγόρης μὲ τὸν Ἀθανάσιον. Ἐνας νέος ὡς εἰκοσιπέντε χρονῶν. Ζήτησε νὰ δῇ τὴ νοικοκυρὰ καὶ ἀπὸ λόγον σὲ λόγον τῆς φανερώσει πὼς εἶναι γιὸς τοῦ ἀδερφοῦ τῆς. Τὸν ἀδερφὸ τῆς αὐτοῦ, μωρὸ ἀκόμη, τὸν εἶχαν σκλαβώσει οἱ Σαρακηνοὶ σὲ μιὰ φοερὴ ἐπιδρομῇ ποὺ ἔκαμαν στὴ Θεσσαλονικὴ τὸ 905 κατὰφερε ὅμως ὕστερα ἀπὸ χρόνια νὰ λευτερωθῇ, ἐγκαταστάθηκε στὴν Ἐφεσον καὶ τῶρα ἔστειλε τὸ γιὸν του στὴν πατρίδα νὰ δῇ ἂν ἔχῃ κανεῖς ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἀκόμη.

Συμβαίνει ὅμως κάτι περίεργον. Ὁ νέος αὐτὸς ἔχει μιὰ καταπληκτικὴ ὁμοιότητα μὲ τὸν Γρηγόρη, τέτοια ὁμοιότητα ποὺ ὅποιος τὸν βλέπει ἀπορεῖ. Ἐξ ἄλλου διάφορα περιστατικὰ ἀνεξήγητα κάνουν τὴν ἀπορία αὐτὴ μεγαλειότερη. Λέει ψέματα ὁ νέος; Καὶ γιὰ ποῖό λόγο; Κι' ἂν πραγματικὰ δὲν εἶναι ἀνηψιὸς τῆς κυρᾶ Σταύρας τότε ποῖος εἶναι, ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ γιὰτὶ αὐτὴ ἡ παράξενη ὁμοιότητα μὲ τὸ γιὸν τοῦ ἀκρίτα Κομιτῆ;

Ὁ Ἀθανάσιος ἀπορεῖ περισσότερο ἀπὸ ὅλους καὶ παράξενες ὀψιφες περνοῦν ἀπὸ τὸ μυαλὸ του. Προσπαθεῖ νὰ ἐξακριβώσῃ τί συμβαίνει καὶ θὰ τὸν καθάρωνεν ἱσως τελικὰ ἂν τὴν κρίσιν ἀκριβῶς στιγμὴ δὲν ἔφευγε βαρεῖα ὀρρωστος ἀπὸ ἡμιπληγία. Αἰτία τῆς ἀρρώστειας τοῦ αὐτοῦ εἶναι τὸ ὅτι ξαφνικὰ ἔπαιθε ἀπὸ κάποιο καλόγερον πὼς τὸ μοναστήρι, ποὺ εἶχαν καταφύγει μὲ τὸν Γρηγόρη, καταστράφηκε ὕστερα ἀπὸ μιὰ καινούργια ἐπιδρομὴ τῶν Σαρακηνῶν, πὼς ὅλοι οἱ πατέρες σφαγῆκαν καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς καὶ ὁ ἀδερφός του ὁ ἡγουμένος ποὺ ἀγαποῦσε πάρα πολὺ καὶ ποὺ ἦταν ὁ μοναδικὸς του ὀπιστοπρὶκτῆς γιὰτὶ τοῦ ἔστειλεν χρήματα νὰ συντηρήσῃ μαζί μὲ τὸν Γρηγόρη στὴ Θεσσαλονικὴ. Τὰ πράγματα ὕστερα ἀπὸ τὸν περιστάτικὸν αὐτὸ παίρνουν καινούργια τροπὴ. Τί θὰ γίνῃ τώρα ὁ Γρηγόρης; Κι' ἂν ἀκόμα ὁ Λέων Φωκάς θελήσῃ νὰ τὸν πᾶρῃ στὴν ἀκολουθία του, εἶναι ὡστὸς νὰ ἀφήσῃ ἔρημον καὶ ὀρρωστο τὸν Ἀθανάσιον στὴ Θεσσαλονικὴ; Ὅχι βέβαια. Ὅτε κανὸν τὸ σκέπτεται τέτοιο πράγμα. Πρέπει λοιπὸν ν' ἀφήσῃ κατὰ μέρος τὰ μεγάλα ὄνειρα; Ὅχι βέβαια. Ἀλλὰ τοῦλάχιστον γιὰ τώρα τὸ χρέος του εἶναι κοντὰ στὸ γέρον ὀπιστῆ ποῦ τὸν ἔσωσε δταν οἱ ἐχθροὶ ἔκαψαν τὸν πύργον τοῦ πατέρα του. Οἱ φίλοι του ὅμως σκέπτονται διαφορετικὰ. Ὁ ἀναλᾶστος αὐτοῖς, ποὺ εἶναι καὶ οἱ δύο πλουσιώτατοι, νὰ περιβάλουν τὸν Ἀθανάσιον στὴν ἀρρώστεια του γιὰ νὰ μείνῃ ἀνοιχτὸς ὁ δρόμος στὸν Γρηγόρη. Θὰ τὸ δεχθῇ ὅμως αὐτὸ ὁ Γρηγόρης; Αὐτὸ τὸ ἐρώτημα γεννάται καὶ γι' αὐτὸ συζητοῦν ἓνα βράδι ποὺ γυρίζουν ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς κυρᾶ Σταύρας στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Πρωτοσπαθάρη. Πρέπει γρηγορὰ ὅμως νὰ γίνῃ, δ.τι γίνῃ γιὰτὶ ὕστερα ἀπὸ δύο μέρες ὁ Λέων Φωκάς θὰ δειπνήσῃ στὸ σπίτι τοῦ Πρωτοσπαθάρη Γρηγόρη καὶ εἶναι ἡ μοναδικὴ εὐκαιρία ποὺ ἔχουν νὰ τὸν γνωρίσουν. Ὁ καιρὸς εἶναι γιὰ βροχῇ... σκοτὶ δόλγυρα καὶ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἀστράφτει. Ξαφνικὰ στὴ λάμψιν μιᾶς ἀστράπης ὁ Δημήτρης διακρίνῃ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς κυρᾶ Σταύρας ἓναν ἄνθρωπον τυλιγμένον σὲ βαρὺ ἐπιβατῆρι, παλτὸ ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, νὰ ποιογῶν τοῖγο-τοῖγο καὶ χωρὶς νὰ κρατᾷ φῶς. Αὐτὸ, τὸ νὰ μὴ κρατᾷ δηλαδὴ φῶς τὴ νύχτα ἓνας διαδότης, ἦταν ὕποπτον, γιὰτὶ μονάχα οἱ κλέφτες, οἱ κατασκοποὶ καὶ γενικά οἱ ὕποπτοι πηγαίνουν ἔτσι θέλοντας νὰ κρύβουν στὸ σκοτάδι τοῦ δρόμου τὴν παρουσίαν τους...].

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Πραγματικὰ, ὕστερα ἀπὸ λίγο, μέσα ἐν μιᾷ χρυσογάλαξιν λάμψιν, ξεχώρισαν ὁ συννεφιασμένος οὐρανός, ὁ στενὸς δρόμος μὲ τ' ἀψηλὰ λιανκωτὰ τῶν ἀρχοντικῶν, τὰ ταβλωτὰ μὲ τὰ καφασωτὰ παράθυρα καὶ οἱ φονετω-

μένες δεντροκορφές που ξεπερνούν
τους μαντρότοιχους των περιβολιών...
Μιά στιγμή μονάχα, σ' ένα ανοιγό-
κλεισμα ματιού.

— Τόν είδες; ρώτησε ο Δημήτρης.

— Ο άγνωστος στεκόταν τώρα έξω
από την κλεισμένη πόρτα της κυρά
Σταύραινας.

Χωρίς ν' απαντήσει ο Μιχαήλ χύθηκε
κατά κεί. Ο Δημήτρης εύρισκε πώς
μια τέτοια ενέργεια στο σκοτεινό κι'
έρημο δρόμο δεν ήταν καθόλου φρό-
νιμη... Ποιός ξέρει τί ήταν αυτός ο
άνθρωπος; "Αν μπορούσε μάλιστα να
εμπόδιζε το θερμόαιμο ξάδερφό του
θα τ'όκανε. Μά μια φορά, που τούτο
δεν ήταν πιά μπορετό, τον άκολου-
θησε χωρίς να διστάση, τρέχοντας
πίσω του...

Ο Μιχαήλ σήκωσε το φανάρι του
προσάτ στο πρόσωπο του άγνωστου.

— Ποιός είσαι; του είπε με δυνατή
φωνή... Μά εϋτός ένοιωσε ένα τέτοιο
δυνατό ξάφνιασμα που έμεινε με το
στόμα ανοιχτό.

«Δίχως άλλο είναι ο άνθρωπος της
κυρά Σταύραινας» σκέφτηκε. Του εί-
χαν πη πώς έμοιαζε πολύ με το Γρη-
γόρη... Κι' αλήθεια τί φοδερή ομοιό-
της!

Γύρισε και κοίταξε τον ξάδερφό του.
Φαινόταν κι' αυτός το ίδιο ξαφνιασμέ-
νος.

Ο άγνωστος χαμογέλασε βλέπον-
τας πώς είχε να κάνει με δυο παιδιά,
μ' όλο που στην αρχή του φάνταζαν
σάν άντρες ξετελεσμένοι. "Εβαλε λοι-
πόν το χέρι στην καρδιά κι' άποκρί-
θηκε με πολλή ευγένεια, που είχε
κάτι το προσποιητό, σά να κοροΐδευε.

— Με συμπαθάτε που σάς έκανα ν'
άνησυχώστε. Είμαι ένας ξένος... Πλα-
νήθηκα ανάμεσα στους δρόμους της
πολιτείας σας, σάν χωριάτης που εί-
μαι, και γυρνά κάπως πάρωρα στο
οπιτικό μου. "Αν ο μεγαλοδύναμος
μάλιστα δε με βοηθούσε με τις άστρα-
πές του, θα ρύριζα ως τα
ξημερώματα του κάκου... Και σάμπως
μπορεί κανείς να βαστάξη φως μέσα
σε τούτη την άνεμοζάλη.

Μεσολάθησε μικρή σιωπή... "Υστερα
ο ξένος, με τον ίδιο πάντα τρόπο, ξα-
ναίπει:

— Στα χωριά μας οι άρχόντοι είναι
άγιοι! χτυπάνε τους ύποτακτικούς και
βλαστημούν... Μά έδω, στις μεγάλες
πολιτείες... πώς μπορώ να το ξεχάσω
ποτέ; Δυό άρχοντόπουλα μόλις εί-
δαν έναν ξένο, έναν ταπεινό να πλα-
νιέται χωρίς φως στα σκοτεινά, έτρε-
ξαν να τον βοηθήσουν!

(Άκολουθεί)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Τόν καιρόν εκείνον ο 'Ιησους έ-
σε ήγγισε το σώμα του νεκρού, εκεί-

νοί δε που τον έθα-
στούσαν έσταμάτη-
σαν. Καί ο 'Ιησους
είπε: Νέε, έγώ σου
λέγω να σηκωθής
έπάνω. Καί άμέσως
ο νεκρός έσηκώθη-
κε καί ήρχισε να ο-
μιλή. Τότε ο 'Ιησους
τον παρέδωκεν εις
την μητέρα. "Ο-
λους τους παρόντας
τότε τους έπιασε φό-
θος κι' άρχισαν να δο-
ξάζουν τόν Θεόν λέ-
γοντες ότι προφήτης
μεταξύ μας καί ότι
μεταξύ μας καί ότι

σε ήγγισε το σώμα του νεκρού, εκεί-
νοί δε που τον έθα-
στούσαν έσταμάτη-
σαν. Καί ο 'Ιησους
είπε: Νέε, έγώ σου
λέγω να σηκωθής
έπάνω. Καί άμέσως
ο νεκρός έσηκώθη-
κε καί ήρχισε να ο-
μιλή. Τότε ο 'Ιησους
τον παρέδωκεν εις
την μητέρα. "Ο-
λους τους παρόντας
τότε τους έπιασε φό-
θος κι' άρχισαν να δο-
ξάζουν τόν Θεόν λέ-
γοντες ότι προφήτης
μεταξύ μας καί ότι

Μην κλαίς. Καί άφου έπλησία-

ο Θεός ανέλαβε να σώση τόν λαόν του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Το αύριανόν Ευαγγέλιον του Θεαν-
θρώπου μας διδάσκει, με το μεγάλο
θαύμα που μας εξιστορεί ο Ευαγγελι-
στής Λουκάς, περί της αναστάσεως
των νεκρών. Εις το Ευαγγέλιον αυτό
βλέπομεν την μεγίστην δύναμιν που εί-
χεν ο υιός του Θεού όταν ήλθεν εις τόν
κόσμον διά να σώση τόν άνθρωπον
που από τας άμαρτίας έκινδύνευε να
άπολεσθί. Έπαναφέρει τόν μονογενή
υιόν της χήρας εις την ζωήν καί τόν
παραδίδει εις την οδυρομένην μητέρα
του.

Το μεγάλο αυτό θαύμα μας άποδει-
κνύει διά μίαν άκόμη φοράν, έκτός
από την άπερίοριστον δύναμιν του Θε-
ανθρώπου, καί την μεγίστην φιλανθρω-
πίαν του. "Η δύναμις όπως καί νεκρούς
έπαναφέρει εις την ζωήν καί την όποι-
αν δύναμιν μετέδωκε καί εις τους άν-
ταξίους του μαθητάς, μας πείθει ότι
πρέπει να έλπίζωμεν εις την μέλλου-
σαν ανάστασιν μας, την όποιαν αυ-
τός μας ύπεσχέθη καί ή όποια εις το
Σύμβολον της άγίας ήμών θρησκείας
αναγράφεται: «Προσδοκώ ανάστασιν
νεκρών».

Γνωρίζομεν βέβαια ότι εις τόν παν-
τοδύναμον Θεόν μας τίποτε δεν είναι
δύσκολον καί άκατόρθωτον. Έκείνος
που έδημιούργησε τά πάντα καί έδω-
κε την ζωήν εις όλα τα όντα της φύ-
σεως βέβαια δύναται να άφαιρή καί
να ξαναδίδη αυτήν εις αυτά. Εις την
θέλησιν του Θεού τίποτε δεν δύναται
να άντισταθί.

Το τελειότερον δημιούργημα του Θε-
ού είναι βέβαια ο άνθρωπος. Άλλά
άρά γε ο Θεός έπλασε αυτόν διά να
ζήση όλίγα χρόνια επί της γής καί έ-
πειτα διά παντός να έξαφανισθί; Εί-
ναι δυνατόν να μη αναστήση καί πάλιν
τά σώματάς; Ο άνθρωπος αισθάνεται
μέσα του ένα ζωηρόν πόθον προς την
ζωήν καί δι' αυτό εις πάντα κίνδυνον
αυτής άμύνεται με όλην του την
δύναμιν. Ο Θεός, ο όποιος έχει άπε-
ρίοριστον άγάπην προς πάντα τά κτί-
σμάτα του καί ιδιαιτέρως προς τόν

άνθρωπον, είναι δυνατόν να άρνηθί
καί να μη θέλη την εκπλήρωσιν αυτού
του πόθου μας; Άλλά καί έκτός αυ-
τού. "Η άγία μας θρησκεία μας διδάσκει
ότι μίαν ήμέραν θα δώσωμεν λόγον
των πράξεών μας ενώπιόν του. Άλλά
πώς μπορεί να δώση λόγον των πρά-
ξεών του ο άνθρωπος δίχως να γίνη ή
ανάστασις του σώματός του; Θά ύπάρ-
χη βέβαια ή ψυχή του που ζή αιώνια.
Άλλά γνωρίζομεν ότι κατά την επί-
γειον ζωήν ήτι κι' αν πράξη ο άνθρω-
πος το πράττει με την συνεργασίαν της
ψυχής καί του σώματος. Έπομένως εί-
ναι δίκαιον καί ή ψυχή καί το σώμα
του ανθρώπου να δώσουν λόγον ενώ-
πιον του έπουρανίου δικαστού. Καί τά
δύο συστατικά του ανθρώπου (ή ψυχή
καί το σώμα) εύθύνονται έξ ίσου ενώ-
πιον του Θεού.

Διά να μη μας μείνη όμως καμμία
αμφιβολία ότι κάποτε οι άνθρωποι θα
αναστηθώμεν καί ότι αυτό διά τόν Θε-
όν είναι εύκολον, δι' αυτό καί ο μο-
νογενής του Υιός όταν ήλθεν εις τόν
κόσμον μαζί με την διδασκαλίαν του
έκανε καί τά θαύματά του, έδιδε έκ
νέου ζωήν εις νεκρούς διά να πεισθί
ο άνθρωπος ότι τά πάντα είναι δυνατό
εις τόν Θεόν.

Όπως ειμεθα βέβαιοι ότι θα άπο-
θάνωμεν, έτσι πρέπει να ειμεθα βέ-
βαιοι καί ότι θα αναστηθώμεν. Έκεί-
νος που άνέστησε τόν έαυτόν του καί
κατενίκησε τόν θάνατον, θα μας άνα-
στήση διά μίαν νέαν καί αιώνιον ζω-
ήν. Έχοντες αυτό εις τόν νουν μας
λοιπόν όφειλομεν να μη νομιζώμεν τόν
θάνατον ως κακόν άνεπανόρθωτον.
"Ας μη μας τρομάζη καί άς μη μας
πιάνη ο φόθος εις την εμφάνισί του.
Μόνον άς φροντίζωμεν να κάμνωμεν
τό θέλημα του Θεού καί άς γίνωμεν
άντάξιοι μαθηταί του Χριστού. Τότε θα
πεισθώμεν ότι ο θάνατος είναι δι' ή-
μας υπόθεσις χαράς καί όχι λύπης.
"Απειρα παραδείγματα έχομεν τούς
μάρτυρας της Έκκλησίας, οι όποιοι
με χαράν άντίκρουζαν τόν θάνατον.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἡ Διεθνὴς Ἐκθεσίς τῆς Θεσσαλονίκης ἀνοίξε κ' ἐφέτος τὰς πύλας τῆς Βέβαια θά ἦταν υπερβολικὸς κανεὶς ἂν ἰσχυρίζετο ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ κρίσις τὴν ἀφῆκε ἀνεπηρέαστη. Γιατὶ πραγματικὰ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸν ἡ Ἐκθεσίς ὑστερεῖ καὶ στὸν πλοῦτον τῶν ἐκθεμάτων καὶ στὴν εὐρύτητα τῆς συμμετοχῆς καὶ στὴν ἀθρόα προσέλευσιν κόσμου. Ὁ ἐπισκέπτης θά ἰδῇ μὲ τὴν πρώτη ματιά ὅτι ἡ κρίσις ποὺ μαστίζει σήμερα τὴν γῆραιά ἡμερὰ μας ἐπληξε καὶ τὴν μοναδική μας ἔκθεσι...

Ἀλλὰ ξεπροβάλλει ἀπ' τὴν ὅλη αὐτὴ κατάστασις τῆς ἐκθέσεως κάτι ἄλλο πολὺ σοβαρὸ, ποὺ ἐπιτρέπει νὰ ἐξαχθοῦν συμπεράσματα εὐόωνα, γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ δυναμικότητα, τὴν Ἑλληνικὴ πρόοδο, τὴν Ἑλληνικὴ ἀντοχὴ ἀπέναντι τῆς θύελλας ποὺ ἐξεργάσθη στὴν Εὐρώπῃ...

Μὰ ὅς ἐκθέσωμε τὰς ἐντυπώσεις μας μὲ τὴ σειρά τους...

Κανένας δὲν θά κατηγοροῦσε τὴν Ἑλλάδα ἂν ἐματάωνε τὴν ἔκθεσιν τῆς. Ὁ πόλεμος εἶχε ἐκτραπῇ καὶ ὁ λαὸς θά εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἀξιώσῃ νὰ τὸν ἀφήσουν ἀπερίσπαστο τῇ στιγμῇ αὐτῇ, νὰ ἐπιδοθῇ, ὑπὸ τὴν δυναμιθόλο πνοὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ—τοῦ κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ—στὸ ἔργο τῆς πάλης πρὸς τὰς διεθνεῖς δυσχερείας!... Κανένας, πολὺ περισσότερο, δὲν θά εἶχε τὴν ἀξιολογὴ νὰ λειτουργήσῃ κ' ἐφέτος ἡ ἔκθεσις...

Ἡ διεύθυνσις ὁμῶς τῆς ἐκθέσεως, ἐν γνώσει τῶν ἐμποδίων, ποὺ ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ ὑπερακοντίσῃ, τὴν ὥρᾳ νῶσε. Κ' ἔτσι τὴν Κυριακὴ 24 Σεπτεμβρίου ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος καὶ οἱ Ὑπουργοί, ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Μακεδονίας κ. Κυρίμης καὶ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολοῦδης ἐγκαίνιασαν ἐπισημῶς τὴν ἔκθεσιν.

Καὶ ὁ κόσμος ἔτρεξε νὰ ἰδῇ τοὺς ἐκθέτας καὶ τὰ ἐκθέματα... Εἴπαμε πῶς ἡ ἔκθεσις δὲν παρουσίασε βέβαια τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ζωηρότητα τῶν ἄλλων χρόνων!... Αὐτὸ ὅλοι τὸ ἀντελήφθησαν. Καὶ τὰ ξένα περίπτερα καὶ τὰ δικά μας ἦσαν πτωχότερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ!... Μὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς παρὰ νὰ σταθῇ μὲ ὑπερηφάνεια μπροστὰ στὰ Ἑθνικὰ ἐκθέματα. Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀνενίσῃ ἐκπληκτοὺς τὰς προόδους τῆς Ἑλληνικῆς παραγωγῆς!... Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ χαρῇ...

Γιατὶ;

Μὰ εἶναι πάρα-πολλοὶ οἱ λόγοι!... Βλέπει κανεὶς τὰς προόδους τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας! Βλέπει κανεὶς τὰς προόδους τῆς λαϊκῆς τέχνης, τὰς προόδους τῆς Ἑλλ. βιοτεχνίας, τὰς τεραστίαις προόδους τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς... Καὶ ἂν ἡ ἔκθεσις ἦταν ἐφέτος πῶς πτωχὴ, τὰ ἐκθέματά της ἦσαν κατὰ ποιότητα, ἐν πολλοῖς, πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τὸν περασμένον χρόνον!... Ἐκεῖνος ποὺ ἐπισκέπτεται τὴν ἔκθεσιν κατὰ τὰ 14 αὐτὰ συναπτά χρόνια τῆς λειτουργίας της, βλέπει πῶς ἀλματωδῶς ἐξελίσσεται ἡ Ἑθνικὴ μας παραγωγή! Καὶ στὰ σημερινὰ ἐκθέ-

ματα θά ἰδῇ ἀσφαλῶς πῶς ἐφέτος ἡ Ἑλλάς ἔχει σημειώσῃ σημαντικὰ καὶ ἀξιολόγους ἐξελίξεις τόσο στὴν παραγωγή, ὅσο καὶ στὴν ὀργάνωσιν τῆς καταναλώσεως τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων, καὶ γενικώτερα τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου...

Βέβαια στὸ σύντομο αὐτὸ σημείωμα εἶναι ὑποχρεωμένος κανεὶς νὰ παραλείψῃ λεπτομερείας καὶ νὰ περιορισθῇ σὲ γενικότητες... Μὰ θά ἦταν παράλειψις ἂν δὲν ἐσημείωνε τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Ἀθηναίου περιπτέρου, οἱ ἐκθέται τοῦ ὁποίου ἐξήντησαν καθ' ὅλα τὴν καλαισθησίαν τους, τῆς Μακεδονικῆς βιομηχανίας, τοῦ Α. Σ. Ο., καὶ ὁλόκληρο τὸ «ἀτελείωτο» περίπτερο τῆς Ἑθνικῆς παραγωγῆς καὶ τὸ περίπτερο τῶν ἐργαστηρίων τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος.

Μέσα σ' αὐτὰ θά σημειώσῃ ὁ ἐπισκέπτης δύο παρατηρήσεις... Τὴν ἀνάπτυξιν τῆς λαϊκῆς τέχνης καὶ ἰδιαίτερως τῆς Κρητικῆς τέχνης τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῶν Χανίων, καὶ τὰ μεγάλα ἀποτελέσματα ποὺ εἶχε στὴν γεωργικὴ παραγωγή ἡ ὀργάνωσις τῆς γεωργικῆς τάξεως ἀπὸ τὸν μεγάλον Ἀρχηγὸ μας!... Βλέπει τὰ γεωργικὰ προϊόντα νὰ παρουσιάζουν ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον βελτίωσιν. Ὅλες οἱ ποιότητες εἶναι καλλίτερες. Τὸ σιτάρι, τὰ δημητριακὰ γενικῶς, ὁ καπνός, ἡ σταφίδα, τὰ καρπούζια, τὰ πεπόνια, καὶ ὅλα γενικῶς τὰ γεωργικὰ προϊόντα ἔχουν ἐπάνω τους τὴ σφραγίδα τῆς ἐπιμελείας τοῦ γεωργοῦ ποὺ τὰ καλλιεργεῖ καὶ βροντοφωνοῦν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γῆ μπορεῖ νὰ κάμῃ θαύματα ὅταν καλλιεργηθῇ μὲ ἰδιαίτερη φροντίδα καὶ σύστημα.

Καὶ ἀποδεικνύουν ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο:

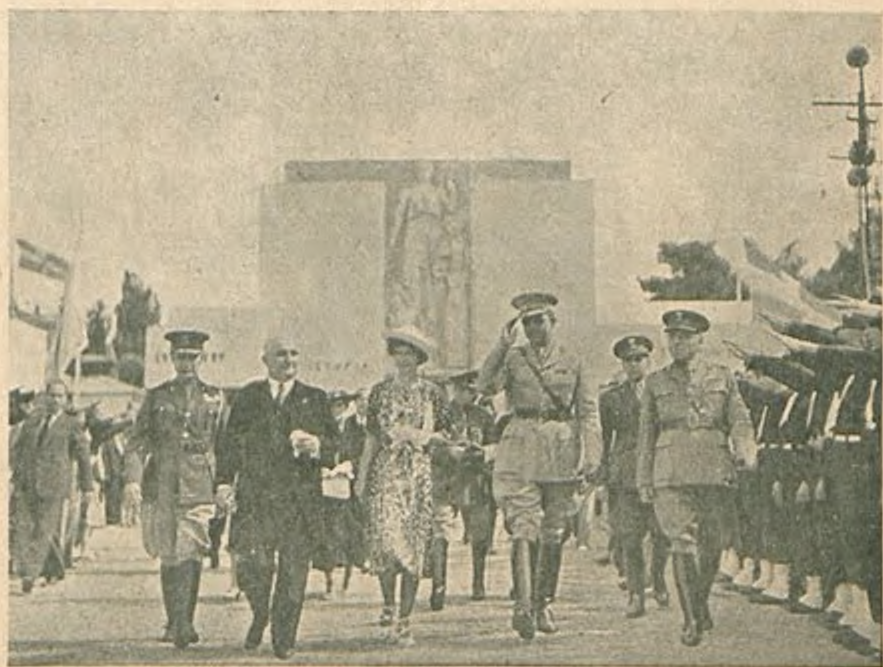
Πῶς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ γιὰ τὴν Ἑθνικὴ αὐτάρκεια δὲν ἀποτελεῖ κενὸν λόγο! Πῶς πραγματικὰ ἡ Ἑλληνικὴ γῆ ὅταν τὴν καλλιεργήσωμε ἐντατικὰ μπορεῖ νὰ θρέψῃ ὄχι μόνον τὸ σημερινὸ πληθυσμό, ἀλλὰ δεκάδα ὁλόκληρον ἑκατομμυρίων!...

Ἐν συμπεράσματι, θά μπορούσε κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ ἔκθεσις, συνκρινομένη πρὸς τὰς προηγουμένας, δὲν ἦτο ἐπιτυχής, αὐτὸ βέβαια εἶναι ἀναμφισβήτητος ἀλήθεια. Μὰ εἶναι ἀλήθεια ἀκόμη πῶς ἂν κανεὶς τὴν κρίνῃ ὄχι ἀπλῶς συγκρίνοντάς τινι μὲ τίς ἄλλες, ἀλλὰ λογαριάζοντας καὶ τίς διεθνεῖς συνθήκες, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἦνοιξε τὰς πύλας τῆς, δικαίως θά βροντοφωνήσῃ πῶς κ' ἐφέτος ἡ Διεθνὴς Ἐκθεσίς τῆς Θεσσαλονίκης ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν, μεγαλειτέραν ἀσφαλῶς ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν...

★

Οἱ ἐπισκέπται τῆς ἐκθέσεως σταματήσαν μὲ θαυμασμό ἐμπρὸς σὲ δύο ἄλλα περίπτερα!... Τὸ Κρατικὸ καὶ τῆς Ἑθνικῆς ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας!... Μὰ καὶ γιὰ τὰ δύο ἐπιβάλλεται ἡ ἀφιέρωσις ἰδιαίτερου σημειώματος.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος μετὰ τῆς Πριγκίπισσας Φρειδερίκης ἐξερχόμενοι τῆς Ἐκθέσεως.

ΤΙΜΩΝ Ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Μία φορά κι' ένα καιρό ήτανε στην Αθήνα ένας πλούσιος ευπατρίδης που τον έλεγαν Τίμωνα. Ήτανε σοφός, ειχεν ύπηρετήσει την πατρίδα του κατά τους πολέμους έναντι των Περσών και απέκτησε έκτιμησι, γίνηκε εύγενης και ζούσε με την αγάπη των συμπολιτών του.

Είχε φθάσει στα γεράματα του, ξεκουραζόντανε από τους πολλούς κόπους, αλλά τον έαυτον του δεν τον ήσθάνετο εύτυχισμένον. Τό γιατί, ούτε και ο ίδιος δεν τό ήξευρε.

Κάποτε πού ανέθηκε στον Ίερό Βράχο να προσφέρει θυσίες στη Θεά Αθηνά είδε κατάπληκτος τη θεά ν' αινώγει το στόμα της και να του μιλάει:

—Ω Τίμων, έμεις οι θεοί του Όλύμπου καταλάβαμε πώς έχεις μεγάλη ψυχή για τό καλό που έκαμες στη πόλι μου και στούς ανθρώπους, για τοτό αποφασίσαμε να σε ανταμείψωμε με ό,τι δήποτε επιθυμείς. Θέλεις ν' αποκτήσης άθάνατη ψυχή όπως κι' έμεις οι θεοί του Όλύμπου;

—Όχι, απήντησεν ο Τίμων, θα επιθυμούσα να μείνω θνητός, με τη διαφορά να ξέρω σε ποιο μέρος της σφαίρας υπάρχει η πραγματική εύτυχία.

Και η θεά του απήντησε:

—Μέσα σ' ένα δάσος θα βρής τό δένδρο της Εύτυχίας που δεν απέχει πολύ απ' έδω. Πήγαινε λοιπόν να τό βρής, θα τό γνωρίσης όταν ακούσης τρεις φορές τη φωνή της Σειρήνας, εκεί θα ίδης και τρία πολύχρωμα λουλούδια να ξεφυτρώνουν γύρω από τό δένδρο της Εύτυχίας.

Εκεί θα ίδης να βγαίνουνε από τό δένδρο ώραια και δροσερά φρούτα κι' ένα από αυτά, τό πιο όμορφο απ' όλα, θα σου φανερωθή ψηλάθε πάνω σ' ένα καμπυλωτό κλαδί. Τό φρούτο αυτό θάχη τη θαυματουργή δύναμι να δίνη την εύτυχία σ' εκείνον που θα τό φάη, πρέπει όμως νάχη καλή ψυχή γιατί αλλοιμονό του αν έχη κακή.

Μόλις είπε τά λόγια αυτά η σοφή Θεά σώπασε και μαρμαρώθηκε πάλι.

Ο Τίμων ώστόσο απόμεινε με μεγάλη έπιθυμία να μάθη πού βρισκόντανε τό θαυματουργό δένδρο της Εύτυχίας.

Τού κάκου όμως περνούσανε οι μέρες, περνούσανε οι μήνες, περνούσανε τά χρόνια και δεν τό βρήκε. Τέλος τό λησμόνησε για πάντα. Μά ο Τίμων σαν εύγενής και φιλόξενος που ήτανε φυσικά αποκτούσε και περισσότερους φίλους και τούς δεχότανε με προθυμία στο σπίτι του, τούς προσέφερε γεύματα κι' έτσι πάντα τό σπίτι του ήτανε γεμάτο από φτωχούς και πλουσίους, με τη διαφορά πώς άλλοι ήτανε καλοί και άλλοι κακοί.

Μία μέρα ένας ζωγράφος χάρισε στον Τίμωνα ένα έργο του και ο Τίμων για ανταμοιβή του έστειλε σαράντα χρυσά τάλαντα.

Μιάν άλλη μέρα παρουσιάσθηκε μία γυναίκα και τον παρακαλούσε να της δώση ένα ποσόν χρήματα για ν' αποφυλακίση τον άνδρα της και ο Τίμων της έδωσε ό,τι του έζήτησε. Μιάν άλλη πάλι μέρα ήλθεν ένας φίλος του και του ζήτησε δανεικά για να κτίση τό

σπίτι του και ο Τίμων του έδωσε ό,τι του ζήτησε. Τέλος ο Τίμων έδιδε πάντοτε με προθυμία ό,τι του ζητούσανε και ποτέ δεν έλεγε όχι.

Μία μέρα ο πιστός υπηρέτης του Τίμωνα, ο Φίλιππος, του είπε:

—Αφέντη μου πρόσεξε καλά γι' αυτά που κάνεις στον κόσμο, γιατί θα την πάθης και φοβούμαι πολύ μήπως και χρεωκοπήσης. Και πράγματι δεν πέρασε πολύς καιρός και ο καλός Τίμων χρεωκόπησε και αναγκάσθηκε να πουλήση τά άπέραντα κτήματά του που φθάνανε ίσα με τη Σπάρτη για να πληρώση τά χρέη του κι' έτσι ο καλόψυχος Τίμων έμεινε άπένταρος.

Δεν στενοχωρήθηκε όμως καθόλου γι' αυτό, αλλά συλλογιόθηκε πώς κάποιος από τούς φίλους του θα μπορούσε να τον βοηθήση. Και στέλνει τότε τον πιστό του δούλο τό Φίλιππο να πάη να ζητήσει βοήθεια από τούς φίλους του εκείνους που κάποτε κι' αυτός εύεργέτησε. Και ο Φίλιππος πήγε τότε σ' εκείνον που άπεφυλάκισε και του έξηγησε την όπότεσι, κι' εκείνος του απήντησε να ξαναγυρίση άλλη μέρα.

Πήγε ύστερα στο ζωγράφο κι' εκείνος του λέει:

—Λυπούμαι πολύ, αν ήρχεσο χθές θα σου έδιδα πολλά χρήματα.

Πηγαίνει και σε κείνον που πήρε τό δάνειο και αυτός του απήντησε:

—Χρεωκόπησα και πούλησα τό νεόκτιστο σπίτι μου.

Τότε ο Τίμων άπογοητευμένος από την άπονία του κόσμου άπεφάσισε να πάη να κατοικήση μακριά στην έξοχη με τον ύπηρετή του Φίλιππο. Κι' έτσι και οι δύο τούς πήρανε τό δρόμο προς τό μέρος της θάλασσας περπατώντες και διαβαίνοντες άθισμένους κάμπους και ήλιόλουστους λόφους.

Μόλις φθάσανε στη Γλυφάδα μήκανε μέσα στα πεδκα για να βρουνε καταφύγιο και να μείνουνε εκεί.

Κάτω από ένα έξωτικό μεγάλο δένδρο στήσανε τη σκηνή τους και μείνανε εκεί ένηνά μήνες τρώγοντας μοναχά διάφορα χόρτα άγρια, φρούτα και ψάρια. Έκεί συχνά πυκνά μιλούσανε για τά διάφορα παράξενα του κόσμου, μά ο Τίμων τά βράδυα συνήθιζε να πηγαίνη στην ακρογιαλιά και να κάθεται σ' ένα βράχο ακούγοντας τό μουρμουρίσμα τών κυμάτων, και τη νύχτα πουλάμπε τό φεγγάρι αυτός έμεινε πολλές φορές ξάγρυπνος θωρώντας τ' άστέρια που άλλα βγαίνανε στον ούρανό κι' άλλα σβύνανε. Κι' έτσι συλ-

λογισμένος θυμώτανε και τά ανθρώπινα.

Μία βραδυά που συλλογισμένος κύταζε προς τη θάλασσα, ξάφνου ακούει τρεις φορές τη φωνή τών σειρήνων. Ήσαν άπαράλλαχτες σαν τις σειρήνες που κάποτε φάνηκαν μπροστά του, ίδια του χαμογέλασαν κι' ύστερα βούτηξαν και χάθηκαν μέσα στ' άλμυρά κύματα.

Τότε ο Τίμων θυμήθηκε τά λόγια που του είπεν η Αθηνά. Γυρίζει λοιπόν στο μέρος του καταφυγίου του και βλέπει τά τρία άγριολούλουδα που φυτρώνανε γύρω από τό μεγάλο δένδρο. Άμέσως ένωισε πώς εκείνο είναι τό δένδρο της Εύτυχίας κι' άνέθηκε έπάνω ο ίδιος για να κόψη τό θαυματουργό φρούτο. Μόλις τόκοψε και τόφαγε έγινε τό θαύμα. Μπορούσε ν' αποκτήση ό,τι έπιθυμούσε σε μία μόνη στιγμή. Ήθελε χρυσάφι, δεν είχε παρά να άγγίξη τις πέτρες κι' άμέσως γινότανε μαλαματένιος. Ήθελε κάποιο πρόσωπο να φανή μπροστά του, άμέσως νάτο και παρουσιάσθηκε. Μ' αυτό τον τρόπο ο Τίμων έκαμε πλούτη και πλούτη. Μόλις τό μάθανε οι φίλοι του πήγαν όλοι να τον έπισκεφθούν σαν και πρώτα εκεί στο δάσος, και αυτό έφερε νέες στενοχώριες στον Τίμωνα, αλλά εύτυχώς που γάθηκε η θαυματουργή δύναμις από τό δένδρο, και έτσι τον άφησαν ήσυχο οι φίλοι.

Τό άλλο καλοκαίρι με τούς νέους καρπούς να σου και παρουσιάσθηκε ένας από τούς φίλους του εκείνους που άρνηθήκανε να βοηθήσουνε τον Τίμωνα τότε που δυστύχησε. Μά ο Τίμων τον δέχθηκε μετά χαράς και άρχισε να του διηγείται για τό δένδρο της Εύτυχίας.

—Ανέβα στην κορφή του δένδρου και κόψε από εκείνο τό καμπυλωτό κλαρί και φάγε τό θαυματουργό εκείνο φρούτο και θ' αποκτήσης την Εύτυχία.

Ο φίλος τότε μ' εύκολία σκαρφάλωσε στο δένδρο, και μόλις άπλωσε τό χέρι του να πιάση τό θαυματουργό φρούτο, τό καμπυλωτό κλαρί μεταμορφώθηκε σε κρεμάλα άμέσως, του περιτυλίγεται στο λαιμό και τον πνίγει. Τό ίδιο έπάθανε και οι άλλοι άχάριστοι φίλοι του Τίμωνα.

Σαν ακούσθηκε στον κόσμο τό τί έπάθανε οι άχάριστοι φίλοι του Τίμωνα, κανείς δεν ξαναζύγωσε να τον έπισκεφθή γιατί φοβούντανε μήπως πάνθουν τό ίδιο κακό.

Μά όσο περνούσανε τά χρόνια ο κόσμος έλάχσε πλέον τον Τίμωνα και κανένας δεν ήξευρε τί άπέγινε.

Πέρασαν χρόνια, πέρασαν αιώνες. Κάποτε πού ένας Άμερικανός άρχαιολόγος ένεργούσε άνασκαφές στη Γλυφάδα ανέκάλυψε τυχαίως μία πέτρα με έπιγραφή. Άνάμεσα στα άλλα γράμματα που ήταν χαραγμένα μπορούσε να διαβάση και τό όνομα του Τίμωνα. Ή έπιγραφή άκούστε τί έλεγε:

«Την εύτυχία δεν μπορεί να την βρή κανένας ούτε στην κοινωνία τών ανθρώπων, ούτε μέσα στο περιβάλλον της φύσεως, αν ίσως πρώτα δεν παρασκευάση τη συνείδησή του να τον οδηγήση προς τό τέλειον».

1. Καίμης

— Μέσα σ' ένα δάσος θα βρής τό δένδρο της εύτυχίας.

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ

«Σείς θα πάρετε τη σημαία των ελληνικών ιδανικών και θα την φέρετε πάρα πέρα, έως ότου άρκεση ό βίος σας, διά να την παραδώσετε εις τας επερχόμενας γενεάς, που και αυτές θα την πάνε πάρα πέρα εις αιώνα τόν άπαντα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Πριν από κάμποσα χρόνια ή κόρη, ή γυναίκα, δεν καταπιάνονταν με έθνικά ιδανικά και σύμβολα. Οι μεγαλύτεροι της έλεγαν πως μόνο ύπόθεσι του άγοριού ήτανε όλα αυτά κι' άκόμα έλεγαν ότι ή γυναίκα ζή για να όμορφαίνη τη ζωή. Όμως σήμερα δεν μάς άρκει ή όμορφοιά της ζωής,

ΚΑΝΗΦΟΡΟΙ ΠΑΡΘΕΝΟΙ

Μιά εικόνα από την «Πενθεσίλεια», που παίχθηκε στις γιορτές της 4ης Αυγούστου έφέτος από την Ε.Ο.Ν. με την πρωτοβουλία της ακούραστης Διοικητρίας Θηλέων κ. Α. Μαντζούφα μάς κάνει να μη ξεχνούμε την ψυχική εκείνη χαρα που νοιώσαμε. Μειλίχια και ώραία έρχεται να γλυκάνη και να μαλακώση τó κάθε τι ή παρούσα των κανηφόρων παρθένων.

Βλέποντας την εικόνα αυτή άναγνωρίζουμε τις Έλληνίδες εκείνες που ζούν μέσα μας. Λιγνές σαν τά κρίνα, απαλόγραμμες σαν τούς γύρω λόφους, χαριτωμένες σαν τó τοπίο μέσα στο όποιο ζούν, σοβαρές σαν την παράδοσί τους, αποδίδουν έδω την άληθινά ελληνική γυναίκα, που ήμέρωνε ό,τι και να πλησίαζε. Ποτισμένη από την ώρασιότητα της εποχής της, δρώ, κινείται σύμφωνα με τόν έσωτερικό της κόσμο.

Ή εικόνα αυτή είναι μία από τις πιο καλά βαλμένες

μάς χρειάζεται και ή γνώσι του βάθους της ζωής και ή σημασία της. Γιατί σήμερα, μετά την 4ην Αυγούστου του 1936, άποχτήσαμε την άναγκαία συνείδησι ότι ή ζωή μας δεν είναι μόνο κάτι παρόν και πρόσκαιρο, αλλά κάτι αώνιο και άπέραντο. Δεν μπορεί λοιπόν και ή γυναίκα να άρκεσθι στην έπιφάνεια, αλλά χρειάζεται και τó βάθος.

Γι' αυτό ό Άρχηγός την καθιστά σε όλα κοινωνό και σύντροφο στις χαρές και στις λύπες του συνόλου, στα δικαιώματα και στα καθήκοντα, στη γνώσι και στην κατανόησι όλων εκείνων των ιδανικών και συμβόλων, που κυβερνάνε την σημερινή έθνική ψυχή. Γιατί έθνική ψυχή σημαίνει ή ψυχή όλων εκείνων των γενεών που άπτετέλεσαν, άποτελούν και θα άποτελέσουν τó "Έθνος. Νέο κορίτσι.

Ένα από τά ιερά μας έθνικά σύμβολα είναι και ή σημαία. Πόσοι άγώνες, πόσο αίμα δεν χρειάστηκε για να μπορέση τó γαλανόλευκο αυτό κομμάτι να κυματίζει σήμερα χαρούμενο πάνω από τά κεφάλια μας. Οι κλέφτες κι' οι άρματωλοί της έδωσαν τόν γαλανό της Έλλάδος ούρανό, την ώραότητα αυτή της ελληνικής πατρίδος. Της έδωσαν και τόν λευκό σταυρό, πίστι άσειστη στις χιονισμένες των ελληνικών βουνών κορφές. Έδωσαν μέσα στο σύμβολο αυτό την ελληνική ψυχή των αίωνων, που μέσα από την μαύρη σκλαβιά την σκοτεινή, έτεινε πλατυφτέρουγη προς τόν ούρανό, καρτερώντας άκούραστη την άπελευθέρωσι. Μιά φορά τó 1821 στις 25 Μαρτίου ύψώθηκε και άλάλαξαν από ένθουσιασμό οι ψυχές. Και τώρα πάλι, μετά την 4η Αυγούστου 1936, στήθηκε μ' όλη την αήγη που της χάρισεν ό Έλευθερωτής μας από την σκλαβιά του πνεύματος και της συνειδήσεως. Όταν βλέπης ή κρατάς την σημαία άς σε πλημμυρίζη ή ιερά εκείνη συγκίνησι που θα σου χάριση την αταπάρνησι για κάθε θυσία στο "Έθνος και στην Πατρίδα. Σύ, μητέρα, θα έμβάλης την αγάπη προς τó άνώτατο αυτό σύμβολο και στο παιδί σου. Όμως πρέπει τώρα ή ίδια πρώτα να την αίσθανθής. Μόνο λαοί που σέβονται τά σύμβολά τους ζούν και μεγαλουργούν.

Σ. Καρ.

και ψυχολογικά έπιτυχημένες στο έργο. Έκεί είναι ή Έλληνίδα άληθινή. Όσες φορές την κυττάζομε θα μάς γεννά την ιερή συγκίνησι.

Τῶν ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ μας

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Τὸ ξεθωριασμένο κέντημά σας.

Συμβαίνει πολλές φορές ἓνα μας κέντημα, χρωματιστὸ προσκέφαλο ἢ τραπεζομάνηλο, δισκόπανο ἢ φόρεμα, ἐνῶ εἶναι κεντημένο μὲ ἡγυγημένες κλωστὲς νὰ χάσῃ τὰ λαμπερά του χρώματα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν τὸ μεταχειρισθήκαμε καλὰ.

Πάρτε ἓνα ἄσπρο, λινὸ ὕφασμα, βρέξετέ το μὲ ξειδόνερο καὶ βάλετέ το ἀπὸ τὴν ἀνάποδη στὸ κέντημα. Ἐπειτα σιδερώσατέ το μὲ περισσότερο ζεστὸ σίδερο καὶ ὥς πού νὰ στεγνώσῃ τὸ βρεμμένο ὕφασμα.

Τὰ χρώματα παρουσιάζονται πάλι ζωηρά καὶ τὸ ὥραιο ἐργόχειρο εἶναι σὰν νὰ βγῆκε νέο καὶ ὥραιο, αὐτὴ τὴ στιγμή ἀπὸ τὰ λεπτά σας χεράκια.

Τὸ κρέας σας.

Πολλὲς φορές ἀπὸ ἀμέλεια ἢ ἀπὸ ἀγνοία ἢ οἰκοδόσποινα δὲν προσέχει τὸ σαθρατιανὸ τοῦ κρέατος, μάλιστα ὅταν δὲν ἔχῃ ψυγεῖο. Τὸ κρέας πρέπει νὰ κρεμασθῇ χωρὶς ν' ἀκουμπᾷ πουθενὰ σ' ἓνα δροσερὸ, ἀγερικὸ μέρος καὶ μάλιστα τυλιγμένο σὲ τοῦλι ἢ γάζα γιὰ νὰ μὴ τὸ πειράξουν οἱ μυῖνες. Ὅταν τὸ ἀποθέσῃ κανεὶς πρόχειρα πάνω σὲ πιάτο ὅς τὸ βάζῃ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ δέρματος γιὰ νὰ μὴ βγάξῃ ζουμί. Ποτὲ νὰ μὴ τὸ βάζετε πάνω σὲ σανίδι. Ἐτοιμασμένο κρέας γιὰ ψήσιμο τυλίγετέ το μὲ πανὶ βρεμμένο σὲ ξεῖδι. Κυνῆγι πουλιά ἀφήνετέ τα μὲ τὰ φτερά των, μόνον βγάζετε τὰ ἐντόσθια, στεγνώνετε τὸ ἄνοιγμα μὲ μιά πετσέτα, βάλετε πιπέρι, σκίνο ἢ βάγια καὶ κρεμάστε το μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ ἑπάνω σὲ δροσερὸ μέρος. Ὅταν θέλετε νὰ φυλάξετε τὸ κυνῆγι γιὰ περισσότερες ἡμέρες τυλίξατέ το σὲ πανὶ βρεμμένο μὲ ξεῖδι, πού φροντίζετε νὰ ἀνανεώνετε κάθε τέσσαρες ὥρες.

Σπανάκι στὸ φούρνο.

Τώρα βγαίνει πάλι τὸ φθινοπωρινὸ σπανάκι. Ξέρουμε ὅτι τὸ σπανάκι εἶναι πλούσιο σὲ σίδηρο καὶ σὲ ἄλλες πολλὰς θρεπτικὲς οὐσίες ἢ βιταμίνες, ὅπως τὴν λέγει ἡ σημερινὴ βιοχημεία. Ἀς φροντίσουμε λοιπὸν τώρα σὰν καλὲς νοικοκυρὲς νὰ μὴ τὸ ξεχνοῦμε.

Παίρνουμε ἀνάλογο μὲ τὰ πρόσωπα σπανάκι—300 δράμια τὴ μερίδα—τὸ βράζουμε μὲ ἀλάτι καὶ μπόλικο νερὸ καὶ τὸ περνοῦμε μὲ βούτυρο ἀρκετὸ. Ἐνα κρεμμύδι τριμμένο καθὼς καὶ δυὸ ντομάτες, ἀνακατεύουμε μὲ δυὸ αὐγά γιὰ τὴ μερίδα καὶ τυρὶ τριμμένο. Πιπέρι, ἀλάτι.

Τὸ μισὸ μῖγμα ἀνακατεύουμε καλὰ μὲ τὸ φιλοκομμένο σπανάκι, πού τὸ χύνουμε σὲ ἀνάλογο ταψάκι. Ἀπὸ πάνω τὸ περιχύνουμε μὲ τὸ ἄλλο μῖγμα καὶ τοῦ ρίχνουμε ἀκόμη ἓνα στρώμα τριμμένο τυρὶ. Τὸ ἀφήνουμε στὸ φούρνο ὥσπου νὰ κοκκινίσῃ καλὰ ἢ ἐπιφάνει. Τὸ σερβίρουμε ζεστὸ μὲ κρέας ψητὸ ἢ καὶ μόνον. Γιὰ παιδιὰ ἀποτελεῖ μιά θαυμασιὰ τροφή.

ΜΙΑ ΛΕΠΤΗ ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ ΜΠΛΟΥΖΑ

Πλησιάζει τὸ φθινόπωρο. Τὸ κοστούμι, τὸ ταγιέρ θὰ ἐμφανισθῇ σὲ λίγο καὶ ἡ μπλουζά κάτω ἀπὸ τὴν κομψὴ ζακέτα θὰ παίξῃ πάλι μεγάλο ρόλο.

Μιά θαυμασιὰ μπλουζίτσα, πού μποροῦν νὰ ἐτοιμάσουν τὰ προκομμένα σας χεράκια, μὲ μόνον ὀλίκα φιλόμαλλάκι σὲ χρῶμα παστέλ, μὲ χοντρές βελόνες καὶ μέ...

ἐπιμέλεια καὶ προκοπή. Τὰ δύο τελευταῖα ὀλίκα εἶναι ἀπαραίτητα.

Καὶ πόσο πὺδ μεγάλη εὐχαρίστησι μᾶς φέρει κάτι, πού ἐργασθήκαμε μόνες μας καὶ μὲ πόση περηφάνεια τὸ δείχνουμε στὴ φίλη μας.

Οἱ σκούρες στρογγυλὲς μπουτουνιέρες, μέσα ἀπὸ τίς ὁποῖες περνᾷ ἡ στενὴ πλεχτὴ κορδελλίτσα, δίνει στὴ μπλουζά μιά νότα ἀσυνήθιστη καὶ πολὺ εὐγενική. Καλὴ ἐπιτυχία λοιπὸν ἀγαπημένα καὶ προκομμένα μας κορίτσια.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Κάποια μέρα στο Παρίσι, ο έργατικός Γερό-
ντος Μπερμπερής βρήκε στη λεωφόρο Μπαρ-
τέλι ένα έκθετο αγοράκι πέντε μηνών, το
οποίο τον παρέδωσε στην Αστυνομία. Από τα
εξωτερικά του, το μωρό έφαινε να ανήκει
σε πλούσια οικογένεια, από την οποία ίσως να
το είχαν κλέψει άνθρωποι που είχαν συμφέρο

να το εξαφανίσουν.

Ο Μπερμπερής σκέφτηκε, ότι αν καμιά μέρα οι γονείς αναζη-
τήσουν το παιδί τους, έχει να κερδίσει πολλά από τη διατροφή του.
Έζητησε λοιπόν από την Αστυνομία να το κρατήσει και να το ανα-
θάλει υπεύθυνος. Μετά οκτώ όμως έτη, ο Μπερμπερής συνεισέ-
δωσεν ότι το παιδί, που όποτε σ' ένα οικοδόμη που εικάζεται, ηναγκάστη
να εγκαταλείψει το Παρίσι και να γυρίσει στο χωριό του με πολύ
μικρούς πόρους. Και επειδή δεν μπορούσε να κρατήσει περισσότερα
το μικρό και να τον διατρέψει, έσκέφθη, παρά τις διαμαρτυρίες
του μικρού Ρεμυ, όπως τον είχαν βαπτίσει, και τας διαμαρτυρίες
της ψυχολόγου της Μπερμπερής, να τον δώσει κάπου.

Ο Μπερμπερής βρήκε ένα πλανόδιο Ιταλό θιασάρχη, τον Βιτάλη,
και του παρέδωσε αντί ενός εκατομμυρίου δραχμ. τον χρόνο τον
Ρεμυ, ο οποίος εν τώ μεταξύ, από μια συζήτηση του Μπερμπερής με
την Μπερμπερή, είχε μάθει τη θλιβερή του ιστορία. Ο Βιτάλης
με τον υπαίτιο θίασό του, που αποτελούντο από μια τετραπύλη
μαϊμού και τρία σκυλιά, έδινε παραστάσεις γυρίζοντας από χωριό
σε χωριό. Σιγά-σιγά ο Ρεμυς έλαμψε μέρος στις παραστάσεις
αυτές και εν τώ μεταξύ έπαιρνε από το Βιτάλη και μαθήματα άρπας.
Μια μέρα όμως ο Βιτάλης συνελήφθη από ένα αστυφύλακα διότι
έπαιζε άνευ άδειας και κατεδικάσθη εις δίμηνη φυλάκιση. Έρη-
μος και άπροστατευτος ο Ρεμυς, γύριζε με το μικρό του θίασο έδω
και εκεί προσπαθώντας να κερδίσει το ψωμί του, δίνοντας παρα-
στάσεις.

Παντού όμως τον έδιωχναν. Στην ακροθαλασσιά της Τουλούζης
είχε άγκυροβολήσει μια μικρά θαλαμηγός που έ χρησίμευε για κατοί-
κια του μικρού παραλυτικού Άρθούρου και της μητέρας του. Η
τελευταία καλεί τον Ρεμυ να δώσει μια παράσταση για να διασκε-
δάσει τον μικρό παραλυτικό. Γιος και μητέρα, που συμπαθούν εν τώ με-
ταξύ τον Ρεμυ, μαθαίνουν τη θλιβερή του ιστορία και συγκινούνται.
Το προτείνουν να τον πάρουν μαζί των στα ταξίδια του μέχρι της
ημέρας που θα απελευθερωθεί ο κύριος του και ο Ρεμυς δέχεται
προθυμώς. Ο Ρεμυς με το μικρό του θίασο ταξιδεύει με το γιότ
της κ. Μιλίγκαν και μαθαίνει ότι η μητέρα του Άρθούρου είχε και
άλλο παιδί που μυστηριωδώς της είχαν κλέψει όταν ήτο μωρό. Έπι
δύο μήνες ο Ρεμυς πέρασε μια ζωή όνειρεμένη. Δυστυχώς όμως
έπρεπε να εγκαταλείψει την οικογένεια Μιλίγκαν και την ώραία ζωή
που περνούσε, διότι ο προστάτης του είχαν άποφυλακισθή.

Με ψυχική όδυν ο μικρός Άρθούρος και η μητέρα του αναγκά-
στηκαν να παραδώσουν τον Ρεμυ στον προϊστάμενό του, στον
οποίο είχαν προτείνει να πληρώσουν τα όσα είχε δώσει στον Μπερ-
μπερή και να τον κρατήσουν. Ο Βιτάλης δεν έδεχθη και ο Ρεμυς
τον ήκολούθησε.

Μετά μακράν από περιπετειώδη περιπλάνησι στα διάφορα χωριά
της Γαλλίας, όπου έδιναν παραστάσεις, ο Βιτάλης με τον Ρεμυ γύ-
ρισαν στο Παρίσι ναυαγία οικονομικά, διότι εν τώ μεταξύ η τετρα-
πύλη μαϊμού και τα δύο σκυλιά είχαν φοβηθεί και δεν μπορούσαν
να δώσουν πλέον παραστάσεις. Και ο μόνος Βιτάλης άπελάσσει να
παραδίδει μαθήματα άρπας διά να ζήσει. Για τον Ρεμυ δε φρόντισε να
τον βρή όποις σ' ένα συμπατριώτη του, τον Γαροφόλη. Ο Γαροφόλης
αυτός ήταν άπαισιος τύπος έκμεταλλευτο παιδιών, που τα έστελνε
στους δρόμους του Παρισιού να τραγουδούν και να ζητιανεύουν. Άλ-
λοίμονο δε αν δεν τον έφερναν τα ποσά που είχαν όρσει το καθε-
νός. Τα τσάκιζε στο ξύλο και τα κοίμιζε σχεδόν νηστικά. Εύτυχώς
ο Βιτάλης παρέστη σε μια τέτοια σκληρή άγριου ξυλομάτου, σκέ-
φθηκε ότι και ο Ρεμυς θα όπεφερε τα ίδια και δεν τον άφηκε στον
άπαισιο άνθρωπο. Πήρε άμέσως τον Ρεμυ και φύγαν.

Άλλά δεν είχαν ποδ να κοιμηθούν. Άπεφάσισαν να πάνε να
πλυνθούν σε κάποιο λατομείο έξω από το Παρίσι. Εκείνο το βράδυ
έκανε κρύο άνυπόφορο. Μέσα στο σκοτάδι χάσανε το δρόμο και άπε-
φάσισαν να κοιμηθούν στην αϊόλοπορτα ενός περιβολίου που βρέθηκε
στο δρόμο τους. Το πρωί ο περιβολάρης Πέτρος Άκέν βρήκε τον με-
ν Βιτάλη νεκρό από το κρύο, τον δε Ρεμυ άναίσθητο. Ο άγασθος περι-
βολάρης έθαψε διά της άστυνομίας τον Βιτάλη και περιέθαψε τον
μικρό Ρεμυ που τον προσέλαβε στην ύπηρεσία του. Δύο χρόνια
το δύστυχο παιδί περνούσε πολύ εύτυχισμένα. Η οικογένεια του Άκέν
είχε τον Ρεμυ σαν παιδί της. Δυστυχώς η κακή του μοίρα τον κατε-
δίωξε και έδω. Ο Πέτρος Άκέν, όποτε από τρομερή θεομηνία,
κατεστράφη οικονομικά, η οικογένειά του διεσάρχη σε διαφόρους
συγγενείς και ο Πέτρος έφυλακίσθη διά χρέη. Ο Ρεμυς πήρε και
πάλι την άσπα του και βγήκε στους δρόμους να κερδίσει το ψωμί
του τραγουδώντας. Πριν όμως ριφθί έκ νέου στη βιοπάλη, ήθελε να
ιδεί τον Πέτρο Άκέν στη φυλακή για να τον ευχαριστήσει.

Δεν μπορούσε να φύγει από το Παρίσι χωρίς να τον βη και να
του φιλήσει το χέρι. Η συνάντησις των όηρξε συγκινητική. Ο Ρε-
μυς φεύγοντας του όπεσέθη να τον έπισκέπτεται τακτικά και να του
πληρώνει νέα από τα παιδιά του, που είχαν πάει στη θεία Κατερίνα
στο Νιερνβί και σ' άλλους συγγενείς.

— Έλα να σε φιλήσω, παιδί μου, γι' αυτό που είπες! έφώναξε.
Έχεις καρδιά σου κι είναι βέβαιο πως δεν σου τη δίνει η ηλικία!

Καθώς ήμαστε μόνοι στο έντευκτήριο, καθισμένοι πλάι-πλάι σ'
ένα πάγκο έπεσα στην άγκαλιά του.

— Ένα μόνο λόγο θα σου πω τώρα, έξηκολούθησε ο πατέρας:

Ο Θεός να σε φυλάει, καλό μου παιδί!

Μείναμε κι οι δύο λίγες στιγμές σιωπηλοί. Η ώρα όμως είχε
περάσει κι ήρθε η στιγμή του χωρισμού.

Άξαφνα ο πατέρας έβαζε στην τσέπη του γελέκου του κι έδωλε
ένα άσχημο ρολόι, δεμένο από μια κομποτρυπα μ' ένα πέτινο
λουράκι.

— Δεν θέλω να χωρισθώ, μου είπε, χωρίς να σου δώσω κι'
εγώ κάτι τι, για να με θυμάσαι. Νά, πάρε το ρολόι μου, σου το
χαρίζω.

Το κύτταζε μια στιγμή κι έπρόσθεσε μελαγχολικά:

— Δεν έχει μεγάλη αξία, γιατί, ένοις, αν είχε, θα μ' άναγκα-
ζαν να το πουλήσω. Όποτε πηγαίνει τόσο καλά και κάπου-κάπου
πρέπει να το σπρώχνει κανείς με το δάχτυλο. Μ' άδιάφορο! Αυτό
έχω κι αυτό σου χαρίζω.

Μιλώντας έτσι, μου τσέλασε στο χέρι. Κι έπειδή εγώ δυσκολεύο-
μουν να δεχθώ ένα τόσο όραίο δώρο, έπρόσθεσε μελαγχολικά:

— Ένοις ότι δεν έχω άνάγκη να βλέπω έδω την ώρα; ο καιρός
έδω μέσα είναι άργονκίνητος; θα πέθαινα αν τον μετρούσα... Στο
καλό. Ρεμυ μου! Φίλησέ με άλλη μια φορά. Είσαι καλό παιδί.
Κι έτσι πρέπει να είσαι πάντα!

Μου φαίνεται πως μ' έπιασε από το χέρι, για να με πάη ως την
πόρτα. Μά δει, έγινε, δει είπαμε την τελευταία στιγμή, η μνήμη
μου δεν τα κράτησε. Ήμουν τόσο συγκινημένος!

Το μόνο που θυμάμαι άπ' αυτό τον χωρισμό είναι μια άποχα-
νωσις, ένας έκμηδενισμός, που μ' έκυριεύσε όλόκληρο, όταν βρέθηκα
πάλι στο δρόμο.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Μου φαίνεται πως έμεινα πολλή-πολλή ώρα εκεί
άπέξω από την πόρτα της φυλακής, άκίνητος, χωρίς να
μπορώ να κάμω δεξιά ή άριστερά κι ίσως θάμεινα έτσι
ως τη νύκτα, αν το χέρι μου, άξαφνα, κατά τύχη, δεν συ-
ναντούσε στην τσέπη μου ένα πράγμα στρογγυλό και
σκληρό.

Μηχανικά, χωρίς να ξέρω τί κάνω, το ψηλάφησα:

ήταν το ρολόι μου!

Λύπες, άνησυχίες, φόβοι, όλα ξεχάσθηκαν στη στιγμή.
Το παιδί, που ήμουν τότε άκόμη, δεν συλλογίζονταν πιά
παρά το ρολόι του. Είχα ρολόι, δικό μου ρολόι, στην
τσέπη μου, και μπορούσα να βλέπω την ώρα! Τόσχαλα
λοιπόν, για να ιδώ τί ώρα είναι: Μεσημέρι. Δεν είχε βέ-
βαια καμιά σημασία για μένα, αν ήταν μεσημέρι ή δέκα
ώρες, ή δύο, και όμως ευχαριστήθηκα πολύ που ήταν με-
σημέρι. Γιατί; Με πολλή μου στενοχώρια θα το όμολο-
γούσα, μά έτσι ήταν: Ευχαριστήθηκα όχι γιατί ήταν με-
σημέρι, παρά γιατί τόδερα, γιατί μου το είχε πη το ρολόι
μου. Τί ώραία! Και μου φάνηκε πως ένα ρολόι είναι σαν
έναν έμπιστο φίλο, που μπορεί κανείς να μιλήσει μαζί
του και να το ζητήσει συμβουλή.

«Τί ώρα είναι, άγαπητό μου ρολόι; — Μεσημέρι, άγα-
πητέ μου Ρεμυ! — Μπα! μεσημέρι! Τότε πρέπει να κάμω
τουτό, να κάμω εκείνο» αλήθεια; — Μά βεβαίωτατα! —
Καλά έκαμες να μου το θυμίσης! Άν δεν ήσουν σύ, θα
το ξεχνούσα. — Όσο μ' έχεις, μη φοβάσαι και δεν θα το
ξεχνώ ποτέ!»

Με τον Κάπη και με το ρολόι μου είχα τώρα κι' εγώ
συντροφία να μιλώ.

Το ρολόι μου... Τί γλυκεία φράσι! Ο πατέρας είπτε
πως δεν πήγαινε και τόσο καλά. Άδιάφορο! Έμένα μου
έφθανε πως έδούλευε. Και τάκουγα όλοένα στην τσέπη
μου να κάνω τικ-τάκ... Έπρεπε, λέει, κάπου-κάπου να
το σπρώχνει κανείς και με το δάχτυλο. Μπα! Θα το
έσπρωχνα εγώ όσο ήθελε! Και κάπου-κάπου μόνο;
Όλη την ώρα!... Έπειτα, στην άνάγκη, θα το έλυνα
κιόλα μονάχος μου και—τί διασκεδαστικό πράγμα! —
θα έβλεπα τί είχε μέσα και πως έδούλευε. Τέλος πάντων,
χρωστούσε να πηγαίνει καλά. Έγώ θα το έπιτηρούσα α-
σπρότατα.

Τόσο με είχε κυριευμένο η χαρά, ώστε δεν παρατή-
ρησα πως κι' ο Κάπης το ίδιο σχεδόν ήταν χαρούμενος.
Με τραβούσε από τη γάμπα του πανταλονιού και κάθε

τόσο εξαύγει. Τέλος πάντων τὰ γαυγίσματά του, δλοένα δυνατότερα, μ' έθγαλαν από τους ρεμβασμούς μου.

—Τί έχεις, Κάπη;

Μ' έκτύταξε καί, έπειδή στην ταραχή μου δέν μπορούσα νά τόν καταλάβω, στάθηκε έτσι λίγες στιγμές κι' έβαλε τó πόδι του στην τσέπη μου όπου είχα τó ρολόι.

Κατάλαβα: "Ηθελε νά ιδή την ώρα γιά νά την πή στην «έντιμη όμήγυρη», όπως τόν καιρό πού ήταν στο θίασο τού Βιτάλη.

Τού τó έδειξα. Τó κύτταξε κάμποση ώρα σά νά προσπαθούσε νά θυμηθί. Έπειτα κουνιώντας γρήγορα-γρήγορα την ούρα του γαύγισε δώδεκα φορές. Δέν είχε ξεχάσει. "Α, πόσα λεπτά θά κερδίζαμε μέ τó ρολόι μας!

Ένα παιγνίδι παραπάνω πού δέν τó λογάριζα ως τώρα.

Έπειδή όλα αυτά γίνονταν στο δρόμο, άντικρύ στην πόρτα τής φυλακής, οι άνθρωποι μās κύτταζαν περίεργα καί μερικοί μάλιστα δταματούσαν.

"Αν τολμούσα, θά έδινα μιά παράσταση εκεί άμέσως" μ' ό φόβος τών άστυφυλάκων μέ έμπόδιζε. "Άλλως τε ήταν μεσημέρι κι' έπρεπε νά φύγουμε.

—Έμπρός!

—Έρριξα ένα τελευταίο βλέμμα, τελευταίο άποχαιρετισμό στη φυλακή έκείνη, πού πίσω από τους τοίχους τής ό δύστυχος πατέρας θάμενε κλεισμένος πέντε δλοκληρα χρόνια, ενώ έγώ θά έτρεχα έλεύθερος όπου ήθελα, καί ξεκινήσαμε.

Τό πιό χρήσιμο πράγμα γιά τó έπάγγελμά μου θά ήταν ένας χάρτης τής Γαλλίας. "Ηξερα πώς πουλούσαν χάοτας στις προκουαίες τού Σηκουάνα, κι' άποφάσισα ν' άγοράσω, γι' αυτό τράβηξα κατά τις προκουαίες.

Καθώς περνούσα από την πλατεία Καρρουζέλ, τ' άματια μου έπεσαν στο ρολόι τού Κεραμεικού καί μου ήλθε νά ιδώ άν τó ρολόι μου πήγαινε σύμφωνα μ' αυτό, όπως έπρεπε. Τό ρολόι μου έλεγε δωδεκάμιση καί τó ρολόι τού Κεραμεικού μιά. Ποιά από τ' ά δυό πήγαινε καλά; Μου ήλθε νά δώσω στο δεικτη τού ρολογιού μου μιά δακτυλιά, μ' ά μιά σκέψι μέ κράτησε: Ποιάς μου έλεγε πώς τó δικό μου ρολόι, τ' άραίο, τ' άγαπημένο μου ρολογάκι, είχε άδικο καί πώς δέν έτρωγε πίτουρα τó ρολόι τού Κεραμεικού; Έτσι τó ξανάβαλα στην τσέπη μου, χωρίς νά τó πειράξω καθόλου. Γιά μένα, καλή ήταν κι' ή ώρα πού έδειχνε!

Είδα κι' έπαθα όσπου νά βρω ένα χάρτη όπως τόν ήθελα, πού νά είναι δηλαδή κολλημένος σέ πανί, νά διπλώνεται καί νά μή στοιχίζει παραπάνω από ένα φράγκο. Έπί τέλους βρήκα ένα, μ' ά τόσο παληό, τόσο κιτρινωμένο, πού ό παλαισιώλης μου τόν άφησε γιά έδδομηνη-ταπέντε λεπτά.

Τώρα μπορούσα νά βγώ άπ' τó Παρίσι, πράγμα πού άποφάσισα νά κάμω τó γρηγορώτερο.

Δυό δρόμους είχα νά πάρω: τού Φονταινεμπλώ από την πύλη τής 'Ιταλίας καί τής 'Ορλέανης από τó Μονρούζ. Μου ήταν τó ίδιο αδιάφορο κι' οι δυό κι' ή τύχη μ' έκαμε νά διαλέξω τόν δρόμο τού Φονταινεμπλώ.

Καθώς περνούσα την όδόν Μουφφετάρ, πού τ' όνομά της, γραμμένο σέ μιά γαλάζια πινακίδα, μου ξανάφερε τόσες άναμνήσεις, — τόν Γαροφόλη, τόν Ματτία, τόν Ρικάρντο, τόν τέντζερη μέ τó λουκέτο, τó βούρδουλα καί τέλος τόν καλό μου Βιτάλη, πού πέθανε γιά νά μή μ' άφήση στόν παντρώο τής όδο Δελουρσίν, — είδα εκεί κοντά στην έκκλησία τού 'Αγίου Μενάρδου, ένα παιδί πού έμοιαζε μέ τόν Ματτία ή ίδια κεφάλια, τ' ά ίδια ύγρά μάτια, τó ίδιο γλυκό καί ταπεινό ύφος, τó ίδιο κωμικό σουλούπι. Άλλά, — περίεργο πράγμα — άν ήταν αυτός, δέν είχε μεγαλώσει από τότε.

Πλησίασα γιά νά τόν κυττάξω καλύτερα. Ναι, καλέ, αυτός ήταν! Μ' έγνώρισε μάλιστα, γιάτ' τó χλωμό του πρόσωπο φωτίσθηκε από ένα χαμόγελο.

Δέν είσα σύ, μου είπε, πού ήλθες μιά μέρα στού Γαροφόλη μ' έκείνον έκει τόν άσπρογένη γέρο, πριν πάω στο νοσοκομείο; "Αχ, πώς μου πονούσε τó κεφάλι έκείνη την ήμέρα!

—Κι' ό Γαροφόλης είναι ακόμα άφεντικός σου;

Κύτταξε γύρω του φοβισμένος κι' έπειτα χαμηλώνοντας τή φωνή:

—Ό Γαροφόλης, άποκρίθηκε, είναι στη φυλακή. Τόν έπιασαν έξ αίτίας τού 'Ορλάνδου, πού πέθανε άπ' τó πολύ ξύλο.

(Άκολουθεί)

Τό βασιλόπουλο

Μιά φορά ζούσε ένα βασιλόπουλο πού τó πρόσωπό του έμοιαζε σάν τó φεγγάρι καί ή καρδιά του ήταν σάν τó χρυσάφι.

Άγαπούσε κι' έλεούσε τούς φτωχούς ανθρώπους καί πολλές φορές παρουσιαζόταν ντυμένο μέ παληά ρούχα, γιά νά μή τó γνωρίζουν, καί καθόταν στις καλύβες τών φτωχών καί μοιραζόταν μαζί τους τó ξερό ψωμί τους καί τις έλθές πού οι καλοί άνθρωποι τού προσέφεραν.

Στό παλάτι τó χάνανε πολλές φορές καί δέν ξέρανε πού πήγαινε.

Μιά μέρα έγινε κάτι πού απέκάλυψε την ταυτότητα τού μικρού άγνώστου, πού καθόταν μαζί μέ τούς φτωχούς ανθρώπους καί τούς συμπονούσε καί τούς βοηθούσε κρυφά.

Ένα άλλο παιδί πούχε την ίδια μέ τó βασιλόπουλο ήλικία καί ήταν από μιά μεγάλη κι' έπιοσημη οικογένεια, έκανε τόν περίπατό του σέ μιά συνοικία πού ζούσανε φτωχές οικογένειες, πού τις βοηθούσε ό μικρός πρίγκηπας.

Κατά τύχη τόν είδε την ώρα πούμπαινε ντυμένος μέ παληά ρούχα σέ κάποιο σπίτι. Σταμάτησε καί τόν προσκύνησε κι' από τότε μάθανε όλοι πώς ό μικρός άγνωστος ήταν τó βασιλόπουλο.

Αυτό διαδόθηκε σάν άστραπή κι' όλοι σέ λίγο εϋλογούσανε τó Θεό πού τούς έστειλε ένα Βασιλιά, πού είχε δώσει τέτοια ήθικη άνατροφή στο γυιό του, πού μιά μέρα θά κυβερνούσε τόν τόπο. "Όλοι τις Κυριακές καί τις μεγάλες γιορτές πού δέν είχανε δουλειά τρέχανε κάτω από τó παλάτι καί ζητούσαν νά δοϋν τόν Βασιλιά καί τó βασιλόπουλο.

Ό Βασιλιάς έβγαине καί

χαιρετούσε τούς ύπηκόους του καί χαιρόνταν βαθειά, γιάτ' έβλεπε πώς άρχισε νά βασιλεύη πραγματικά στην καρδιά τού λαού του.

Πέρασαν χρόνια πολλά κι' ό Βασιλιάς πέθανε καί στο θρόνο ήρθε τó βασιλόπουλο μέ τή χρυσή καρδιά.

Τότε ή Χώρα άρχισε νά παίρνη μιά νέα μορφή.

Ένας κίνδυνος μεγάλος κάποτε άπειλούσε τή Χώρα, έχθροι θέλανε νά πατήσουνε τó έδαφος τής κι' ό νέος Βασιλιάς έκανε μιά προκήρυξη στο λαό του πώς πρέπει νά μήν αφήσουν τόν έχθρό νά πατήσει στο έδαφος τής πατρίδας. "Όλοι τότε τρέξαν καί πήραν τ' ά δπλα τους καί μέ τόν Βασιλιά μπροστά νικήσανε τόν κατακτητή.

Μ' ά την τελευταία στιγμή σέ μιά μάχη σκοτώθηκε ό νέος Βασιλιάς.

Τή χαρά τής νίκης άμέσως σκέπασε μέ τó μαύρο της πέπλο ή λύπη. "Όλη ή Χώρα νύθθηκε σ' ά μαύρα καί γιά χρόνια θρηνούσε τó βασιλόπουλο μέ τή χρυσή καρδιά πούχε γίνει πιά ένας θρύλος.

Άπάνω στο μνημείο τού νέου Βασιλιά είχαμε χαράξει τ' ά πάρα κάτω λόγια:

«Ό πιό γλυκός θάνατος είναι νά πεθάνη κανείς γιά την πατρίδα του».

Καί οι μητέρες τού λαού πού περνούσαν από κεί γονάτιζαν μέ συγκίνησι καί ρίχνοντας λίγα φρέσκα κι' όμορφα λουλούδια, όπως ήταν κι' έκείνος, δείχνοντας τόν τάφο τού νέου Βασιλιά πού πέθανε γιά την πατρίδα του, λέγανε σ' ά παιδιά τους:

—Έδω κοιμάται ένας Βασιλιάς, κοιμάται τόν πιό γλυκό όπνο. Έδωσε τή ζωή του γιά την Πατρίδα πού είναι ή μεγάλη μας μ' άνα.

Άνδρέας Τσιριμπέας

ΤΟ ΑΓΡΙΟ ΔΕΝΔΡΟ

Στην Ελλάδα υπάρχουν δένδρα άγρια ή αδέσποτα, άγριες άχλαδιές, άγριες μηλιές, άγριες καστανιές, άγριες φουντουκιές. Βρίσκονται και άγρια κλήματα. Είναι μέσα σε ρευματιές. Μπερδεμένες οι βέργες των με τους βάτους και με τα καλάμια και με τις δάφνες. Νοστιμώτατα δέ τα σταφύλια που κρέμονται σαν κομπολόγια. Υπάρχουν και άγριες ροδιές με ξυνά μικρά ρόδια και άγριες κυδωνιές βρίσκονται με στυφά κυδωνία. Νά και μία άγρια συκιά. Μέσα στον βράχο ή ρίζα της ή επάνω σε καμιά έπαλξιν ή ρωγμή άρχαίου πύργου. Λίγο ξυνοπά τα σύκα της, αλλά νοστιμώτατα. Είναι οι συκιές των βράχων, οι βραχαλίτικες. Σπανίως θά βρεθί παλιό φρούριο χωρίς συντροφιά μία άγρια συκιά. Και άγριες έληδες υπάρχουν, εκατομμύρια δένδρα, πολύ πικρός όμως και μικρότατος ο καρπός των. Άλλά και αυτός όταν ώριμάσει τρώγεται. Άφθονώτατες και οι άγριες μουριές. Είναι το μόνο δένδρο άγριο που ο καρπός του είναι μεγαλύτερος από το ήμερο μούρο. Μαύρα μεγάλα μούρα είναι τα άγρια, αλλά κάπως έπικίνδυνα. Βάφουν όπου πέσουν. Το ήμερο μούρο δέν έχει τόσο βαφική δύναμη. Γίνεται δέ ώραίο ρακί από το μούρο. Είς το "Άγιον" Όρος κατασκευάζουν περίφημο μπουρράκο, καθώς και είς την Κρήτη. Άφθονώτατα είναι τα κουμαρά. Ούτες εξημέρωσε τις κουμαριές. Ο Θεός έκανε την κουμαριά να βγάξη χωρίς να μολιάσθι γεννώντας τόνόκκινο καρπό. Κάπου - κάπου βρίσκονται μέσα σε βραχώδες ρεματιές και άγριες καρυδιές. Τα καρύδια αυτά έχουν σκληρότατο φλούδι και έλαχίστη ψίχα. Άλλα άγρια δένδρα είναι τα σουρφα ή σουρβα. Ο καρπός των είναι σαν μικρό μούσιουλο. Έχουμε και τις άγριες ξυλοκερατιές ή χαρουπιές ή κουτουριδιές. Ο άσπρος υλός του Εύαγγελίου έτρωγε ξυλοκέρατα. Είναι και τα άγρια φυστίκια. Μικρά σαν σκάγια. Άρωματωτάτα, αλλά τόσο μικρά, ώστε δέν τρώγονται. Η φυστίδια και ή χαρουπία και ο σήνος μοιάζουν. Μπορούμε να μολιάσουμε τους σήνους και να κάνουμε χαρουπιές ή φυστικιές.

Έπειδή δέ ή Ελλάδα είναι γεμάτη από σήνους, μεγάλο στάδιο άνοίγεται για εξημέρωσι και έμβολιασμό.

Όλα σχεδόν τα ήμερα δένδρα έχουν και το αντίστοιχό των το άγριο. Καμιά φορά βλέπουμε σε έρημικά μέρη μία κοινή άμυγδαλιά γεμάτη άμύγδαλα. Πώς την έχουν ξεχάσει! Κι τάζουμε δεξιά και άριστερά μη μας ίδι ή κανείς και... κλέβουμε. Άπαγοήτευσις, τα άμύγδαλα είναι πικρά γι' αυτό δέν τα μάζεψαν, είναι τα πικρά άμύγδαλα.

Λοιπόν ή φύσις έχει προνοήσει, όπως οι περισσότεροι καρποί είναι στυφοί ή πικροί ή ξυνοί και μικροί. Για να μην τρώγονται εύκολα. Και άγριες κερασιές υπάρχουν, αλλά τα κεράσια των είναι στυφώτατα. Ο άνθρωπος όμως κατώρθωσε μολιάζοντας το ένα δένδρο με το άλλο να εξημερώση τον καρπό, να τον κάνει γλυκύτερο και μεγαλύτερο. Και τα πεύκα που είναι

το άφθονώτερο δένδρο είς την Ελλάδα και κάνουν την άχρηστη κουκουναρά από απόψεως τροφής, μπορούν και αυτά να μολιασθούν. Θά γίνουν τα ήμερα πεύκα που λέγονται κουκουναριές. Τίποτε δέ δέν είναι γλυκύτερο από το κουκουναρί, και θρεπτικώτατο. Όπως και ή παροιμία: «Τόν ταΐζουν με κουκουναρί».

Το μολίασμα των δένδρων είναι εύκολο. Πέρνουμε μερικές φλούδες από ένα ήμερο δένδρο, άνοίγουμε μία σχισμή στα κλαδιά του άγριου δένδρου και μέσα βάζουμε μίαν ήμερη φλούδα. Η φλούδα αυτή έχει μάτια ή κόμπους. Δένουμε το τραύμα με ένα κουρελάκι. Η φλούδα ή ήμερη τρέφεται από τον κορμό του δένδρου, και μετά βλαστίζει. Έπειδή είναι ήμερη και ο βλαστός είναι ήμερος. Κόβουμε τους άγριους βλαστούς και τα άγρια κλαδιά και άφίνομε τους ήμερους βλαστούς. Έτσι με δυό λόγια γίνεται το μολίασμα που λέγεται και φέλιασμα και εξημέρωσις και εξευγενισμός. Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που το έχουν για διασκέδασι να μολιάζουν δένδρα, άδιαφόρος τίνος είναι, αλλά πολλά ήμερα δένδρα στους λόγγους έχουν μολιασθή από τους καλούς αυτούς ανθρώπους.

Μπορούν τα μέλη της Έθνικής Νεο-

Κ. Φαλταίτης

Η ΣΠΑΡΤΗ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Η Νέα Σπάρτη κτίστηκε το 1834 μ. Χ. ύστερα από την άπελευθέρωσι, στον καιρό του Όθωνος, πάνω στον Δικτύναιο λόφο, σιμά στον Εύρωτα και τον χείμαρρο Μαγούλα. Έχει πλατειούς δεινροφυτεμένους δρόμους, όμορφα σπίτια και τρεις πλατείες. Στην επάνω πλατεία είναι ή έκκλησία της Εύαγγελιστρίας και το ώραίο Γυμνάσιο. Όμορφη έκκλησιά είναι κι' ο Άγιος Νίκων, ο πολιούχος της. Χαρακτηριστικά είναι τα πολλά περιβόλια της. Τα σπίτια μοιάζουν με μικρές βιλίτσες, χωμένες μέσα στα λουλούδια και στα δένδρα. Οι τριανταφυλλίες κι' οι νεραντζιές με τους χρυσοφύτους καρπούς γέρνουνε πάνω στις άνθισμένες πορτοκαλιές και λεμονιές.

Η Σπάρτη έχει Μουσείο μ' αγάλματα αρχαϊκά και Ρωμαϊκής έποχής, χάλκινα και μολυβένια ειδώλια από το ναό της Χαλκιοίκου Αθηνάς και της Όρθιας Αρτέμιδος.

Σε τέσσερα σπίτια, σε διάφορα σημεία της Σπάρτης, σώζονται ψηφιδωτά με πολύ ενδιαφέρον. Το πιο όμορφο απ' όλα είναι εκείνο που παριστάνει την άρχαγή της Εύρώπης, ένα από τα καλύτερα πόχουμε στην Ελλάδα. Το παραμύθι μας λέει ότι μία μέρα, ενώ ή Εύρώπη έκοβε λουλούδια, την είδε ο Δίας και τυφλώθηκε τόσο πολύ από την ομορφιά της βασιλοπούλας που μεταμορφώθηκε άμέσως σ' ένα μεγάλο ταύρο και την πήγε καθισμένη πάνω του από τη Φοινίκη στην Κρήτη.

Την άρχαία Σπάρτη περίμενε κανείς να την ίδι να κοίταται περιήφανη ανάμεσα στα λείψανα της Ιστορίας της. Μα από την Σπάρτη εκείνη τίποτε σχεδόν δέν βλέπει κανείς. Ο Λυκούργος

λαϊάς να άρχίσουν το έργο αυτό. Το κήρυγμα ή ή σταυροφορία υπέρ των δένδρων που έγιναν από τον κ. Πρόεδρο της Κυβερνήσεως την Νεολαία κυρίως άφορά. Έκτός του φυτεύματος των δένδρων, και το μολίασμα. Είναι ώραίότατο και ώφελιμώτατο να βγαίνει κανείς είς την έξοχη και να βρίσκει δένδρα ήμιαδέσποτα ή τελείως αδέσποτα γεμάτα γλυκές καρπούς. Γιατί τα περισσότερα άγρια δένδρα είναι στα ρουμάνια, στις λαγκαδιές, στις ράχες, στα άκαλλιέργητα μέρη, στους βοσκοτόπους. Πιο εύχρηστο θά είναι να πηγαίνει κανείς σε μία λαγκαδιά να βρική καρπούς παρά μέσα στο κτήμα του. Το σύστημα είναι πρωτόγονο και επαναφέρει τον άνθρωπο στην παλαιότερα φυσική ζωή. Μας ρίχνουν λοιπόν στο ύπαιθρο τα μολιασμένα δένδρα. Και οι κληματαριές μέσα στις αδέσποτες ρεματιές μας κάνουν να μην αισθανώμεθα τον δρόμο ως πού να φθάσωμε εκεί, να κόψωμε ένα αδέσποτο σταφύλι κρεμασμένο μέσα στους βάτους και ως άγκυλωθούμε. Εύκολώτατο δέ να άνοίγουμε με ένα πάσσαλο μία τρύπα στην ρευματιά και να φυτεύωμε βέργα που σε τρία χρόνια θά κάνει σταφύλια.

με τους νόμους του άπαγόρευσε την πολυτέλεια και την ένασχόλησι στις τέχνες και στα γράμματα και περιώρισε τις έκδηλώσεις των Σπαρτιατών στη στρατιωτική μονάχη ζωή.

Καθισμένη πάνω σ' ένα λιθάρι, έχω άνοιχτό τον Πανσανία και διαβάζω άχόρταγα την περιγραφή της παλαιάς πόλεως. Μα τίποτα δέν βλέπω τώρα έκτός από τον ετάφο του Λεωνίδα, όπως λένε οι ντόπιοι, ένα ήρωο δωρικού ρυθμού, τα έρείπια του Ρωμαϊκού θεάτρου και τα φτωχικά άγκωνάρια του ναού της Χαλκιοίκου Αθηνάς.

Πάει ή άρχαία Σπάρτη, με τη σιδερένια πολιτεία, που έχοντας για σύμβολο την ύπακοή στους νόμους και την ύποταξη στην πατρίδα, κύλησε στα πόδια της όλόκληρη την Πελοπόννησο και την Αθήνα άκόμη.

Τώρα λóφοι χαμηλοί, γυμνοί, σκεπασμένοι που και που από καινούργια κτίρια, άγκάθια, λιθάρια και λογίων λογίων άγριόχορτα, δείχνουνε το χώρο της παλαιάς ρήγισσας, δίχως καμμιάν έπίδειξι, πιστά στην ανάμνησι της άπληρης Σπάρτης και του μαύρου ζωμού, του μοναδικού φαγητού των Σπαρτιατών...

Δέν χρειάζονται σημάδια για να θυμηθώ τον Λεωνίδα με τα παλληκάρια του και τη Σπαρτιάτισσα μητέρα που αποχαϊρετώντας το παιδί της για τον πόλεμο τοδύνη ή ίδια την άσπίδα και τούλεγε «ή τάν ή επί τας».

Η άρχαία Σπάρτη ζή και δίχως σημάδια ζωής. Κι' είναι ζωντανώτερη από μας τους ζωντανούς που μ' εύλάβεια και θαυμασμό πατάμε τώρα το χώμα της.

Άριστοβούλη Δ. Καψιμάλλη

ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Στίχοι: Σπ. Μεταξά

Μουσική: Α Παπαδημητρίου

Στή γλυ-κειά μας τήν πα-τρι-δα τήν τρα-νή τή-στο-ρί-
 κή ..... Σύ α-πο-μει-νες έλ-πί-δα
 Νε-ο λαι-ά-λη-δι νή ..... Στην ό-λο-θερμη ψυ-χή της Έ-θνι-
 κή φω-τι-ζει-αι-γή κιό με-γά-λος Κυ-βερ-νή-της πάν-τα-εμπρός-ι-ν' ό-δη γεί τήν ό-
 γεί 'έμ-προς για μι-ά Ελ-λα-δα νέ-α 'Ε-μπρός μ' Ελ-λη-νι-κή καρ-
 δια ..... 'έμ-προς πε-ρή-φανα γεν-ναί ..... α
 Ναι τής Ελ-λα-δος τα παι-διά ..... Ε-μπρός ή δό-ξα ή πα-
 λιά μας Νά-ζα-νά-ζή-σ'εί-νε και-ρός Μέ
 τό Με-γά-λο Βα-σι-λιά μας 'Ε-μπρός πάν-το-τ'έ-
 μπρος 'έμ-προς

1. Φαλαγγίται και Σκαπανείς της 28ης Φύλακος Δράμας επί τῷ ἔργῳ τῆς καλλιεργίας ἐξορμήσεως.
2. Φαλαγγίται τῆς Ὑποδ. Πάρου εἰς ἐκδρομὴν.
3. Ἐξωτερικὸν Κρατικὸν Περιστεριεὺς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης.
4. Οἱ Ἐπιτελεῖς Χίου - Μυτιλήνης κατὰ ἀθλητικοὺς ἀγῶνας.
5. Φαλαγγίτισσαι Καστρίου - Κυνοῦρίας.
6. Τὰ Ἐπιτελεῖα Ἀρρένων καὶ Θηλέων Περιφέρειας Φλωρίνης.
7. Ἡ Χορωδία Περιφ. Διοικήσεως Ἀργολίδος.
8. Ἐπαροῖς σημαίας εἰς τὸ Στρατόπ. «Ἰωάννης ὁ Μαρτυρὴς».

3

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΡΙΩ

1

ἀλα-
γνική
ομήν.
π τ έ-
ς.
τούς

οι φερ.

ολίου.
Με-

ETON

Άσκησης ἀντιαεροπορικῆς βολῆς.

Διδασκαλία Φαλαγγιτισσῶν Π. Δ. Θ. Π. εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰωάννης Μεταξᾶς».

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΨΩΜΙΟΥ

Όταν λέμε στην καθημερινή μας γλώσσα «ό άγωνας του ψωμιού», εννοούμε τον συνολικό για τη ζήσι μας άγωνά και μόχθο. Με τον «ίδρωτα του προσώπου σου να κερδίζης τον άρτον σου» λέγει και ή 'Αγία Γραφή.

Όταν τρώμε με άγαλλιάσι και μεΐς και τό παιδί μας ένα μωσκοβολισμένο και ξεροψημένο κομμάτι ψωμί δέν μπορούμε νά φαντασθούμε πόσα στάδια πέρασε στην Ιστορία του για νά καταλήξη από τό στάχυ στή σημερινή του μορφή, την τόσο έξευγενισμένη.

Άπό παλιά, πολύ παλιά χρόνια άρχίζει αυτή ή Ιστορία. "Αν μπορούσε νά μάς τη διηγηθώ τό ίδιο θάμοιαζε σάν ένα έκπληκτικό παραμύθι.

Τά πιο άρχαία κομμάτια ψωμιού βαστούνε από τη νεολιθική εποχή, δηλαδή από τό 2.500 π. Χ. "Όμως υποτίθεται ότι τό ψωμί ύπήρχε πολύ πιο πριν, γιατί βρέθηκαν πάνω σέ συντρίμια άποτυπώματα σίτου και κριθής, από την εποχή 4.000 π. Χ. Τότε χωρίς άλλο μετεχειρίζοντο οι άνθρωποι τό άλεύρι ως άλευρόσουπα. "Η έφεύρεσις όμως του ψωμιού χρονολογείται πολύ πιο πρωτίτερα από τό 2.500 π.Χ.

Αυτό μάς τό μαρτυρούν οι πυρόπετρες, δηλαδή οι ίσιες πυρωμένες στή φωτιά πέτρες που έπηξαν και έψηναν τον πολύτο του άλεύρου, πριν ακόμα έφευρεθούν τά από πηλό δοχεία, που μπορούσαν νά άνθέξουν στή φωτιά. Τά πρώτα εύρήματα των δοχείων έχουν μία κοίλη λεκανοειδή φόρμα, που μάς άφήνει νά νοιώσουμε πώς κατασκεύαζε τότε τό ψωμί του ο άνθρωπος χωρίς φούρνο. Άπλως έρριχνε στο άραιό ζυμάρι μία πυρωμένη πέτρα. Μιά πρακτική δοκιμή μάς άρκει. "Ας ρίξουμε μέσα σέ μία άλευρόσουπα ένα ζεστό λιθάρι. Σε λίγο θά δούμε ότι τό άλεύρι πυκνώνει γύρω στην πέτρα και στερεοποιείται. "Αν τό ξεκολλήσουμε από την πέτρα θά έχουμε την πρώτη μορφή του ψωμιού, που έκαναν οι άρχαίοι μας πρόγονοι μέσα σέ δοχεία και σέ λεκάνες. "Αργότερα στο τέλος της λιθικής εποχής, δηλ. 2.500 π. Χ., και στο πρώτο ήμισυ της εποχής του χαλκού 1.000 π. Χ. βλέπουμε την πηττα κάπως δύο έκατοστόμετρα πάχους με διάμετρο 20-30 έκατοστόμετρα. Για την κατασκευή της ήταν άναγκαίος ο φούρνος, που άναφίνεται παντού προς τό τέλος της νεολιθικής εποχής.

Τό ψωμί της λεκάνης και ή πηττα ήταν άζυμα. Στο τέλος της χαλκικής εποχής άναφάνονται τά πρώτα ψωμιά με προζύμι, όπως άποδεικνύει ή πορώ-

δης των κατασκευών. Πότε πρώτη φορά παρουσιάσθηκαν δέν είναι έξακριβωμένο. "Όπως είναι γνωστό πώς και που έφκισαν ή οίκοδόποινα τό ψωμί της. Μεγάλη διαφορά ύπάρχει φυσικά μεταξύ του ψωμιού εκείνου και του σημερινού.

Εμείς σήμερα κάνουμε μεγάλες παρακαταθήκες άλεύρου. Τούτο δέν τό γνώριζαν οι άρχαίοι. Βρέθηκαν πολλά κομμάτια ψωμιού και δοχεία και πυρόπετρες και φούρνοι, δέν βρέθηκε όμως πουθενά ούτε ή έλαχίστη ποσότης άλεύρου. Αυτό σημαίνει ότι έτοιμάζαν πάντοτε μόνον όσο τους άναγκαιούσε. "Εν τούτοις άποθήκευαν τό σιτάρι. "Επί μακρόν καιρόν έκανε έντύπωση εις τους έρευνητάς, ότι σέ άνακαλύψεις άνθρωπίνων οίκισμών εύρισκαν άπανθρακω-

μένα σιτηρά, χωρίς ο οίκισμός νά είναι καμένος.

"Η νεωτέρα όμως χημεία μπόρεσε νά διευκρινίση τό μυστήριο τούτο. Οι πρόγονοί μας φύλαγαν τις σοδειές των μέσα σέ μεγάλους λάκκους όπως και σήμερα οι χωρικοί τις πατάτες και τά γογγύλια για νά μη ξεθλασταρώσουν στο φώς. "Όμως ή χλιαρή κάτω από τό χύμα ύγρασία έπέφερε άλλοι-ωσι και παρεσκεύαζε κατάλληλο έδαφος για βακτηρίδια. "Ακόμη και σήμερα ο άγρότης φροντίζει πολύ νά μην πάθη ο καρπός του άναδεύοντας και μετακινώντας τον.

Ο προϊστορικός άγρότης έκανε τό έξης: Καθάλιζε τά σιτάρια του κι'έτσι έμπόδιζε τό ξεθλασάρωμα, έξουδετε-

ρώνοντας τη γέννησι των βακτηριδίων. Τό ψήσιμο όμως αυτό δέν ήταν άλλο παρά άποθήκευμα όξέων χουμίνης, όπως λέει ή χημεία. Τά όξέα αυτά έχουν μία παράξενη χημική ιδιότητα. Στο πέρασμα του καιρού με την πρόσθεσι όξυγόνου μεταβάλλουν τά συστατικά του σιταριού σέ κάρβουνο, γεγονός που ξέρουμε ήδη από τη γεωλογία συντελούμενο φυσικά σέ έκατομύρια χρόνια. "Αφού όμως ο άνθρωπος έκανε την άρχή με τό ψήσιμο των σιτηρών έγινε ή άπανθράκωσις πιο γρήγορα στα σιτηρά.

Τό ψημένο αυτό σιτάρι έτριβε ή νοικοκυρά σέ χειρόμυλο, που παρουσιάζεται σέ πολύ παλιά χρόνια και έψηνε τό χοντροκομμένο άλεύρι άκοσκίνιστο μαζί με την κόλλα και τά πιτούρα, που περιέχουν πολλές θρεπτικές ουσίες.

"Η μικροσκοπική έρευνα απέδειξε ότι στους άρχαίους χρόνους τό πιο συνηθισμένο σιτηρό ήταν τό σιτάρι, που χάρις στις καλύτερες κλιματολογικές συνθήκες της εποχής εκείνης φώτρωνε παντού. "Εν τούτοις ύπήρχε και ψωμί με μικτό άλεύρι από σιτάρι και κριθάρι. Μάλιστα δέ μετά την κλιματολογική αλλαγή και με ίσλανδική χλόη.

"Η κατά τη βοτανική γλώσσα *Cetaria islandica* χλόη περιέχει ένα διοξείδιο του άνθρακος, την λεχινίνη, που ο λαός πρό πάντων στα βόρεια κλίματα μαζεύει και σήμερα ως δυναμωτικό των φθισικών. Κατά τά έτη της εύρωπαϊκής πείνης τό 1816 και 1817 έβραζαν τη χλόη αυτή για νά αποβάλλη τη πικρίλα της και την άλεθαν σέ άλεύρι. "Επίσης και κατά τά έτη του παγκοσμίου πολέμου έκαναν πολλά πειράματα με την ίσλανδική αυτή χλόη.

Τό πιο ένδιαφέρον ψωμί βαστά από τον 20όν π. Χ. αιώνα. Συνίσταται από σιτάρι 70%, 10% λιναρόσπορο και 20% ένα είδος καλαμπόκι. Βρέθηκαν και λείψανα ειδους γαλέττας του ψωμιού αυτού, που οι νομάδες της προϊστορικής εποχής έπαιρναν μαζί τους για τά μεγάλα τους ταξίδια.

Σ. Καρ.

«Η καλλιέργεια της Έλληνικής γής στον άνώτατο βαθμό άποτελεί για τον καθένα και τη κάθε μία από σας Έθνικό καθήκον, όμοιο με τό καθήκον του Στρατιώτου».

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΣΑΠΙΑ ΜΗΛΑ

Μιά μητέρα από έπαρχία είχε στείλει το Λάμπρο της στη πρωτεύουσα να σπουδάσει. Κάποτε του έστειλε ένα καλάθι γεμάτο μήλα. Ο Λάμπρος αισθάνθηκε μεγάλη χαρά, όταν αντίκρισε το καλά-

Ο Λάμπρος αισθάνθηκε μεγάλη χαρά όταν αντίκρισε το καλάθι.

θι, το ωραίο δώρο της μητέρας του. Αγαπούσε πολύ την μητέρα του. Αλλά κι εκείνη έκανε ό,τι μπορούσε γι' αυτόν. Με πόση λαχτάρα έτοιμαζόταν ν' ανοίξει το καλάθι... Τι στενοχώρια όμως και τί απογοήτευσή έδοκίμασε όταν το άνοιξε. Τά μήλα σάπια! Ούτε ένα γερό! Τον έπληραν τὰ κλάματα.

Δέν χάνει καιρό. Παίρνει χαρτί και μελάνι και της γράφει ένα γράμμα γεμάτο παράπονο. «Μητέρα μου, της έγραφε, γιατί μου

Ο μικρός Σκαπανέας Αμέρ. Τομέακας... παρελαύνει...

το έκανες αυτό;» Έπειτα από λίγες ημέρες έλαβε την απάντησή. «Λάμπρο μου. Έλαβα το γράμμα σου. Το έδιάβασα με προσοχή. Είδα, παιδί μου, τη λύπη σου. Μάθε, όμως, ότι εγώ έγέμισα το καλάθι με καλά και γερά μήλα. Έβαλα όμως μέσα και έ-

ΖΗΤΩ! ΛΟΙΠΟΝ

Έχουμε στο γραφείο ένα σωρό γράμματα, που όλον τον περασμένο χρόνο μας έστέλλατε έσείς οι Σκαπανείς απ' όλην την Ελλάδα. Σε όλα αυτά τα γράμματα ζητούσατε να χετε και σεις μια ξεχωριστή γωνίτσα στο περιοδικό ολότελα δική σας. Και δός του! Όλο κι έπα-
ραπονιώσατε.

Όπου, που λέτε, ένα πρωί να σου ο Κύριος Κυβερνητικός μας Επίτροπος στα γραφεία και μās λέει πώς ο Αρχηγός σ' αν έμαθε κι' Εκείνος την παράκληση αυτή, έκρινε δίκιο να χουν και οι Σκαπανείς ένα μικρό κηπάκο μέσα στη «ΝΕΟΛΑΙΑ» - δυο δικές τους σελίδες ξεχωριστές. Και να λοιπόν οι σελίδες μας! Τάχουν όλα! Το άρθρο τους, το διήγημά τους, τις χρήσιμες γνώσεις, τὰ εύθυμά τους, τὸ σαλονάκι με τις εικόνες σας - και μαζί τὸ ανάγνωσμα με τὰ παθήματα τοῦ Γιαννάκη.

Μὰ τί φωνές είναι αυτές; Σταθήτε παρακαλώ να τελειώσω και ύστερα ζητωκραυγάσετε!... Πώ! πώ! καλὲ δέν σωπάτε; Τότε θὰ αναβάλω κι' εγώ για τὸ ἄλλο τεύχος ὅσα εἶχα ἀκόμη να σ'ας πώ, και θὰ φωνάξω μαζί σας:

Ζήτω ὁ Αρχηγός ὁ καλὸς πατέρας τῶν παιδιῶν, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς...

Ένας μεγάλος Σκαπανέας

Κόλπα καὶ παιδήματα τοῦ Γιαννάκη Φασαρία

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1ον

[Τὰ πρώτα χρόνια τοῦ Γιαννάκη - Ἡ σιλουέτα του. Κατορθώματα και σκανταλιές που τρελλαίνουν ἄνθρωπο].

Γιαννάκης Φασαρία! Όνομα και πρᾶμα!

Δέν σ'ας εύχομαι παιδιά μου να συναντήσετε στη ζωή σας ένα τέτοιο σωστό ζιζάνιο, ὅπως ήταν ὁ Γιαννάκης της Ιστορίας μας...

Δέν ήταν κανένα παιδί τοῦ δρόμου που φύτρωνε, ὅπως λένε, σ'αν μανιτάρι. Όχι!

Ήταν γυιὸς μῆς πολὺ καλῆς και τίμιας οἰκογένειας! Τί πάει να πῇ ὁ-

μῶς αυτό; Ἀπὸ ρόδο βγαίνει ἀγκάθι λέει και ἡ παροιμία. Και πραγματικά ὁ Γιαννάκης μας ήταν ἀγκάθι ἀπὸ ρόδο και μάλιστα... γαϊδουράγκαθο!

Θέλετε τὸ σουλούπι του; Ό,τι κακό σκεφτήτε τὸ εἶχε τὸ διαβόητο αὐτὸ παιδί...

Ήταν τεμπέλης και λαίμαργος σ'αν γουροῦνι, αὐθάδης και καυγατζής ὅσο δέν παίρνει, ἀλλὰ και δειλὸς και ὑ-
πουλός.

Μπορεῖ να πῇ και νῆς πὼς εἶχε καλή

Ἡ ζωντανή εἰκὼν τοῦ Γιαννάκη.

ΤΩΝ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ ΜΑΣ

Άνω: 'Η Σκαπάνισσα Ευγενία Ζαλιμά. 'Αριστερά: δ Σκαπ. 'Απ. Τζινέρας. Δεξιά: δ Σκαπ. Μαρκάκης

Χρήσιμοι γνώσεις

"Ένα τεχνικό σκιάχτρο..."

"Ορίστε και ένας εύκολος και έξυπνος τρόπος να κάνετε ένα στερεό και δυσνόητο σκιάχτρο μέσα στο λαχανόκηπό σας για να φοβούνται τα πουλιά που σας κάνουν ζημιές.

Μπήξτε στη γη ένα χονδρό καδρόνι και πάνω σ' αυτό καρ-

φώστε με μία γερή μεγάλη πρόκα ένα πιό ψιλό καδρόνι, στο όποιον έχετε τοποθετήσει οριζόντια, όπως δίνει το σκί- τσο μας, δυο σανίδια προνι- σμένα σαν χέρια.

"Αν τώρα ντύσετε τη βάσι αυτή θα έχετε ένα τέλειο σκιάχτρο.

Πώς δένονται τα ζωα...

Καμιά φορά εύρισκεσθε στην ανάγκη να δέσετε σ' ένα στύλο ή σ' ένα κομμένο ξηρό δένδρο την αί- γα σας ή το πρόβατό σας και τρέμειτε κυριολεκτικά μήπως το ζωό φέρνοντας βόλτες τυλιχθή και πνιγί.

Αυτό θα το αποφύγετε αν πάρτε μία σιδερένια κουλούρα την βάλτε γύρω στο δένδρο ή στο στύλο και δέσετε από την κουλούρα το σχοινί. "Όσο και να γυρίσει το ζωό δεν θα μπερδευτεί ποτέ.

λάσσης και μουτζούρας. Το πρόσωπό του ήταν πάντα κατατασγκρουνισμένο με γουρλωμένα μάτια και οδύποτε καθαρή μύτη, που το είχε άμαρτία του ο άθλιος να την καθαρίσει κάποτε! "Όσο για τα ρούχα του, σήμερα τά- θαζε και αβριο είχαν... παράθυρα!

Το σακκάκι του δεν είχε ποτέ κουμ- πιά και τις τράντες του τις είχε μετα- βάλει σε... σφεντόνες... "Έκανε τη στήριξη του πανταλονιού του σε δυο φουρκέτες.

Οι κάλτσες του κρεμόντουσαν πάν- τα και τα παπούτσια του τα φορούσε για... παντοφλές...

Αυτό ήταν το σουλούπι του. "Αλλά εκείνο που τον έκανε ανυπόφορο ήταν ή ποιηρή διαγωγή του.

Του άρεσε να βρίσκει συνεχώς κόλ- πα, για να δυσανεστή και να πειράζει

Έξυπνα και κουτὰ

"Ο Νιόνιος είδε μία μέρα στον ύπνο του πως πάτησε ένα καρφί. Και το πρωί έδεσε το πόδι του.

"Ο Παύλος, που πήγε το πρωί στο σπίτι του σαν έμα- θε το λόγο που είχε δέσει το πόδι του, του είπε:

— Καλά να πάθης ως μην πλάγιαζες ξυπόλητος!

"Ο Μήτσος και ο Κωστάκης πη- δούν. "Ο πρώτος, που περνά τον δεύ- τερο στο πήδημα, του φωνάζει:

— Κωστάκη σε περνά δυο πόδια!

Και ο Κωστάκης:

— Το ξέρω. Είσαι τετράποδο!

— Το αντίθετο του καλός ποιό είναι;

— Κακός, ψυχρός κι' ανάποδος.

"Ο Κίμων έτοιμάζεται να ρίξει στο γραμματοκιώτιο δυο γράμματα.

— Στάσου! του λέγει ένας φίλος του' στο ένα δεν έχεις βάσει γραμμα- τόσημο.

— Μά δεν βλέ- πεις, απαντά ο Κίμων, που στο άλλο έχω βά- λει δυό;

καρδιά, αλλά είχε μέσα του το μικρό- βιο της φασαρίας, πέθαινε για άνα- κατοσούρα και χαλάστρα!

Το ίδιο του το παρουσιαστικόν έδει- χνε άμέσως τι μάρκα ήταν ο διαβολο- Γιαννάκης.

"Έκλεισε την Παυλίνα στο ντουλάπι.

Τα μαλλιά του ήταν πάντα άνα- κατωμένα και πασπα- λισμένα ου- νεχώς με σκόνες και με άχυρα, τα χέρια του ή- ταν σωστή πολυκατ ο ι- κία από... πατώματα

τους άλλους με άνοστα άστεία.

Στο σχολείο ήταν ο άρχηγός! "Άλ- λοι του έγραφαν, άλλοι τον έξυπρε- τούσαν. Είχε επιβάλλει... φορολογία στους συμμαθητάς του, σε λουκούμια και φρούτα. "Έδενε σκύλους στην κα- μπάνα του σχολείου, άφηνε σφήκες και μέλισσες μέσα στην τάξη την ώρα του μαθήματος ή έτριβε τσιτζίκια για να κάνει θόρυβο. Κάποτε προμηθεύ- θηκε κι' άπόλυσε μέσα στο μάθημα δυο ποντίκια που χάλασε ο κόσμος...

"Αλλά αυτές που μαρτυρούσαν κυ- ριολεκτικά στο χωριό του ήσαν οι ά- δελφές του. Μία μέρα έκλεισε την Παυ- λίνα μέσα σ' ένα ντουλάπι!

— "Έλα Παυλίνα να δής τί ώραία που είναι έδω, της είπε γλυκά.

Και ή κουτή μπήκε μέσα.

(Η συνέχεια στο προσεχές)

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη Πατρίδα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Η «Δεύτερη Πατρίδα» του Ίουλιου Βέρν είναι συνέχεια του περιήμου έργου του R. Wyss «Ο Έλβετος Ροδινάων». Στο πρώτο μέρος, που δημοσιεύθηκε, ο Βέρν συνοψίζει την ιστορία αυτού του Ροδινάων, του Έλβετου Ζαν Ζερμάτ, που ταξιδεύοντας με την οικογένειά του έναυγαν από ένα άγνωστο ερμηνοήσι του Ίνδικου Ωκεανού. Το πλοίο, «Λανδλорδ» ονομαζόμενο, σφηνώθηκε σε κάτι ύψαλους, συντριμμένο. Άλλα πριν βουλιάσει, η οικογένεια του Ζερμάτ — αυτός, η γυναίκα του Μπέττα και τα τέσσερα, μικρά τότε, αγόρια του, Φρίτς, Τζάκ, Φραγκίσκος και Έρνέστος, οι μόνοι που είχαν επιζήσει — κατασκεύασαν μία σκάδια και μπόρεσαν ν' αποδύσασθαι στ' ακρογιαλιά ενός όρμου, που τὸν ὠνόμασαν «Όρμος τῆς Σωτηρίας». Μπόρεσαν ἀκόμη νὰ βγάλουν καὶ νὰ κουβαλήσουν ἀπὸ τὸ πλοιο ὅλο του σκεδὸν τὸ φορτίο, τροφίμα, ρούχα, ἐπιπλά, σκεύη, ἐργαλεία, ὅπλα, πολεμοφόδια, βάρκες, βιβλία κτλ. Ἐτοὶ ἐγκαταστάθηκαν, σὰν ἀποικοὶ πιά κι' ὄχι σὰ ναυαγοί, στὴν φιλόξενη ἐκείνη ἀκτή τοῦ ἑρμηνο ἡσιοῦ, πού τ' ὠνόμασαν Νέα Ἑλβετία, καὶ σὺν τὸν εὐφορο μέρος του, τὸ ποτιζόμενον ἀπὸ τὸ Ρέμα τῶν Τσακαλιῶν, πού τὸν ὠνόμασαν Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας.

Ἀπὲξ ἀπ' τὸ νησί ὠπῆρχε κι' ἓνα νησάκι, ὁ Καρχαρίας, ὅπου οἱ ἀποικοὶ ἐστῆσαν τὰ κανόνια, πού εἶχαν βγάλει ἀπὸ τὸ «Λανδλорδ». Ἐτοὶ ζούσαν, χωρὶς νὰ στεροῦνται τίποτα, εὐτυχεῖς ὅσο πιά μποροῦσε νὰ εἶναι ἄνθρωποι ἀποκλεισμένοι ἀπ' ὅλο τὸν ἐπίλοιπο κόσμο, καὶ χωρὶς πολλὰ ἐλπίδες νὰ ἐναυγίσουν μίαν μέραν στὴν ἀγαπημένη πατρίδα τους· γιὰτὶ ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Ωκεανοῦ δὲν περνοῦσαν πλοία, παρὰ μόνο κατὰ τύχην ἂν σπρωγόνταν κανένα ἀπὸ τρικυμία...

***

Ἐν τῷ ἑξῆς ἀπὸ δέκα χρόνια, — τὰ παιδιὰ τοῦ κ. Ζερμάτ εἶχαν μεγαλώσει πιά, εἶχαν γίνῃ νῆοι, — ὁ Θεὸς τοὺς ἐστελεῖ κι' ἓνα σύντροφο: Ἦταν ὁ μὴς Τζέννυ Μόντρος, κόρη Ἀγγλοῦ συνταγματάρχου, πού ἐναύαγε κι' αὐτὴ γυρίζοντας στὴν Ἀγγλία μὲ τὴν «Δορκάδα», καὶ μπόρεσε νὰ βῇ κολυμπώντας σ' ἓνα νησάκι πού ἐκάλινξε, τὸν Ἀναμμένο Βράχο, ὅπου, σὲ μίαν σπηλιά, ἔζησε ὀλομόναχη πολλὸν καιρὸ. Ἐνα γράμμα τῆς ὑστερα, δειμένο σὺν τὸν πόδι ἐνὸς πουλιοῦ, ἐνὸς ἀλμπατροῦ, ἔπεσε στὰ χεῖρά τοῦ Φρίτς, πού πήγε σὸν Ἀναμμένο Βράχο καὶ τὴν πήρε. Ἀπὸ τότε ἡ Τζέννυ Μόντρος ζοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειαν Ζερμάτ στὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας.

Οἱ ἀποικοὶ ζοῦσαν στὴ Νέα Ἑλβετία δώδεκα ὀλόκληρα χρόνια, — ἀπὸ τὸ ναυάγιο τοῦ «Λανδλорδ», — ὅταν συνέβη κατὰ πού ἀλλάξε ὁ δόλος διόλου τῇ ζωῇ τους καὶ τῇ θέσῃ τους: Ἐνα ἀγγλικὸ πολεμικὸ πλοιο, ἡ κορβέτα «Ξιφίας», μὲ κυβερνήτη τὸν πλοίαρχο Λίττλστον, ἀράξε μίαν μέραν σὺν νησί. Ἦταν σταλμένη ἀπὸ τὸ Ἀγγλικὸ Ναυαρχεῖο, γιὰ νὰ ψάξῃ στὰ ἀγνωστὰ νησιά τοῦ Ίνδικου Ωκεανοῦ, μήπως εὕρισκε τίποτε ναυαγοὺς τῆς «Δορκάδας». Ἐκεῖ, στὴ Νέα Ἑλβετία, βρῆκε μόνο τὴ Τζέννυ καὶ τὴν πήρε νὰ τὴν πᾶν στὴν Ἀγγλία, ὅπου ὁ πατέρας τῆς, ὁ συνταγματάρχης Μόντρος, τὴν ἔκλειψε τρία χρόνια γιὰ πεθαμένη. Μαζὶ μὲ τὴ Τζέννυ ἔφυγε κι' ὁ Φρίτς. Τοὺς συνόδευσε κι' ὁ Φραγκίσκος. Ὁ «Ξιφίας», κατὰ τὴν ὁδόσεσιν τοῦ πλοίαρχου Λίττλστον, θὰ γύριζε ἀπὸ τὴν Ἀγγλία μετὰ ἓνα χρόνον, φέροντας τὸν Φρίτς καὶ τὴν Τζέννυ παντρεμένους, καθὼς καὶ ὁσους ἄλλους θὰ ἤθελαν νὰ κατοικήσουν στὴ Νέα Ἑλβετία.

Καὶ τώρα οἱ παλιοὶ ἀποικοὶ, πού ἀπόμειναν ἐκεῖ, — ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ζερμάτ, ὁ Τζάκ κι' ὁ Έρνέστος, — δὲ βλέπουν τὴν ὥραν νὰ γυρίσῃ ὁ «Ξιφίας» μὲ τοὺς ἀγαπημένους τους. Ἀλλὰ δὲν τοὺς περιμένουν μόνοι: Μία ἀγγλικὴ οἰκογένεια, ἀπὸ πατέρα, μητέρα καὶ κόρη, — τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία Οὐόλστον καὶ τὴ νεαρή μὴς Ἄννα, — πού ταξιδεύαν μὲ τὸν «Ξιφίας», ἀποφασίσαν νὰ μείνουν στὴ Νέα Ἑλβετία, γιὰτὶ τὸ κλίμα τῆς κρίθηκε κατὰλλῃ γιὰ τὴν κλονισμένη ὑγείαν τοῦ οἰκογενεάρχου. Μόνο ἡ μικρότερη κόρη τους, ἡ Ντόλλα, ἔφυγε μὲ τὴν κορβέτα. Ἐτοὶ κι' οἱ δύο οἰκογένειες περιμένουν μὲ τὴν ἴδια ἀνυπομονήσιν τὸν «Ξιφίας». Σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξύ,

ἓνα τρυφερὸ αἰσθημα γεννιέται μετὰ τοῦ Έρνέστου καὶ τῆς Ἄννας, πού κι' αὐτὸ θὰ τελειώσῃ σὲ γάμο.

Ὁ Τζάκ, πού εἶναι κυνηγὸς ἀτρόμητος, κυνηγώντας κατὰ ἐλέφαντες, ἀπομονώνεται ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, χάνεται μέσα σὸ δάσος, ξεκινᾷ νὰ γυρίσῃ μόνος σὺν τὴν ἀκρογιαλιά καὶ, πρὶν φθάσῃ, τὸν πιάνουν κατὰ μαῦροι ἀγριάνθρωποι, πού ξεφύτρωναν ἀξάφην, — γιὰτὶ τὸ νησί τὸ ἤξεραν ὡς τότε ἀκατοίκητο, — καὶ τὸν παρῖον αἰχμάλωτο σὲ τὴν κατασκήνωσιν τους. Οἱ Ἀραπάδες αὐτοὶ εἶχαν φθάσει στὴ Νέα Ἑλβετία μὲ πλοίαρκα πῖρ ὀ γ ε ς, ἀγνώστο ἀπὸ πού... Ὁ Τζάκ κατορθώνει νὰ τοὺς φύγῃ καὶ νὰ γυρίσῃ σὸ Φελσενχάιμ, πού ἀπείχε δώδεκα λεῦγες, φέροντας τὴν εἰδήσιν τοῦ κινδύνου πού τοὺς φέριζε. Ἀγριοὶ σὺν νησί!... Ἐργάζαν ἀράγε ὅπως ἤλθαν: Ἐμειναν: Ὁ ἀνακαλύφον τὸ Φελσενχάιμ: Ὁ ἀποκρούσαν οἱ ἀποικοὶ νὰ τοὺς ἀποκρούσουν μὲ τὰ κανόνια τοῦ «Καρχαρία»: Ὁ ἀποφάσισαν νὰ τοὺς σώσῃ ὁ «Ξιφίας», πού περιμένεται ἀπὸ ὥραν σὲ ὥραν, γιὰτὶ ἔχει περάσει χρόνος ἀπὸ τὴν ἀναχώρησιν του:...

***

Κι' ἀρχίζει τὸ δεύτερο μέρος τῆς ἱστορίας: Εἰμαστε στὴ θάλασσα, σὸν ὠκεανόν. Μία βάρκα μὲ πᾶν, γεμάτη ἐπιβάτες, — ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, — δὲν μπορεῖ νὰ κουνηθῇ ἀπὸ τὴ νηνεμία... Εἶναι ἡ βάρκα κάποιου πλοίου, τοῦ «Φλάγκ», καὶ ρίχτηκε στὴ θάλασσα, σ' ἀγνώστο μέρος, μὲ τὸν πλοίαρχο Γκούλδ, τὸ ναύκληρο Τζῶν Μπλόκ καὶ κάμποσους ἐπιβάτες, κατὰ τὴν ἀνταρσίαν τοῦ πληρώματος... Ὁ πλοίαρχος εἶναι πληγμένος καὶ τὸν ἀναπληρώνει ὁ ναύκληρος.

Ὡς τόσο ὁ ἐπὶ τῆς ἀνέμου πού περιμέναν φύσῃ καὶ τὸ σκάφος ἀρχισε νὰ προχωρῇ. Τέλος μὲ τὴν πρῶτη ἀκτίνην τοῦ ἡλίου ἠκούσθη μίαν δυνατὴ φωνή. Στερία!...

Στις 20 τοῦ Ὀκτώβρη ὁ «Ξιφίας» γύρισε στὴν Ἀγγλία, ἀπὸ πρῶτα πέρασε ἀπὸ τὴν Νέα Ἑλβετία. Ἐκεῖ τοὺς ὀπείδεψε ὁ Τζέιμς Οὐόλστον. Ἀπὸ εἰρήνης συμφωνίας ὅτι θὰ ἐπέστρεφον στὴ Νέα Ἑλβετία, ἡ κορβέτα ἀνεχώρησε γιὰ τὴν Ἀγγλία. Στὸ Λονδὶν ἡ Τζέννυ δὲν βρῆκε τὸν πατέρα τῆς· εἶχαν ἀποθάνει. Τὴν ἀπέλασιαν τῆς ὁμῶς ἐμετρίσε ὁ Φρίτς μὲ τὴν δηλώσιν του ὅτι δὲν θὰ τὴν ἀφήσῃ μόνην τῆς εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ γάμος τους ἐγίνε μὲ τὸν ἱερέα τῆς κορβέτας καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀναγκασιούσων προμηθειῶν, τὴν ἐπισκευὴ τοῦ «Ξιφίας» καὶ τὴν ἀφίξιν σὸ Πόρτσμουθ τὸν Φρίτς, τὸν Φραγκίσκου καὶ τῆς Τζέννυ, πού εἶχαν ἐν τῷ μεταξύ πᾶσι στὴν Ἑλβετία γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν πρώτην τοὺς πατρίδα, τὸ σκάφος ἐτοιμάσθηκε νὰ ἀποπλεύσῃ.

Ὁ πλοίαρχος Λίττλστον τοὺς ἔκαμε ἐγκάρδια ὀδοδοχί, πού σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν τοὺς εἶχε δῇ παρὰ δύο ἢ τρεῖς φορές σὸ Λονδίνον. Καὶ στίς 29 ὁ «Ξιφίας» ἀνεχώρησε ἀπὸ τὸ Πόρτσμουθ, μὲ τὴν ἀγγλικὴ σημαία σὺν κεραία τοῦ, πηγαίνοντας νὰ τὴν στήσῃ στίς ἀκτὲς τῆς Νέας Ἑλβετίας].

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ ταξίδι δὲν παρουσίασε τίποτα τὸ ἰδιαίτερον ὅσον καιρὸ ὁ «Ξιφίας» ἔπλεε πρὸς τὰ μέρη τοῦ Τροπικοῦ, ἐκτὸς ἀπ' τὴς συνηθισμένες ἀστασίας τῆς θάλασσας καὶ τῆς ἀτμοσφαιρας. Ἐξ ἄλλου, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὑστερα ἀπὸ τόσους μακροὺς καὶ φθοροὺς πολέμους, οἱ θάλασσες ἦταν πολὺ ἀσφαλεῖς κι' οἱ ταξιδιώτες δὲν διέτρεχαν κανένα κίνδυνον. Ὅταν ὁμῶς ἐφθάσε πρὸς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Ἀφρικῆς, μίαν φοβερὴ τρικυμία ἐξέσπασε τὴν νύχτα τῆς 19 Αὐγούστου κι' ἀνάγκασε τὸν «Ξιφίας» νὰ ποδίσῃ. Ὁ πλοίαρχος Λίττλστον μαζὶ μὲ τοὺς ναῦτες καὶ τοὺς ἀξιωματικούς, ἐδείξε καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ μεγάλη ἰκα-

νότητα. Ὡστόσο ἡ κορβέτα ἔπαθε πολλὰς ἀθαρτίες. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ τρίτο κατάρτι πού ἀναγκάσθησαν νὰ τὸ κόψουν, εἶδαν κι' ἔπαθαν ἔως ὅτου νὰ κλείσουν μίαν τρύπα πού ἀνοίξε στὴν πρύμνη τοῦ πλοίου. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ πλοίαρχος Λίττλστον μπόρεσε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ταξίδι του, καὶ τὸ πρῶτ' στίς 10 τοῦ Σεπτεμβρίου, ἀγκυροβόλησε σὸ λιμάνι τοῦ Καπταίου.

Ὁ Φρίτς, ἡ Τζέννυ κι' ὁ Φραγκίσκος ὑποδέχθησαν τὸν Τζέιμς Οὐόλστον καὶ τὴν οἰκογένειάν του μὲ πολλὴ χαρὰ καὶ ὅπως εἶχαν συμφωνήσει, ἦταν ἔτοιμος νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ σὸ νησί τῆς Νέας Ἑλβετίας. Ἀλλὰ ἓνα νέο ἐμπόδιο παρουσιάσθηκε. Ὁ «Ξιφίας» ἔπρεπε δυὸ ἢ τρεῖς μῆνες τὸ λιγώτερον νὰ μείνῃ γιὰ ἐπισκευὴ σὸ λιμάνι. Ὡστε κατὰ τὸ Νοέμβρη θὰ μποροῦσε νὰ κἀνὴν πανιά γιὰ νὰ τοὺς πάρῃ. Καὶ ἡ ἀναβολὴ αὐτὴ ἦταν πολὺ δυσάρεστη στοὺς ἐπιβάτες τῆς κορβέτας.

Στὸ λιμάνι βρισκόταν ἓνα ἄλλο πλοιο πού θὰ ἔφευγε γιὰ τὴ Μπατάβια, πρὸς τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς Σουήδης, ὕστερα ἀπὸ δεκαπέντε μέρες. Ἦταν ἓνα ἀγγλικὸ τρικάρτο πεντακοσίων τόννων κι' ὠνομαζόταν «Φλάγκ». Ὁ πλοίαρχος τοῦ Χάρρυ Γκούλδ δέχθηκε τὴν πρότασιν νὰ πάρῃ τοὺς ἐπιβάτες τοῦ «Ξιφίας» καθὼς καὶ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Τζέιμς Οὐόλστον μ' ἓνα καλὸ ναῦλο πού θὰ τοῦ πλήρωναν. Γιὰτὶ ἂν λίγο θάθωνε ἀπὸ τὸ δρόμο του θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς ἀφήσῃ σὸ νησί τῆς Νέας Ἑλβετίας. Ἐτοὶ, ἀπὸ τέλειωσες τὴς προετοιμασίας του ὁ «Φλάγκ» ἦταν ἔτοιμος στίς 20 τοῦ Σεπτεμβρίου, νὰ ταξιδεύσῃ. Καὶ τὴν ἐπομένη μέραν μ' ἓναν οὐρίο ἀνεμοῦ ἀφῆνε τὴς κορβέτες τοῦ Ἀκρωτηρίου γιὰ νὰ χαθῇ μέσα σὸν ὀρίζοντα.

Τὴς πρῶτες μέρες τὸ ταξίδι τοῦ «Φλάγκ» ἦταν στρωτὸ καὶ καλοτάξιδο. Ἀλλὰ ὑστερα ἀπὸ κάμποσες μέρες, καθὼς προχωροῦσε βορειοανατολικά, καὶ τὴ στιγμὴ πού βρισκόταν τὸ μέση σχεδὸν τοῦ Ίνδικου Ωκεανοῦ, κοντὰ τὸν Τροπικὸ τοῦ Αἰγόκερω, συνάντησε μίαν φοβερὴν τρικυμία, ἀπ' αὐτὴς πού ἀναστατώνουν συχνὰ τὸν ὠκεανόν.

Περὶττὸ νὰ ποῦμε πῶς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ αὐτῆς τῆς τρικυμίας, οἱ ἐπιβάτες τοῦ ὑποχρεώθηκαν νὰ κλείσθουν στίς καμπίνες, ἐπειδὴ τὸ κατὰστρωμα τὸ σάρωναν πελώρια κύματα. Καὶ μόνο ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκίσκος εἶχαν μείνει ἐπάνω γιὰ νὰ βοηθοῦν τοὺς ναῦτες.

Ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴ ὁ πλοίαρχος Χάρρυ Γκούλδ εἶχε πάρει τὴ θέσιν τοῦ στῆ γέφυρα, κι' ὁ ναύκληρος Τζῶν Μπλόκ σὸν τιμόνι, ἐνῶ ὁ ὑποπλοίαρχος κι' ὁ τρίτος ἀξιωματικὸς φύλαγαν τὸν ἐξώστη τῆς πλώρης.

Ἡ τρικυμία βάσταξε τρεῖς μέρες. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν τριῶν ἡμε-

ρών που ο «Φλάγκ» κινδύνευσε να χαθεί, το πλήρωμα μαζί με τον υποπλοίαρχο Ροθέτο Μπόρουπ, που έδειχνε από καιρό σημεία ανταρσίας, έσπασε, και το ίδιο, έπειδή ο υποπλοίαρχος Μπόρουπ, άνθρωπος έμπαθής, φθονερός και μνησικακός, είχε την αξίωσιν να κυβερνήσει αυτός τον «Φλάγκ» κι' έπειδή δεν τὸ κατάρθωνε, έτρεφε στο βάθος τῆς ψυχῆς του ἕνα μεγάλο μῖσος ἐναντίον τοῦ πλοίαρχου Γκούλδ.

Σὲ μιὰ στιγμή που τὸ παραμικρότερο λάθος στο χεiriσμό τοῦ πλοίου θὰ μπορούσε νὰ φέρῃ τὴν καταστροφή, ὁ υποπλοίαρχος Μπόρουπ ἐξετέλεσε ἀδέξια τὴ διαταγὴ τοῦ πλοίαρχου που εἶχε διατάξει νὰ κατεβάσουν γλήγορα τὰ πανιά, ὥστε νὰ μὴ βρεθοῦν στὴν ἀνάγκη νὰ κόψουν τὰ κατάρτια. Τὸ λάθος ἦταν τόσο φανερό, που δὲν ἐτόλμισε κανεὶς ἀπὸ τὸ πλήρωμα νὰ ξεστομίσει λέξι.

Ὁ πλοίαρχος διέταξε τότε θυμωμένον Μπόρουπ νὰ κλεισθῇ στὴν καμπίνα του καὶ νὰ μὴ ξαναβγῇ. Κι' ὁ υποπλοίαρχος χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῇ καθόλου πῆγε στὴν καμπίνα του. Λίγο ἔλειψε νὰ τοὺς βουλιάξῃ. Κι' ἂν ὁ πλοίαρχος Γκούλδ δὲν φρόντιζε ἀμέσως νὰ διορθώσῃ τὸ σφάλμα του, θὰ εἶχαν ὀρισμένως βουλιάξει. Γιὰ τὴν πράξι του αὐτὴ θὰ περνοῦσε ὅταν θὰ γύριζαν ἀπὸ ναυτοδικεῖο. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ τρικυμία κόπασε καὶ τὰ κύματα δὲ σάρωναν πιά τὸ κατὰστρωμα τοῦ «Φλάγκ». Εἶχε ὅμως βγῇ ἀπ' τὴν πορεία του πολλὲς ἑκατοντάδες μίλια κι' εἶχε ἀντίθετο δρόμο πρὸς τὸ νησί τῆς Νέας Ἑλβετίας.

Τις ἐπομένους ὀκτὼ ἡμέρες δὲν ἐσημειώθηκε καμμιὰ ἀπειθαρχία, ἂν κι' ὁ ναύκληρος Τζὼν Μπλόκ που εἶχε ἀναλάβει νὰ σιάξῃ τὰ πανιά, ἔβλεπε πὼς τὸ πλήρωμα ζητοῦσε ἀφορμὴ νὰ στασιάσῃ. «Ἀεαφνα βλέπουν πάνω στο κατὰστρωμα τὸ Ροθέτο Μπόρουπ καὶ γυρίζοντας στο πλήρωμα, ἐπρόσταζε με φωνὴ δυνατὴ: «Ἐδῶ, σύντροφοι!» Ὁ πλοίαρχος Χάρρυ Γκούλδ ἔτρεξε στὴν καμπίνα του νὰ πάρῃ τὸ πιστόλι. Ἀλλὰ δὲν πρόφτασε νὰ τὸ μεταχειρισθῇ. Μιὰ πιστολιά που τοῦ τὴν ἔρριξε ἕνας ναύτης, τὸν βρῆκε στο κεφάλι κι' ἔπεσε πληγωμένος στὴν ἀγκαλιά τοῦ Τζὼν Μπλόκ. Τὸ πλήρωμα εἶχε στασιάσει με ἀρχηγὸς τὸν Μπόρουπ καὶ τὸν τρίτο ἀξιωματικό. Τοῦ κάκου ὁ Τζὼν Μπλόκ, ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκίσκος κι' ὁ Τζέιμς Οὐόλστον θελήσανε νὰ ἀντιταχθοῦν. Τοὺς ἐνίκησε ὁ ἀριθμός. Δέκα ναῦτες τοὺς πιάσανε καὶ τοὺς κατέβασαν μαζί με τὸν πλοίαρχο κάτω στο ἀμπάρι.

Πέρασαν μέρες πολλὲς.

(Ἀκολουθεῖ)

Διάγνωση καὶ θεραπεία τῆς ἐλονοσίας

Ἡ διάγνωση τῆς ἐλονοσίας δὲν εἶναι πάντοτε εὐκόλος ὅπως νομίζουν πολλοὶ μὴ ἱατροί, που σπεύδουν εὐκόλως νὰ κάμουν διάγνωση ἐλονοσίας χωρὶς τὴν ἐπέμβασιν τοῦ ἱατροῦ.

Υπάρχουν περιπτώσεις που ἂν δὲν γίνῃ μικροβιολογικὴ εξέταση τοῦ αἵματος δὲν ἀποδεικνύεται τίποτε ἀπὸ τὴν κλινικὴ εξέτασι τοῦ ἀρρώστου. — Ἡ νόσος συγγέεται συχνὰ μετὰ τὸ Καλά-αζάρ, ἀρρώστεια που μοιάζει καταπληκτικὰ μετὰ τὴν ἐλονοσία. Ἀλλὰ ἡ προσεκτικὴ εξέτασις καὶ τὸ ἐξηρακμένο μάτι τοῦ ἱατροῦ μετὰ τὴ βοήθεια τοῦ ἐργαστηρίου θέτουν ἀσφαλῆ διάγνωση. — Ἐπειτα ὅταν μέσα στο αἷμα τοῦ πάσχοντος υπάρχουν 2 μορφὲς μικροβίων, τοῦ τριταίου καὶ τοῦ τεταρταίου, τότε ὁ πυρετὸς εἶναι συνεχής, διότι τὴ στιγμή που πάει νὰ πέσῃ ὁ πυρετὸς τοῦ τριταίου ἀρχίζει ὁ πυρετὸς τοῦ τεταρταίου καὶ ἔτσι ὁ πυρετὸς συνεχίζεται ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι συγγέεται ἡ νόσος μετὰ τὸν ἐκτικὸ πυρετὸ τῆς φυματιώσεως ἢ μετὰ τὸν τύφον.

Ἡ εξέτασις ὅμως τοῦ αἵματος, ἡ μεγάλη διόγκωσις τοῦ σπληνὸς καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ χρῆσις τῆς κινίνης ἐπιφωτίζουν τὴν διάγνωσιν τῆς ἐλονοσίας. Ἐπίσης πολλὰ ἄλλα νόσοι μοιάζουν μετὰ τὴν ἐλονοσία, ὅπως αἱ λευχαιμίαι, ἀναιμίαι κλπ. — Ἀλλὰ ἡ ἔγκαιρος μετὰβασις τοῦ ἀσθενοῦς στο γιναιτρὸ καὶ ἡ προσεκτικὴ εξέτασις θέτει ἀσφαλῶς τὴν διάγνωσιν τῆς νόσου καὶ κατόπιν τὴν ταχεῖαν θεραπείαν αὐτῆς.

Θεραπεία. — Εἶπαμε στὴν ἀρχὴ τῆς παρούσης μελέτης ὅτι γιὰ νὰ ὑπάρξῃ ἐλονοσία σὲ ἕναν τόπο πρέπει νὰ υπάρχουν δύο παράγοντες, πρῶτον κουνούπια καὶ δεύτερον ἐλονοσοῦντες. Ἐπομένως διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ ἐλονοσία πρέπει πρῶτον νὰ ἐξηρανοῦν τὰ ἔλη μέσα στα ὁποῖα ἀναπτύσσονται τὰ κουνούπια καὶ δεύτερον νὰ θεραπεύσωμεν τοὺς ἐλονοσοῦντες. Ἡ πρώτη φροντίς ἔχει ἀνατεθῇ στο σημερινὸ κράτος βρίσκεται σὲ εὐσυνείδητα χέρια καὶ ὡς ἐκ τούτου εἴμεθα βέβαιοι πὼς πολὺ γρήγορα ἡ Ἑλλάς θὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ ἔλη, θὰ ἀποκτήσῃ ὑγιάν καὶ εἰς τὰ μέρη ὅπου ὑπάρχον τὰ ἔλη μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν θὰ βασιλεύσῃ ἡ εὐτυχία καὶ ἡ εὐφορία. — Ἡ δευτέρα φροντίς, δηλαδὴ ἡ θεραπεία τῶν ἐλονοσοῦντων, ἀντιτίθεται σὲ μᾶς καὶ στοὺς ἰδίους τοὺς ἀρρώστους, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ ἐννοήσουν καλῶς ὅτι ἡ ἐλονοσία θεραπεύεται τελειῶς ἀρκεῖ νὰ θέλουν καὶ νὰ ἐπιμένουν εἰς τοῦτο. — Ἐ-

πειτα ἡ θεραπεία τῆς ἐλονοσίας εἶναι μέγα κοινωνικὸν ζήτημα ὡς καὶ Ἑθνικόν. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀφήσωμεν γενεὲς ὀλόκληρες νὰ φθειρῶνται καὶ νὰ ἐκφυλίζονται ἀπὸ τὸ πλάσμιον τοῦ Λαθεράν, οὔτε νὰ βοηθοῦμε μετὰ τὴν ἀδιαφορία μας τὴν ἐπέκτασι τῆς φυματιώσεως. Μάλιστα, μιὰ ἀπὸ τίς κυριώτερες αἰτίας τῆς ἐπικινδύνου ἀναπτύξεως τῆς φυματιώσεως στὴ χώρα μας εἶναι ἡ ἐλονοσία, ἡ ὁποία δημιουργεῖ ἑδαφος πρόσφορον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φθίσεως.

Δυστυχῶς ὅμως σὲ πολλὰ μέρη ἀπολίτιστα ἀκόμη, που κατατρώγονται ἀπὸ τὴν ἐλονοσία, συναντᾶ κανεὶς τέτοια ἀδιαφορία γιὰ τὴν ἀθλία τῶν κατὰστασι, ὥστε δὲν ξεύρεις νὰ ἐξηγήσῃς ἂν τοῦτο ὀφείλεται σὲ ἀγνοία ἢ σὲ διάθεσι αὐτοκτονίας.

Γιατὶ ἐνῶ καίγεται τὸ παιδάκι ἀπὸ πυρετὸ καὶ ἡ κοιλία του εἶναι γεμάτη σπλῆνα, ἂν ρωτήσῃς τὴ μάνα του θὰ σοῦ πῇ «δὲν ἔχει τίποτε, ἔχει κάψα» ἢ «ἔχει σπλῆνα», σὰ νὰ σοῦ λέῃ πὼς ἔχει πονοκέφαλο ἢ συνάχι.

Ἡ ἐλονοσία λοιπὸν θεραπεύεται ἀσφαλῶς καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιμένουν ἱατροὶ καὶ ἀρρώστοι ταχέως, μετὰ κινίνης καὶ μόνον κινίνης. Μεγάλαι δόσεις κινίνης ἀπὸ τὸ στόμα ἢ δι' ἐνέσεων, καθημερινῶς ἢ ἡμέραν παρ' ἡμέραν, καὶ δυὸ ἕως τρεῖς φορές τὴν ἡμέραν, ἀναλόγως τῆς μορφῆς ἢ τῆς ἐντάσεως τῆς νόσου. Ἡ μέθοδος τῆς χορηγήσεως τῆς κινίνης κατὰ τὴν ὥραν που πρόκειται νὰ ἔλθῃ ὁ πυρετὸς ἀπέτυχῃ, διότι ὁ κύκλος τῆς ἀναπτύξεως τοῦ μικροβίου δὲν εἶναι πάντοτε σταθερός, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ χορηγοῦμεν τὴν κινίνην τρεῖς ἕως τέσσερις φορές τὴν ἡμέραν καὶ νὰ μὴ τὴν φοβώμαστε διότι τὴν ἀνέχονται εὐκόλως τόσοι οἱ μικροὶ ὅσον καὶ οἱ μεγάλοι. — Ἡ θεραπεία τῆς χρονίας ἐλονοσίας δὲν εἶναι τόσο εὐκόλος, ὅσον τῆς ὀξείας, χρειάζεται προσοχή, ἐπιμονὴ καὶ μεγάλη πείρα τοῦ ἱατροῦ, πρὸς δὲ θέλησις καὶ ὑπομονὴ ἐκ μέρους τοῦ ἀρρώστου. Κατὰ τὴν θεραπείαν τῆς χρονίας ἐλονοσίας χρησιμοποιοῦμεν ἐκτὸς τῆς κινίνης καὶ ἄλλα φάρμακα ἔχοντα ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ πλάσμιου ὡς καὶ τονωτικὲς ἐνέσεις πρὸς καταπολέμησιν τῆς μεγάλης ἀναιμίας τοῦ ἀρρώστου. — Μέχρι σήμερον τόσοι εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὅσον καὶ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν μας πελατεῖαν ἐθεραπεύσαμεν διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ ἐνδιαφέροντος ἐπιτυχῶς πλεῖστα περιστατικά χρονίας ἐλονοσίας.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

Τό χταπόδι είναι ένα πραγματικά άκαταμάχητο τέρας του βυθού της θάλασσας.

Στόν τόπο μας βέβαια είναι ένα μικρό μαλακόστρακον που μας χρησιμεύει ως... μεζές του ούζου, ή σα-ρακοσιανό έδεσμα, αλλά στις εξωτικές θάλασσες είναι τεραστίων διαστάσεων, τέρας πραγματικό 80 και 100 δκάδων!

Η δύναμι του είναι τεραστία και τίποτα δεν μπορεί ν' άνθέρη στο τρομερό αγ-κάλιασμα των πλοκαμιών του, που είναι προικισμένα με έκαιοντάδες βεντούζες, που κολλούν πάνω στο θύμα και τό παραλύουν.

Τό χταπόδι ζή ένδεκα μόνο μήνες όλη τη ζωή του. Μόλις εκπληρώση τό ό-πέρτατο καθήκον της ανα-παραγωγής του είδους πε-θαίνει.

Μόλις τό θηλυκό χταπόδι γεννήση τά αυγά του τά κρύβει όσο τό δυνατόν πιο προσεκτικά ανάμεσα στά

φύκια κι' έπειτα αποσύρεται σέ μία γωνιά για νά πεθάνη.

Μόνα τους τ' αυγά θά έκ-κολαφθούν και μόνα τους τά μικρά χταποδάκια θά φτιάξουν τη φωλιά τους.

Έχουν ένα ειδικό φουσ-τήρα και με αυτόν ανοί-γουν στην άμμο μία τρύπα μέσ' στην όποία χώνονται.

Αργότερα έγκαταλείπουν την πρώτη φωλιά τους και κάνουν μεγαλύτερη... βά-ζουν μάλιστα και πόρτα με καμιά μεγαλούτσικη πέ-τρα.

Η καλύτερη τροφή για τά χταπόδια είναι τά... μι-κρά χταποδάκια. Βέβαια είναι παράξενο αυτό.

Τά κυνηγούν αμείλικτα, τά άκρωτηριάζουν και τά κουβαλούν στη φωλιά των για... μεζέ ζωντανό της ώ-ρας.

Ακόμη τό χταπόδι κυνη-γά τις καλόγνωμες και τις πίνες. Τις πλησιάζει και τις χτυπά με τρόπο που τις πα-ραλύει και τις τρώγει με την μεγαλύτερη απόλαυσι.

Αν δεν καταφέρη νά πα-ραλύση άμέσως την πίννα, την κουβαλά στο «θάλαμό»

Ποιός θά μπορούσε νά φαντασθή ότι ή Σαμοθρά-κη, τό φτωχό, λησμονημένο κι' άπομεμονωμένο αυτό νησάκι του Θρακικού Πε-λάγους, θά παρήγαγε τά καλλίτερα δημητριακά και μάλιστα τό άνώτερο σέ ποιότητα σιτάρι;

Ποιός θά πίστευε ότι οι δημητριακοί καρποί του βραχώδους αυτού νησιού θά βραβεύονταν κατά την Παγκόσμιο Έκθεση των Παρισίων του 1867 και πρό-έτων στην Έκθεση Θεσσα-λονίκης;

Γιά σκεφθήτε τό καλλι-τερα! Τά δημητριακά ενός τόσον δά άσήμαντου νησι-ού, που, στό τέλος-τέλος, μονάχα για θαλασσινά θά μπορούσε νάταν όνομαστό, νά βραβευθούν σέ μία Παγκόσμιο Έκθεση! Δεν είναι κάτι τό μη αξιοπρό-σεκτο αυτό...

Πολλοί θά τρίβουν ίσως τό μάτια τους:

— Πώς αυτό!

“Ε, λοιπόν, αυτό τό «πώς» τό εξηγεί πειστικώ-τατα ή... μυθολογία!

Απ' έδω και δύο χιλιά-δες χρόνια, ίσως και πα-ραπάνω, οι κάτοικοι της Σαμοθράκης έχουν πάντα τά πρωτεία στά δημητρια-κά. Γιατί στη Σαμοθράκη πρωτοκαλλιεργήθηκε τό σι-τάρι κι' απ' τό νησί αυτό βγήκε για πρώτη φορά σόν κόσμο τό ψωμί.

Και νά πώς έγινε τό πε-ρίεργο αυτό:

Ήταν τόν καιρό που οι

του, όπου της στήνει καρ-τέρι και την τρώγει μόλις αυτή θ' ανοίξη κάποτε.

Τό χταπόδι είναι πολεμι-κώτατο ζώον. Στήνει πρα-γματικές δημητικές μάχες στους βυθούς και πολλές φορές χάνει και δύο και τρία πόδια του, που όμως ξαναφυτρώνουν σέ πέντε ή έξη μέρες!!

Πραγματικός έχθρος του χταποδιού είναι ή αμέρ-να, που την φοβάται σάν τόν διάβολο, γιατί μπαίνει στη φωλιά του και τά κά-νει άνω κάτω, καταφέρνει δέ νά του στήσει πολλές φο-ρές και τόν θύλακα και νά τό σκοτώσει.

Τό μεγάλο χταπόδι μαζί με τόν καρχαρία είναι ως γνωστόν ό μεγαλύτερος φό-βος του δύτου. Βρέθηκαν χταποδία και 100 δκάδων!

A. —

θεοί του Όλύμπου, για νά ξεχνούν την στενοχώρια της μοναξιάς τους, κατέ-βαιναν στην ελληνική γή κι' ανακατεύονταν μαζί με τούς κοινούς θνητούς. Κά-ποτε, λοιπόν, ό Κάδμος, ό γυιός του Άγήνορος, ανα-ζητώντας την αδελφή του την Εύρώπη — που του την είχε κλέψει ό Ζεύς, όταν είχε μεταμορφωθεί σέ ταύ-ρο — πέρασε, αναζητώντας πάντοτε την αδελφή του, κι' από την Σαμοθράκη, όπου έμυήθη στα Καθήρεια μυ-στήρια.

Εκεί, καθώς παρέτεινε κάπως την παραμονή του, για νά ξεκουραστή, λένε, από την αναζήτησι, έρώτεύ-θηκε μία πολύ όμορφη και μορφωμένη θεά της Σαμο-θράκης, την Άρμονία, και λίγο αργότερα, την παν-τρεύτηκε.

Στους γάμους αυτούς, μία που ήσαν κι' αυτοί εκεί κον-τά, και ή Σαμοθράκη βγά-ζει και νοστιμώτατα κατσί-κια, που άρεσαν στους θε-ούς και στους ανθρώπους, πήγαν και όλοι οι θεοί από τόν Όλυμπο.

Κάθε θεός πήγε με γιο-μάτα τά «κανίσκια» του με δώρα, που τά προσέφερε στους νεόνυμφους. Ό Έρ-μής τούς προσέφερε μία λύρα για νά διασκεδάζουν στις ώρες της μοναξιάς τους. Άλλη θεά τούς χά-ρισε μουσικά όργανα, κύμ-βαλα και τύμπανα με τά όποια έπανηγύριζαν μετά τά μυστήρια της θεάς των θεών οι Κάθηροι. Κάθε θεός τούς προσέφερε κάτι.

Τό πιο καλό δώρο όμως τούς τό έκαμε ό θεός, που τούς χάρισε τό γέλιο, τη χαρά, την ευτυχία.

Μέσα λοιπόν στα γλέν-τια και τις χαρές του γά-μου ή θεά Δήμητρα, που σάν σοβαρώτερη στεκόταν πάντα παράμερα από τις άλλες, συμπάθησε ξαφνικά τόν Ίασίωνα, αδελφό της νόμφης, που πρωτοστατού-σε σ' όλους τούς χορούς της βροδυάς.

Ό Ίασίων, που ήταν γυιός του Διός και της Ήλέκτρας, μιάς από τις έ-πτά Πλειάδες, ήταν τό πιο όμορφο λεβεντόπαιδο της Σαμοθράκης. Και ή θεά Δήμητρα, που έθαύμασε την λεβεντιά του, του έδώ-ρησε τόν καρπό του σιτα-ριού και μαζί του έμαθε τό μυστικό της καλλιεργεί-ας του.

Από την αγάπη αυτή ως τόσο ή ανθρωπόπτης έκέρ-δισεν ένα σιτάρι και μαζί γεννήθηκε κι' ένα παιδί: Ό Πλούτος. Έπλούτισε δη-λαδή ή Γή, διά της Γεωρ-γίας.

Όπως όμως κι' αν έχη τό πράγμα, εκείνοι που εί-παν ότι κάθε μύθος έχει έ-ναν πυρήνα αλήθειας, είχαν μεγάλο δίκιο πάντοτε.

Απόδειξις και τά σιτά-ρια της Σαμοθράκης, που σάν θεϊκό δώρο της Δή-μητρας, διατηρούν την υπε-ροχή τους έδω και τρεις χιλιάδες χρόνια, από τούς γάμους της Άρμονίας δη-λαδή ως την σημερινή έσο-δεία του τελευταίου ζευγα-τού νησιού.

Η Δήμητρα, για χατήρι του Ίασίωνος, έμάζεψε όλα τ' απόκριμα βράχια της Σαμοθράκης, τά έκαμε σά-χια και καρπό και χόρ-τασε και χορταίνει και ση-μερα ακόμα όλο τόν κό-σμο με ψωμί.

Θαν. Γιαν.

* ΟΙ ΣΑΥΡΕΣ *

Ή πράσινη σαύρα ζή κατά μη-κος των φρακτών ή σέ πυκνές φυτείες, σέ ξηρές και φωτεινές περιοχές.

Η γκριζά σαύρα προτιμά νά καταφύγη στις σκιές των τοί-χων.

Τά δύο αυτά είδη των σαυ-ρών βγαίνουν τις πιο θερμές ώ-ρες της ημέρας στο κυνήγι και κάμνουν μεγάλη κατανάλωσι μικρών έντόμων, μυγών και πράσινων καμπών και ιδιαίτέ-ρος εκείνες που καταροχθίζουν τό κουνούπια. Είναι και οι σαύ-ρες λοιπόν άξίες της συμπα-θείας του ανθρώπου.

*

ΤΟ ΑΥΓΟ

*

Το αυγό από τους περισσότερους, δι' άγνοιαν άκριβώς των πραγμάτων, θεωρείται ως συμπλήρωμα — ως προσάγι — και ούδέποτε ως πραγματική τροφή.

Το αυγό είναι ιδεώδης τροφή, διότι περιέχει εις μικρόν όγκον (κάθε αυγό είναι 17—20 δράμια) πολύτιμες διά την θρέψιν του ανθρώπου ουσίες.

Το αυγό όμως δεν το έχουμε και γι' αυτό το περιφρονούμεν.

Έλθα λοιπόν να το γνωρίσουμε:

Η χημεία του αυγού

Το αυγό, όπως ξέρουμε, αποτελείται από το εξωτερικό περίβλημα (το τσόφλι), τη μεμβράνη του αυγού, το άσπράδι και τον κρόκο.

Το τσόφλι του αυγού αποτελείται από ανόργανες — άσβεστουχες κυρίως — ουσίες, είναι δηλαδή σχεδόν καθαρό μάρμαρο και είναι διάτρητο από μικροσκοπικούς πόρους για τόν άερισμό του αυγού.

Η μεμβράνη είναι άκριβώς από κάτω από το τσόφλι σαν μία πέτσα και δημιουργεί στο πίσω μέρος του αυγού ένα θάλαμο, όπου μαζεύεται ο άέρας που μπαίνει από τους πόρους του τσόφλιου (ο άεροθάλαμος του αυγού).

Άμέσως κατόπιν είναι το

άσπράδι που περικλείει τον κρόκο.

Το άσπράδι είναι λευκοματώδης ουσία με πολύ άνθρακα, ύδρογόνο, όξυγόνο, άζωτο και θειάφι και γι' αυτό λέγεται: άζωτούχος οργανική ουσία.

Ο κρόκος είναι στερεωμένος μέσα εις το άσπράδι στο ειδικό του σακκουλάκι που κρατιέται με δυο «σκοινάκια» από λεύκωμα, που διακρίνονται και με γυμνό μάτι στο φρέσκο αυγό.

Είναι και αυτός οργανική ουσία πολύ πλούσια από το άσπράδι, γιατί περιέχει εκτός από τις άζωτούχες ουσίες και λίπη, θρεπτικά άλατα, πρωτεΐνες και φωσφορικές ενώσεις (βιτελίνη κτλ.).

Το αυγό λοιπόν είναι μία πραγματική χημική θρεπτικότητα σύνθεσι ούσιων, που όλες άφομοιώνονται άμέσως μέσα στον ανθρώπινο οργανισμό και γίνονται αίμα, θερμότης και δύναμις.

Είναι αυτή καθ' έαυτήν τροφή τελεία, που περιέχει δηλαδή όλα τα στοιχεία για να θρέψη τον άνθρωπο.

Πρέπει όμως το αυγό να είναι φρέσκο άπολύτως ή τουλάχιστον καλά συντηρημένο, διότι το μπαγιάτικο αυγό είναι κυριολεκτικώς ένα σφοδρό δηλητηριό.

Η φυσική εξήγησις του ότι χαλούν τα αυγά είναι ότι από τους πόρους του τσόφλιου μπαίνουν μέσα στ' αυγό μαζί με τόν άέρα και διάφορα μικρόβια που άποσυνθέτουν τις οργανικές ουσίες του αυγού και το βρωμίζουν.

Άν λοιπόν κατά ένα τρόπον έμποδίσουμε την είσοδο των μικροβίων α' τών τα αυγά μας μένουν φρέσκα.

Μπορούμε να διατηρήσουμε αυγά και 8 και 10 μήνες αν τα τοποθετήσουμε κανονικά μέσα σε άσβεστονέρο (1 μέρος άσβεστου, 4 νερό και λίγο άλάτι), όπου θα μέινουν καθ' όλο το διάστημα της συντηρήσεώς των καλά σκεπασμένα από το άσβεστονέρο.

Η οικονομική του σημασία

Το αυγό είναι υπό την έννοιαν του κόστους λαϊκή τροφή.

Κάθε σπίτι είναι δυνατόν με λίγες κοττούλες να εξασφάλιση και 5 και 10 αυγά που δεν θα του κοστίζουν ούτε μία δραχμή το ένα.

Έτσι με λίγα έξοδα θα έχει εξασφάλιση την α' τάρκειά του σε μία πρώτης τάξεως τροφή θρεπτικώτατη, νόστιμη, πρόχειρη και πρόπαντός φθηνή.

Γιά το μικρό κόστος του αυγού, όσοι έχουν ή θα κάνουν κόττες, ως φροντίσουν να τις ταΐζουν ως εξής:

Το πρώτ' να τους δίδουν τα άποφάγια του τραπεζιού, που είναι ένα κι ένα — λόγω του λαδιού, των λιπών κλπ. — για τις κόττες.

Το μεσημέρι τα χόρτα και τα λαχανικά του σπιτιού φιλοκομμένα ή λίγο χορταράκι (τσουκνίδες, τριφύλλι, γρασιδι) και μόνο το βράδυ να τους δίδουν 10—15 δράμια σπόρους στην κάθε μία κόττα.

Μ' αυτό τον τρόπο μπορούμε να έχουμε αυγά, που είναι, όπως είπαμε, μία θρεπτικώτατη, φθηνή και τελεία τροφή.

Ι. Άντ.

Σαρκοφάγα φυτά

Είναι πράγματι άπογοητευτικόν το ότι και στο κατ' επιφάνειαν ειρηνικώτατον βικιλιον των φυτών υπάρχουν φυτά που συλλαμβάνουν και καταβροχθίζουν μικρά ή και μεγάλα άκόμην ζώα.

Ένα από αυτά τα φυτά-θηρία είναι και ή λεγομένη και στον τόπο μας άκόμην «Δροσούλα» ή «Ρουφήχτρα».

Βρίσκεται κυρίως μέσα σε δασώδεις έκτάσεις και ύγρας περιοχάς. Πάνω σε κάθε φύλλο της υπάρχουν χιλιάδες κοκκινωπές τρίχες που κάθε μία έχει στην άκρη της και μία μικρή γυαλιστερή μικροσκοπική σφαίρα, που παίζει ρόλον δολώματος. Το έντομο προσελκύεται, μπερδεύεται στις μικροσκοπικές σφαίρες και αυτοστιγμεί φονεύεται από τις τρίχες που μπήγονται μέσα του και άπομυζούν το αίμα του.

Άλλο σαρκοφάγο είναι το «Άρώνι» που είναι ένα

είδος κρίνου ζωηρόχρωμου, που έχει στο άνοιγμά του άφθονες ίνες, που κλείνουν εύθως ως εισέλθ' ένα όποιοδήποτε έντομο μέσα στον κάλυκά του.

Σαρκοφάγα φυτά είναι άκόμην ή λεγομένη «Παγίς της Άφροδίτης», που κλείνει και πολλαπλασιάζει μέσα στα φύλλα της την λεία και ή «Σαρακηνία» που τα μεθά με το νέκταρ της και τα πνίγει.

Υπάρχουν όμως και φυτά σωστές τίγρεις, που συλλαμβάνουν ζώα μεγάλα και ανθρώπους άκόμην. Ένα τέτοιο βρίσκεται στη Μαδαγασκάρη και θεωρείται από τους Ιθαγενείς Meodos ως ιερόν. Το δένδρον αυτό άποναρκώνει με την μυρωδιά του και κατόπιν περιλίσσει και πνίγει τα θύματά του με τους κλάδους του.

*

ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

*

Ο βάτραχος συναντάται σε άγρούς και σκιώδεις χώρους. Το είδος όμως αυτό των βατράχων — γιατί υπάρχουν και άλλα — δεν πηδά αλλά έρπει. Το σώμα του είναι σκεπασμένο από φλύκταινες, οι οποίες αφίνουν, όταν τον έρεθίζουν, να χύνεται σαν ιδρώς ένα υγρόν άπολύτως άελαές. Δεν βγαίνει από το καταφύγιό του παρά μόνον το βράδυ για να έπιδοθ' στην αναζήτησι και καταβροχθισι σκουληκιών και γυμνοσαλιόγκων, καταστροφέντων των χαμαικερασίων, μαρούλιων κ.λπ. Κι' ο βάτραχος λοιπόν συγκαταλέγεται μεταξύ των φίλων των άγρών μας.

Χίμη ενδυμίας

Ο ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ

ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΡΕΣ...

Το τοπικό επαρχιακό τραίνο είναι πολύ βραδυ και αγωνίζεται να φθάσει στον κάθε ενδιαμέσο σταθμό.

— Συγγνώμη, κύριε, λέγει ένας ταξιδιώτης στον ηλικιωμένο συνεπιβάτη του. Έχει σταματήσει το ρολόι μου. Μπορείτε να μου πείτε την ώρα;

— Όταν ταξιδεύει κανείς με αυτό το τραίνο, φίλε μου, του απάντησε ο άλλος, το ρολόι είναι περιττό. Ότι χρειάζεται κανείς να έχει μαζί του είναι... ένα ημερολόγιο.

ΕΤΣΙ, ΜΑΛΙΣΤΑ

— Γνωρίζω ένα άνθρωπο, πού έχει να κόψει τα μαλλιά του εδώ και δέκα χρόνια.

— Αδύνατον. Εκτός αν είναι τρελλός.

— Όχι, είναι φαλακρός...

ΜΩΡΕ ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ!

Ο ιδιοκτήτης του θηριοτροφείου στον φύλακα:

— Δεν κάνεις καλά τη δουλειά σου. Χθές τη νύχτα ακόμη δεν έκλεισες καλά την πόρτα του κλωβού των λιονταριών...

— Ωστόσο δε βγήκαν τα λιοντάρια...

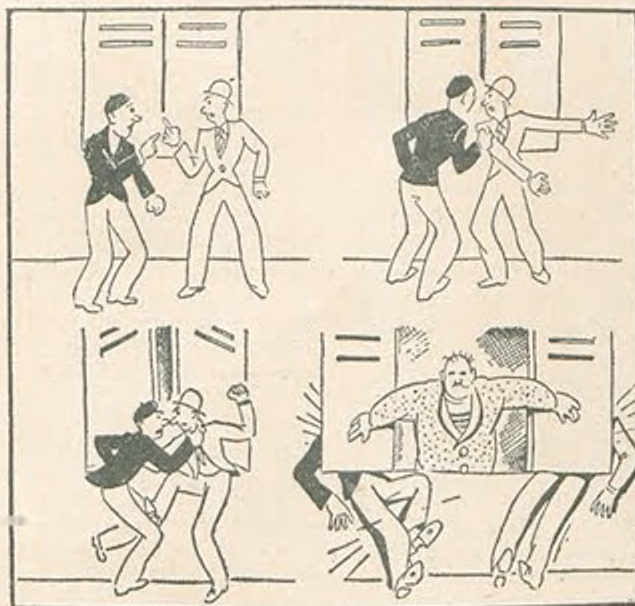
— Όχι, αλλά μπορούσε να έμπαινε κανένας λωποδύτης και να έκλεβε δυο-τρία απ' τα λιοντάρια μας.

ΠΛΗΡΕΣ ΓΕΥΜΑ

Στο ξενοδοχείο φαγητού, την εποχή των κενταύρων:

— Τι επιθυμείτε;
— Αρνάκι μελιτζάνες και ένα καλό δεμάτι σανό!

Ίστορία χωρίς λόγια.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ!

Ένας φτωχός παρουσιάστηκε στο γιατρό, ο οποίος χειρουργούσε δωρεάν εκείνους που δεν είχαν να τον πληρώσουν.

— Γιατρέ, έχω καταπιεί μια χρυσή λίρα και πρέπει να τη βγάλω. Είναι ανάγκη...

— Για φαντάσου! Και πότε την κατάπιες;

— Πρό δεκαπέντε ακριβώς ετών.

Ο γιατρός εξεπλάγη:

— Δέκα πέντε χρόνια; Και γιατί δεν πήγαινες στο γιατρό σ' αυτό το διάστημα; Δεν σ' ένωχλούσε αυτός ο ξένος δγκος στο στομάχι σου;

— Δεν πρόκειται περί αυτού, γιατρέ, γιατί ούτε μ' ένωχλούσε ούτε και τώρα μ' ένοχλει!

— Τότε πώς σου κατέθηκε να κάνης τώρα την εγχείρηση;

— Να σάς πω την αλήθεια γιατρέ. Τόσα χρόνια βολεύομουνά όπως μπορούσα. Το ψωμί μου, πού λέει ο λόγος, το έβγαζα. Έτσι είχε ξεχαστή σχεδόν η λίρα...

— Λοιπόν; ρώτησε μ' ενδιαφέρον ο γιατρός.

— Τις προάλλες όμως έμεινα χωρίς δουλειά και τα έφερα στενά. Τι να κάνω, τι να κάνω, σκεπτόμουνά. Έπειτα θυμήθηκα τη λίρα. Βρέ, σκέφθηκα, η λίρα του στομαχιού μου θα με σώσει. Και ήρθα.

— Καλά έκαμες... Βλέπεις πάντοτε επαληθεύει η παροιμία: «Οὐδὲν κακὸν ἀμιγὲς καλοῦ».

— Βέβαια, βέβαια. Κάνε καλὸ καὶ ρίχτο στο γιालό, όπως λέμε καὶ μεις. Έτσι καὶ ἐγὼ ἐπειδὴ εἶχα καταπιῇ τότε τὴ λίρα, σώζομαι τώρα...

ΤΟ ΕΓΝΩΡΙΖΕ...

— Γκαρσόν, τί ψάρι είναι αυτό που μου φέρετε; Δεν είναι καθόλου φρέσκο.
— Σ' έμένα το λέτε, κύριε; Αμ' δε θέλησε τ' αφεντικό να μās βιάση να τὸ φάμε χθές βράδυ! Μά ποιος τ' άγγιζε πὸ βρωμοῦσε!

Η ΣΤΕΝΟΧΩΡΙΑ ΤΟΥ

— Στενοχωροῦμαι νά βλέπω ανθρώπους μ' ένα σπέρτο ν' ανάθουν τρία ταιγάρα.

— Γιατί; Εἶσαι προληπτικός;

— Όχι. Εἶμαι βιομήχανος σπέρτων!

ΕΝΑ ΗΤΑΝ!

Ή κυρία.— Εὐλογημένη Κατερίνα, δὲν σοῦ φθάνει ένα κερί γιὰ νά πλέξης τις κάλτσες σου, παρά καὶς δύο;

Ή ὑπηρέτρια.— Δὲν καίω δύο, κυρία. Ένα ἦταν καὶ τῶκοφα στή μέση.

ΕΞΥΠΝΟΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ

— Είναι μέσα ὁ κύριός σου;

— Όχι, είναι έξω.

— Καὶ πότε θά ἐπιστρέψῃ;

— Μόλις φύγετε. Είναι έξω στο μπαλκόνι καὶ περιμένει νά φύγετε γιὰ νά μπῇ στο δωμάτιό του.

ΠΩΣ ΝΑ ΓΥΡΙΣΗ;

Ο μανιέρης βλέποντας τὸν ἀρχάριο νά παίρνῃ τὴν πρώτη βουτιά:

— Εἰ! Κύριε, γυρίστε πίσω γρήγορα! Πρέπει νά πέσετε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά!

Σ ΠΑΣΟΚΕΦΑΛΙΕΣ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Αίνιγμα

Ἀρχαία θεά τὸ πρῶτο μου
ἄνθος τὸ δεύτερό μου
κι' ἔνα Ἑλληνικὸ βουνὸ
θὰ ἴδῃς στὸ σύνολό μου.

Τ. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

Τρίγωνον

Πρώτη σειρά :
Χώρα τῆς Ἀφρικῆς. Δευτέρα
σειρά: Ἀρχαία θεά. Τρίτη
σειρά: Τὴν μεταχειρίζονται
ἐνίοτε οἱ ἀστυνομικοί, ὅταν
οἱ πολῖται εἶναι ἀνυπάκοοι.
Τετάρτη σειρά: Ζῶον τὸ ὁποῖον
μᾶς προσφέρει τὸ κρέας του καὶ
τὸ λῆπος του. Πέμπτη σειρά: Φω-
νῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Β. ΠΑΥΛΟΥ

Κρυπτογραφικὸν

- 123456789 = Πόλις.
2193973 = Περιφέρεια
τῆς Γερμανίας.
343293973 = Περιφέρεια
τῆς Ἑλλάδος.
42391 = Μέρος τῆς ἐ-
ξαρτύσεως τοῦ
ὀπλίου (πλ.).
5629373 = Μυθολογ., τέ-
ρας.
65373 = Δένδρον.
743273 = Ἑλληνικὴ νῆ-
σος.
82963 = Πτηνὰ.
974373 = Πόλις.

Π. Ν. ΠΑΠΑΝΑΓΝΟΣ

Ἀκροστιχίς

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν
κάτωθι ζητούμενων λέξεων
ἀποτελοῦν γνωστὸν εἰς ὁ-
λους μας ποταμὸν:

- 1) Ἑλληνικὸν πέλαγος,
2) Ὅρος τῆς Ἑλλάδος, 3)
Ἄνθος με ὥραία μυρωδιά,
4) Κράτος τῆς Εὐρώπης,
5) Μία τῶν Ἠπειρῶν, 6)
Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης,
7) Προφήτης, 8) Νῆσος τῆς
Μεσογείου νοτίως τῆς Κορ-
σικῆς.

Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1			Μ	Π	Ε	Τ	Ο	Β	Ε	Μ		
2		Λ	Α	Ρ	Ν	Α	Σ		Ρ	Ε	Α	
3	Π	Α	Ρ	Ι	Σ		Ο	Μ	Η	Ρ	Ο	Ι
4	Ρ			Ι	Σ	Τ	Ο	Σ		Μ	Α	Ρ
5	Α	Δ	Α	Μ	Α	Σ		Μ	Η		Τ	Α
6	Σ	Ο			Α	Σ		Φ	Α	Ν	Τ	Η
7	Ι	Ρ	Α		Ι	Σ	Ο	Σ		Α		Ν
8	Π	Ι			Ο	Π	Α	Ρ		Α	Σ	Κ
9	Ο	Δ	Ο	Σ			Μ	Α	Α	Τ	Ο	Ν
10	Σ	Ο	Η	Α	Σ		Η	Ν		Α	Ρ	Α
11	Σ	Α			Ο	Σ		Η	Ν		Α	
12			Ι	Α	Ν	Ε	Ι	Ρ	Ο	Ν		

Οριζοντίως:

- Μουσική δόξα τῆς Γερμανίας.
- Πόλις τῆς Κύπρου. — Μήτηρ τοῦ Διός.
- Υἱὸς τοῦ Πριάμου. — Ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐδίδοντο,
ἰδίως εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸν Μεσαίωνα, ἀπὸ ἑνα
κράτος εἰς ἄλλο, ὡς ἐγγύθους τῆς τηρήσεως συμφω-
νίας, συνθήκης κλπ.
- Ἐξάρτημα τοῦ πλοίου. — Γυναικεῖον ὄνομα (δημ.).
- Πολύτιμη πέτρα. — Ἀπαγορευτικόν. — Ἄρθρον
(πληθ.).
- Περίφημος Ἀγγλος συγγραφεὺς — Τῆς ὁποίας —
Χαρτί τῆς τράπουλας (αἰτ.).
- Βρίσκεται στὸ σιτάρι. — Ὁμοῖος εἰς ἔκτασιν.
- Βυζαντινὴ νότα. — Εἶναι εὐχάριστον, ἄλλοτε δυσάρε-
στον, ἀλλὰ ἡ ἐξήγησίς του εἶναι πάντοτε ἀνόητος... —
Δερμάτινος σάκκος (δημ.).
- Χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν συγκοινωνίαν. — Ἀποτελεῖ
μέρος τῶν ὁδόνων.
- Μέρος τοῦ παπουτσιοῦ (γεν.). — Ὑποθετικόν. — Συμ-
περασματικόν.
- Δικά σας. — Ὁ ὁποῖος. — ἦτο.
- Ἡ δευτέρα λέξις ὀνομασίας πόλεως τῆς Νοτίου Ἀμε-
ρική.

Καθέτως:

- Δὲν εἶναι κίτρινος.
- Νότα. — Ἐπαρχία τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος (γεν.).
- Γυναικεῖον ὄνομα. — Πᾶσι.
- Γεωμετρικὸν σχῆμα (στερομετρίας). — Ἀντωνυμία.
- Ἀντίρρησης, διαμαρτυρία (αἰτ.). — Κτητικὴ ἀντω-
νυμία.
- Ἄρθρον (πληθ.). — Ὅστις. — Προσωπικὴ ἀντωνυμία
(αἰτ. πληθ.). — Εἰς (δημ.).
- Μὲ αὐτὸ ἐπότησαν τὸν Ἰησοῦν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. —
Σχῆμα, μορφή (δημ.).
- Προσωπικὴ ἀντωνυμία. — Ἄνδρας.
- Διαδικασία γινομένη ἐν ἀπουσίᾳ ἐνὸς τῶν ἀντιθέ-
των. — Α. Λ. — Ὅχι (γαλλιστί).
- Κυλοῦν στὰ ρυάκια, στὰ ποτάμια καὶ στὸ στομάχι
μας... — Σχηματίζουν τὰ διαστήματα ἐπὶ τοῦ βραχίον-
ος τῆς κιθάρας...
- Ἡ μεγαλύτερη ἀρτηρία τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵμα-
τος. — Μέρος τοῦ φωνηοῦ.
- Πόλις τῆς Ἑλλάδος.

ΝΙΚ. ΧΑΙΡΕΤΑΣ

Ρητὸν

* * + * Ὁριζοντίως πρώτη
* * + * σειρά: Ἀριθμητι-
* * + * κόν. Δευτέρα σει-
* * + * ρά: Λάβε. Τρίτη
σειρά: Ἥχος καμπάνας.
Τετάρτη σειρά: Δὲν εἶναι
διπλό. Οἱ σταυροὶ καθέτως
Κράτος τῆς Ἀσίας. Μὲ τὰ
γράμματα τῶν τεσσάρων
λέξεων, ποὺ ζητοῦνται ὀρι-
ζοντίως, πρέπει νὰ σχημα-
τίσετε ἓνα ἀρχαῖον ρητόν.
ΑΝ. ΧΑΛΛΑΣ

Μεταγραμματισμός

Εἶμαι νῆσος τῆς Εὐρώπης
ἂν μ' ἀλλάξῃς ἓνα γράμμα
πάλι νῆσος τῆς Εὐρώπης
θὰ προβάλλω ἐν τῷ ἄμα.

Γ. Λ. ΚΑΠΑΚΟΣ

Αἱ λύσεις τοῦ 51ου φύλλου

Τὸ σταυρόλεξον:
Ὁριζοντίως 1 Ἑλλάς —
Κάθος, 2 Ἴων — τῆς, 3 πο-
τάμι — ἀταξία, 4 τίς — Λάν,
5 ἱατρική, 6 οἷς, 7 περσι-
κά, 8 ἔτι — Βάν, 9 ἀγόρια
— αἵτημα, 10 ὄλα, ἄτε, 11
Δράμα — Πράγα. Καθέτως
1 ἡλιος — ἀγορά, 2 Λὼτ —
ὄλα, 3 κανάτι — Πέραμα, 4
μία — ἔτι, 5 ἱστορία, 6 ρίς,
7 ἀλυσίδα, 8 τὰκ — καί, 9
Κατάνη — ἀντάρα, 10 βῆξ
— ἦττα, 11 δόσις — ὠμέγα.

Τρίγωνον: ὕπερος —
Πάρις — ἔρις — ρίς — ὅς
— Σ.

Κρυπτογραφικόν:
Θεμιστοκλῆς, ἔλος, μέλι,
ἰός, στολή, τίθημι, ὄμιλος,
κῆτος, λεκές, ἦθος.

Ποικίλη ἀκροστι-
χίς: Κλαύδιος (Κορέα,
Λόρδος, ἐρᾶτώ, Ἰοῦστινι-
ανός, ἀρχιδάμος, ἐκπαί-
δευσις, αἰσχύλος, Κάρο-
λος).

Τετράγωνον: Ἄλας
— λάδι — ἀδὴν — Σινᾶ.

Ἀκροστιχίς: Μακα-
ρόνια (Μεταξῆς, Ἄρτα,
Κολόμβος, ἀμαζών, Ρῆνος,
Ὅπιον, Ναός, Ἰωάννης,
Ἀριστοφάνης).

Λεξιγριφος: Ροδά-
κινα (Ρόδα — Κίνα).

Πολύ πριν από την εμφάνιση του ανθρώπου επάνω στον πλανήτη μας, επί αιώνες ολόκληρος, η Γη αναταρασσόταν από κατακλυσμούς, κάτω από έναν κατακόκκινο ουρανό και μέσα σε μία θερμοκρασία καυτερή, άφηνε να φυτρώνουν στο λεπτό φλοιό της φανταστικές φτέρες, ιππούριδες, γιγάντια λυκοπόδια. Τα θαλάσσια νερά ελίκνιζαν την αποκοιμισμένη ζωή των ζωοφύτων, των μαλακίων, των δισπρακοδέρμων και των ψαριών. Πυκνά σύννεφα έντομων βομβούσαν στον άερα. Τέτοια ήτο η πρωτόγονη περίοδος.

Έπειτα από πολλές χιλιάδες χρόνια, ενώ ακόμη η ύπαρξή της φωτιά έκαε, άρχισαν να σχηματίζονται οι ήπειροι, να διαμορφώνονται οι θάλασσες και τα βουνά. Στην δευτερογενή αυτήν εποχή εκάλυψαν τη Γη υπερμεγέθη τέρατα, καρποί ενός δημιουργικού όργασμου της φύσεως.

Επάνω στα συσσωρευμένα έρείπια των παλαιών δασών, που είχαν μεταβληθεί σε λιπάσματα, και μέσα στα βουρλωμένα νερά των τελαμάτων φύτρωναν νέα δάση από κωνοφόρα κάθε λογής, ανάμεσα στους κορμούς των οποίων έσέρνονταν ή περνούσαν με άγριες κραυγές παράδοξα θηρία: Σαυροειδή, μήκους είκοσι και τριάντα μέτρων, άλλα χορτοφάγα όπως οι διπλόδοκοι και οι βροντόσαυροι, άλλα σαρκόφάγα όπως οι κερατόσαυροι και οι λαίλαπες. Υπήρχαν και περσιότα σαυροειδή, περιμέτρου όκτώ μέτρων, όπως οι περοδάκτυλοι, καθώς και θαλάσσια, όπως οι πλησιόσαυροι, οι ίχθυόσαυροι, οι τηλεόσαυροι κλπ.

Υπερπηδούσε ακόμη μερικές χιλιοτηρίδες. Η δευτερογενής περίοδος έχει εξαφανισθεί σαν ένας εφιάλτης. Η φύσις έχει σωφρονισθεί, ο θόρυβος κατευνάζεται. Στα αναρίθμητα νησιά, των οποίων ή συγκόλλησις αποτελεί σήμερα την ευρωπαϊκήν ήπειρο, ή διακρίσις των εποχών φέρνει μία πολύμορφη βλάστησι από σκυιές, δάφνες, ιτίες, καμφορόδενδρα και σφενδάμους.

Τό ζωικό βασίλειο παρουσιάζει τύπους λιγώτερο καταπληκτικούς. Τα έντομα είναι τα ίδια μ' αυτά που γνωρίζουμε, τά ψάρια τά ίδια. Τα σαυροειδή είναι εκφυλισμένα: τό μεγαλύτερο απ' αυτά δεν διαφέρει καθόλου από ένα σημερινό κροκόδειλο. Η Γη ανήκει στα τεράστια θηλαστικά. Συναντάται τό δεινοθήριον, ένα τετράποδο μήκους πέντε μέτρων, ό βροντόπους, είδος ρινόκερου, ό μαστόδους, πρόγονος του έλέφαντος, ό μαχαιρόδους, γιγάντια τίγρις και ό μεσοπίθηκος, πρόπαππος του σημερινού γορίλλα. Υπάρχουν επίσης τά έλαφοειδή, όπως οι όνοι και τά άλογα, που βόσκουν μέσα σε λιβάδια τροπικής βλάστησεως. Ζούν διάφορα άγρια θηρία, που καταπαράσσουν τά ήμερα για να καταπραύνουν την πείνά τους, και ζωά ανίσχυρα και δειλά, που αποφεύγουν τά ισχυρότερα τους.

Όστόσο ή Γη, που φάνηκε νάχη αποκοιμηθεί επί ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, ξαναρχίζει ν' ανατριχιάζει από τό έσωτερικό της καμίνι. Τεράστιες πτυχές την αλσάκωνουν, που

ΠΡΙΝ 20.000 ΧΡΟΝΙΑ

σχηματίζουν τις όροσειρές των Άλπεων και των Ίμαλαίων. Κρατήρες ανοίγουν.... Και οι αιώνες κυλούν....

Μετά από μία περίοδο καύσωνος και έντατικής βλαστήσεως, ένας παγωμένος άνεμος όρμη από βορρά. Τα χιόνια έπισωρεύονται, οι παγετώνες τυλίγουν τά όρη και γλυστορούν προς τους κάμπους. Ένα μεγάλο τμήμα της ήπειρου μας, καθ' όλη την τεταρτογενή περίοδο, παρουσιάζεται τότε σαν άχανής παγωμένη έκτασις, όμοια με την σημερινή Γροιλανδία, και τότε σαν ένα άτελειωτο βορβορώδες τέλμα. Εκεί που σήμερα όργιάζουν οι παπαρόνες, τά κλημάτα, τά όπωροφόρα δένδρα και οι μουριές, μόλις τολμούσαν να ξεμυτίσουν κάτι λειχήνες, βούρλα και καλαμιές. Πυκνά δάση από έλατα σκέπαζαν τις πεδιάδες.

Από τις άγριες αυτές έκτάσεις χάθηκαν οι τροπικοί έλέφαντες, τά παλιά πελώρια έλάφια «μεγάκεροι» και οι ίπποπόταμοι. Άρχισε ν' ακούγεται τό βαρύ περπάτημα του μαιμού με τό δασύ τρίχωμα, τό ούρλιασμα της άρκτου των σπηλαίων και του ρινόκερου με τά φραγμένα ρουθούνια. Τό άλογο και ό άγριαγρος

Ένας τύπος δεινοσαύρου.

εκάλπαζαν δεξιά και άριστερά και συγχρόνως κατέβαιναν από τον πόλο τ' αναρίθμητα κοπάδια των ταράνδων, που τό δνομά τους είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις τελευταίες περιόδους της ληθίνης εποχής.

Την ίδια αυτήν άκριβώς στιγμή, που ή φύσις παρουσιάζοταν πιο φειδωλή και πιο φιλάργυρη, που ή πείνα ένωχλούσε τά δόντια των άγριων θηρίων, του λεονταριού, της τίγρεως και της ύαινας, άρχισε κι ό άνθρωπος ν' αποκαλύπτε την ευφύια του.

Οι σύγχρονες έρευνες, είτε μέσα στα κατάβασθα του έδάφους, είτε πίσω από τους πελώριους βράχους που διατήρησαν ανέπαφα τά ίχνη της διαβάσεως των ανθρώπων της τριτογενούς περιόδου, δίπλα στους σκελετούς και τά λείψανα των μεγαθηρίων της ίδιας εκείνης εποχής, είτε και μέσα στα προκατακλυσμιαία σπήλαια με τους αιωνόβιους σταλακτίτες, φέρνουν εις φώς όργανα φονικά, καμωμένα με πέτρα από ανθρώπινα χέρια.

Και μέσα στα ίδια αυτά καταφύγια, ή έπιστήμη μαζεύει διάφορα ευθραυστα

λείψανα όστων, τά όποια συναρμολογούμενα παρουσιάζουν μεγάλα κρανία ίκανά να περιλάβουν σκεπτομένους έγκεφάλους, τά κρανία άκριβώς των πρώτων ανθρώπων.

Μετά τις διάφορες εποχές, όπου ό άνθρωπος έλάχιστα μόνο βήματα έκαμε για την τελειοποίησι του, έρχεται ή Μαγδαληνιαή περίοδος, μία εποχή καλλιτεχνική θάλαγε κανείς, που θεωρείται ως λίκνο της πρωτόγονης τέχνης. Διάφορα γλυπτικά και ζωγραφικά δείγματα της προοδευτικής εκείνης περιόδου έχουν διασωθή έως σήμερα, που μας αποκαλύπτουν την γέννησι της τέχνης στον πλανήτη μας. Η Μαγδαληνιαή αυτή εποχή κλείνει επίσης τη μεγάλη σειρά των περιόδων του πάγου. Τά ζωά των ψυχρών κλιμάτων έχουν ξαναγυρίσει στο βορρά. Έπειτα από έναν κατακλυσμό, που τό έξοπασμά του παραμένει ανεξήγητο στους άρχαιολόγους, ό άνθρωπος - καλλιτέχνης ξαναπέφτει στην ένδεια και στην άνικανότητα. Ίσχυροι καταρράκτες κυλούν απ' τά πανύψηλα βουνά και σκεπάζουν τη Γη με τέλματα και λίμνες. Χρειάσθηκε να ξαναπεράσουν χιλιάδες ολόκληρες χρόνια για να ξαναβρής ό άνθρωπος τό μουσικό της πρωτόγονης τέχνης. Χρειάσθηκαν κάπου σαράντα τόσο αιώνες για ν' ανακτήσει ό άνθρωπος τον ανθρωπισμό του. Αυτή τη φορά ξυπνά και τό βιομηχανικό του δαιμόνιο: Η κεραμουργική τέχνη σημειώνει την πρώτη πρόοδο. Από την εποχή εκείνη διασώζονται σήμερα πελέκεις από πυρίτην λίθιν, καθώς και ύπολειμματά πρωτόγονων συνοικισμών. Μέσα στις άθαβες λίμνες οι άνθρωποι κατασκευάζουν καλύδες επάνω σε πασσάλους. Και τέλος φθάνει ή περίοδος του έπεξεργασμένου λίθου. Οι σκληραγωγημένοι πρόγονοί μας άρχισαν να λαζεύουν μνημεία, όβελίσκους και μνηίρ. Έξημερώνουν ζωά, καλλιεργούν δημητριακούς καρπούς, μαζεύουν χρυσάφι και χαλκό. Άργότερα, με τον χαλκό και τον κασίτερο, έφευρίσκουν τον όρειχαλκο, τον σμιλεύουν, τον χαράσσουν και κάνουν όπλα και κοσμήματα. Με την περίοδο του όρειχαλκού τελειώνει ή προϊστορία και άρχίζει ή ιστορία.

Για ν' ανακεφαλαίωση κανείς τά άνωτέρω, πρέπει να λάβη υπ' όψιν του τον έξης συλλογισμό: Ό όρειχαλκος έμφανίσθηκε κάπου χίλια διακόσια χρόνια πρό Χριστού. Η εποχή της έπεξεργασίας του λίθου άνέχεται σε 4.000 χρόνια νωρίτερα. Υποτίθεται ακόμη ότι ό άνθρωπος έμαθε να σπάη την πυρίτη λίθο κάπου 14 αιώνες π. Χ. Και ό άνθρωπος των σπηλαίων, ό τραυλοδότης, στα χέρια του όποιου έδώσαμε τά όργανα που παραμένουν ως μοναδικά ένθύμια σε μας, έχει γίνει σκόνη έδώ και είκοσι χιλιάδες χρόνια τουλάχιστον, αν παραδεχθούμε ότι μόλις έξη χιλιάδες χρόνια μας χωρίζουν μόνο από τον πατριάρχη Αθραάμ.

Άπ. Ν. Μαγγ.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΗΣ Χ ΒΑΛΚΑΝΙΑΔΟΣ

μετά τον οποίον απέχωρησαν αϊ ομάδες και ήρχισεν ή διεξαγωγή των αγωνισμάτων.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η εμφάνισις των αθλητών μας υπερέβη τας προβλέψεις και των πλέον αισιοδόξων, παρά δε τας πρώτας έλαφράς απογοητεύσεις που έδοκιμάσαμεν, ή υπεροχή της Ελλάδος υπήρξε περιφανής.

Εκ των προχθεσινών αγωνισμάτων το άτυχέστερον ήτο ο δρόμος των 100 μ., εις το οποίον οί Σακελλαρίου και Ίακωβίδης έτεράστισαν 4οι εις την σειράν των αποκλεισθέντες του τελικού. Η ήττα μας εις την σφαιροβολίαν είναι δικαιολογημένη: Ο Στεφαννάκης επέτυχε βολάς 14,20 μ., 14,29 μ., 14,21 μ., 14,22 μ., ενώ ο πρώτος νικητής Κοβάτσεβιτς έστάθη καθ' όλην την διάρκειαν της διεξαγωγής του αγωνίσματος εις άναμφισβήτητον ύψηλότερον επίπεδον επιτυχών επιδόσεις 14,62 μ., 14,66, 14,47 μ., εκ των οποίων ή δεύτερα αποτελεί και νέον Βαλκανικόν ρεκόρ, το μοναδικόν ρεκόρ της πρώτης ήμέρας. Το προηγούμενον ρεκόρ είχεν επιτύχει πέρσι εις το Βελιγράδι ο ίδιος με 14,58 μ.

Ο δρόμος των 10.000 μ. ήτο συναρπαστικός λόγω του ζωηρού συναγωνισμού των Κρίστεα και Ραγάζου. Ο Ρουμάνος άπεμακρύνθη απ' άρχής των λοιπών, ακολουθών την τακτικήν με την οποίαν νίκησεν εις το παρελθόν. Ο Ραγάζος όμως, ο οποίος έμελέτησε την τακτικήν αυτήν — πρό τριμήνου νίκησεν τον Κρίστεα εις την Κωνσταντινούπολιν — τον ήκολούθησε κατά πόδας εις όλας τας αδόξομειώσεις της ταχύτητός του αποφεύγων όμως έπιμελώς να ανάλαβη ο ίδιος την πρωτοβουλίαν. Υπ' αυτές τας συνθήκας οί δύο δρομείς άπεμακρύνθησαν κατά πολύ τών λοιπών, εκ των οποίων ο Κυριακίδης και Μουσταφά διεξεδίκουν την 3ην θέσιν, την οποίαν εξηπάλασε πολύ πρό της λήξεως του αγώνος ο πρώτος. Ο Κρίστεα, αφού επέδιδε ή να καταπονήση τον Ραγάζον ή να τόν κάμει να συνεχίση τον αγώνα με βραδύτερον ρυθμόν, απέκαμε. Από του 7ου χιλιομέτρου ο Ραγάζος έτίθετο όριστικώς επί κεφαλής και αύξάνων συνεχώς την απόστασιν από του καταβεβλημένου ήδη αντιπάλου του έτεράστισε πρώτος με διαφοράν 220 μέτρων περίπου.

Τέλος ή σκυταλοδρομία ήτο εξαιρετικώς ένδιαφέρουσα. Οί Σκιαδάς και Μάντικας παρέδωσαν πρώτοι την σκυτάλην με μικράν όμως διαφοράν, ενώ οί Καραγεώργος και Στρατάκος, το «βαρύ πυροβολικόν» του αγωνίσματος, έκέρδισαν μίαν άναμφισβήτητον υπεροχήν.

ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Δρόμος 100 μέτρων. Α' σειρά: 1) Μουζαφέρ Τ. 11''5, 2) Κλίγκ Γ. 11''

6, 3) Κοράκου Ρ. 11''7, 4) Σακελλαρίου Ε. με διαφοράν στήθους. Β' σειρά: 1) Στεφαννόβιτς Γ. 11''7, 2) Α. Κρίστεα Ρ. 11''8, 3) Μελίχ Τ. 11''9, 4) Ίακωβίδης με διαφοράν μέτρου. Τελικός: 1) Μουζαφέρ Τ. 11''5, 2) Κλίγκ Γ. 11''5, 3) Στεφαννόβιτς Γ. 11''6, 4) Μελίχ Τ. 11''7. Η μετριωτάτη επίδοσις, όφειλομένη εις τον άντίθετον άνεμον, είναι ή χειρότερα που έσημειώθη ποτέ εις Βαλκανικούς αγώνας. Το ρεκόρ κατέχει ο Φραγκούδης με 10''6. Βαλκανιονίκαι 1937: Γκιτέσκου Ρ. 10''9, 1938: Στεφαννόβιτς Γ. 10''8.

Σφαιροβολία: 1) Κοβάτσεβιτς Γ. 14,66 μ. (νέον Βαλκανικόν ρεκόρ), 2) Σούλερι Ρ. 14,44 μ., 3) Στεφαννάκης Ε. 14,29 μ., 4) Άντς Τ. 14,26 μ., 5) Τεράζος Ε. 13,47 μ., 6) Άράτ Τ. 13,38 μ. Βαλκανιονίκαι 1937: Γκουράου Ρ. 14,31 μ., 1938: Κοβάτσεβιτς Γ. 14,58.

Άλμα εις ύψος: 1) Λεκατσάς Ε. 1,80 μ., 2) Πουλάτ Τ. 1,80 μ., 3) Πανταζής Ε. 1,80 μ., 4) Γιόστ Ρ. 1,80 μ. Βαλκανικόν ρεκόρ: Παπανικολάου Ε. 1,89 μ. Βαλκανιονίκαι 1937: Πανταζής Ε. 1,87 μ., 1938: Μαρτίν Γ. 1,85 μ.

Δρόμος 800 μ.: 1) Στρατάκος 2'02, Γλένης Ε. 2'04'', 3) Γκόρσεκ Γ. 2'05'', 4) Μαζούτ Τ. 2'1''6, 5) Νάμπερνιγκ Γ. Βαλκανικόν ρεκόρ: Γκόρσεκ 1'57''4. Βαλκανιονίκαι 1937: Γκόρσεκ 1'57''4, 1938: Γκόρσεκ 1'57''4.

Δρόμος 10.000 μ.: 1) Ραγάζος Ε. 32'53''6, 2) Κρίστεα Ρ. 33'39'', 3) Κυριακίδης Ε. 33'58'', 4) Μουσταφά Τ. 35'19''6. Βαλκανικόν ρεκόρ: Κρίστεα 32'15''2. Βαλκανιονίκαι 1937: Κρίστεα 32'42''4, 1938: Κρίστεα 32'15''2.

Σκυταλοδρομία 4 x 400 μ.: 1) Έλληνική ομάδα 3'31''8, 2) Τουρκική 3'32''3, 3) Γιουγκοσλαβική 3'33''1, 4) Ρουμανική 3'36''7. Βαλκανικόν ρεκόρ: Γιουγκοσλαβία 3'25''4. Βαλκανιονίκαι 1937: Γιουγκοσλαβία 3'27''8, 1938: Γιουγκοσλαβία 3'25''4.

Η Ε.Ο.Ν. ΘΗΛΕΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. — Η συμμετοχή των αθλητριών της Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Θεσσαλονίκης στους αγώνες της περασμένης Κυριακής δέν υπήρξε παρά μία έκδήλωσις της ώργανωμένης εργασίας που συντελείται στην έθνική μας Οργάνωσι για την δημιουργία Έλληνίδων όλο όγεια και αξιοβόλεια διά του τμήματος φυσικής άγωγής της Ε.Ο.Ν. Θεσσαλονίκης. Το Γραφείο Σωματικής άγωγής έπνέεται από τά ευγενέστερα αθλητικά ιδανικά. Τα ρεκόρ δέν είναι ο αποκλειστικός, ο άπονομιζόμενος, σκοπός. Καλλιεργείται ή τάσις προς το ρεκόρ, μόνον όταν έκφράζη την θέλησιν του νέου ανθρώπου να φθάση στην καλύτερη επίδοσιν που μπορεί να επιτύχη πινύοντας με την νίκη του τους συναθλητάς του. Αυτός είναι ένας γενικώτερος ήθικός νόμος που όρίζει άλλωστε σε όλα τά επίπεδα την δραστηριότητα της Ε.Ο.Ν. Η Γυμναστική διδάσκει τακτικά εις τους Σχηματισμούς από τις λογίτισσες με την έπιβλεψη πάντοτε της Υποδιοικήτριας Δεσποινίδος Κίτσου.

Την παρελθούσαν Κυριακήν εις τό Παναθηναϊκόν Στάδιον έγένητο ή Έναρξις της Χ Βαλκανιάδος, εις ήν συμμετέχουν ή Ρουμανία, ή Γιουγκοσλαβία, ή Τουρκία και ή Ελλάς. Δυστυχώς ή Βουλγαρία όυτε και έφέτος κατώρθωσε να συμμετάσχη των αγώνων.

Η τελετή της έναρξεως ήτο άνάλογος με την ύψηλήν άποστολήν του θεσμού και με την άναγνώρισιν της δεκαετούς δημιουργίας του. Μετά την προσέλευσιν του Άρχηγού, των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου και των διπλωματικών σώματος, της Α.Μ. του Βασιλέως, της Α. Β. Υ. του Διαδόχου και της Α. Β. Υ. της Πριγκίπισσης Φρειδερίκης, έν μέσω των ένθουσιωδών έκδηλώσεων των 30 χιλιάδων θεατών τέσσαρες κόραι με τας έθνικάς στολάς των Βαλκανικών Κρατών κατηθύθησαν εις τό Βασιλικόν θεωρείον και ένεχείρισαν εις τον Άνακτα κλάδον έλαίας — το σύμβολον της ειρήνης των λαών. Ηκολούθησεν ή παρέλασις με επί κεφαλής τους κριτάς των αγώνων και με έπομένους κατά σειράν τον σημαιοφόρον της Βουλγαρικής σημαίας, τους σημαιοφόρους και τους αθλητάς της Γιουγκοσλαβίας, της Ρουμανίας, της Τουρκίας και της Ελλάδος. Κατά την διάρκεια της παρελάσεως ή φιλαρμονική της πρωτεύουσής έπαιάνιζε διάφορα έμβατήρια.

Αϊ ομάδες παρετάχθησαν εις τον στίβον με μέτωπον προς τους έπισήμους. Έν μέσω κατασκευτικής σιγής εσηλθον εκ των προπυλαίων πέντε λαμπαδηδρόμοι αθληταί των Βαλκανικών Κρατών φέροντες φλόγα εκ της Άκροπόλεως. Διέτρεξαν τον στίβον και μετέδωσαν το πύρ εις τον παρά την σφενδόνην βωμόν, διά να παραταχθούν ως τιμητική φρουρά παρ' αυτόν. Ο κ. Μινωτής άπήγγειλε τον Όλυμπιακόν Ύμνον του Παλαμά προς το άρχαϊόν Πνεύμα, ακολουθώς δε ώμίλησεν από μικροφώνου ο πρόεδρος της Διαβαλκανικής Έπιτροπής και του Σ.Ε.Γ.Α.Σ. κ. Μιχ. Ρινόπουλος, προσφωνήσας τους ξένους αθλητάς. Μετά ταύτα ή Α. Μ. ο Βασιλεύς, παρακληθείς υπό του κ. Ρινόπουλου, έκήρυξε την έναρξιν των αγώνων διά τών έξής: «Κηρύσσω την έναρξιν των δεκάτων Βαλκανικών αγώνων». Άνεκρούσθησαν ακολούθως οί Βαλκανικοί αθλητικοί ύμνοι, ο συντεθείς υπό του κ. Καποκεφάλου, οί έθνικοί ύμνοι των πέντε Κρατών, έγένητο έπαροις των σημαίων, ειτα δέ ο αθλητής Καραγεώργος έδωκεν έξ όνόματος των συναδέλφων του τον αθλητικόν όρκον,

ΑΠΟ ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Είς την Ιστορικήν γενέτειραν τοῦ Ἑθνικοῦ ἥρωος τοῦ 1821 Θεοδώρου Κολοκοτρώνη Καρύταιναν, ἐγένοντο μετὰ πάσης ἐπισημότητος παρισταμένοι τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους κόσμου, τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ ἐνδόξου τέκνου τοῦ Μωρηᾶ.

Εἰς τὴν σεμνὴν καὶ ἐπιθλητικὴν τελετὴν, τὴν Ε.Ο.Ν. ἀντεπροσώπευσεν ὁ ἐπιτελάρχης τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως κ. Σοφ. Παπανικολάου καταθέσας καὶ στέφανον ἐκ μέρους τῆς Ὁργανώσεως.

Ὁ κ. ἐπιτελάρχης κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ στεφάνου ἐξέφωνησε τὸν ἀκόλουθον λόγον:

Ἡ σεμνὴ καὶ ἐπιθλητικὴ τελετὴ, ποῦ μᾶς συνεκέντρωσε, τὴν στιγμὴν αὐτήν, εἰς τὸν ἱερὸν αὐτὸν χώρον, συγκρατεῖ τὰς ψυχὰς μας μὲ μίαν συγκίνησιν καὶ μὲ ἓνα ἔντονον Ἑθνικὸν ἐνθουσιασμόν εἰς στάσιν προσοχῆς.

Διότι ὁ ἱερὸς αὐτὸς χώρος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστῆσεν ἡ τοπικὴ ἐδῶ Ἑλληνικὴ εὐγνωμοσύνη τὸ ἀπείρητο τοῦτο Μνημεῖο, ποῦ θὰ διαωνίζῃ τὴν ἡρωϊκὴν μορφήν τοῦ αὐστηροῦ ἐκπροσώπου τῆς ἡρωϊκῆς ἐκείνης ἐποχῆς τοῦ ἡρωϊσμοῦ, τῆς αὐταπαρνήσεως, τοῦ ἀπαραιμύλου Ἑθνικοῦ ἀγώνος τοῦ «αἰώνιου» Γέρου τοῦ Μωρηᾶ, ὑπῆρξε χώρος καὶ περιοχὴ, τὴν ὁποίαν συνέδεσαν τὰ ἐπαναστατικὰ ἡρωϊκὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς τοῦ 1821, μὲ τὰ Ἑθνικώτερα καὶ ἡρωϊκώτερα, τότε, κατορθώματα, ποῦ παρουσίασαν ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου τὴν μοναδικήν, τὴν ἀξιοθαύμαστο ἀντοχήν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχικῆς καρτερίας καὶ τὸ ἀκούραστο ὄνειρό τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἱερῶν τόπων τῆς καὶ τῆ δημιουργίας Κρατικῆς ὑπάρξεως.

Καὶ ἡ Καρύταινα ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰ πρῶτα ὀρμητήρια τοῦ «ἱεροῦ Ἀγώνος» καὶ τὸ ἐδῶ φρούριο, τὸ ἱστορικὸ ἐδῶ φρούριο, μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν ἡρωϊκῶν τέκνων τοῦ Μωρηᾶ, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ ἀγώνος κατελήφθη καὶ ἀπὸ τότε ἤρχισε τὴν ἐπίθεσιν, ἐστερέωσε τὴν ἄμυναν, ἠγωνίσθη καρτερικὰ, καὶ ἐβοήθησε ἀποτελεσματικὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ἱστορικῆς ταύτης περιοχῆς.

Καὶ ἐκράτησε τὴν Ἑλληνικὴν ἄμυναν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης τοῦ 1826, ποῦ κατέφθασε καὶ ἐδῶ ὁ ἀήττητος «Γέρος τοῦ Μωρηᾶ», ὁ φορεὺς καὶ ἐκπρόσωπος τῶν ἀγνωτέρων Ἑλληνικῶν συναισθημάτων καὶ τῆς ἡρωικώτερης Ἑλληνικῆς αὐτοθυσίας, καὶ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Καρύταινα καὶ τὸ φρούριό τῆς κατέστη καὶ ἐξειλήθη εἰς ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα ὀρμητήρια τοῦ Ἑθνικοῦ ἐν Πελοποννήσῳ ἀγώνος.

Ὁ Ὀΐμβραϊμ, τὴν Καρύταινα ὑπελόγιζε, καὶ τὸν Κολοκοτρώνη ἐνεθυμείτο, καὶ ἡ ψυχικὴ ἀγωνία τοῦ ἐπηύξανε καὶ ἡ μαχητικότης τοῦ ὑπεχώρει! Διότι ἡ Καρύταινα μὲ τὸν Κολοκοτρώνη τῆς τοῦ ἔδωκεν τὰ ζωντανώτερα δειγμάτια τοῦ Ἑλληνικοῦ ἡρωϊσμοῦ, τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τῆς ἀκαταλύτου Ἑλληνικῆς Ἰδέας!

***

Ἡ σημερινὴ συγκινητικὴ τελετὴ, πρὸς τὸ ἔνδοξο ἐκεῖνο παρελθὼν στρέφει τὴν ψυχὴν μας, καὶ μὲ θαυμασμόν, ποῦ τὸν περιβάλλει ἡ Ἑθνικὴ ὑπερηφάνεια καὶ ἡ συγκίνησίς μας, καταθέτει ὅλην τὴν ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΝ ΤΗΣ, ὅλα τὰ Ἑλληνικὰ συναισθήματα ποῦ περικλεῖται μέσα της, πρὸς τὸν ἀπαράμιλλον Ἡγέτην - Ἡρώα, διὰ τὸν ὁποῖον ἐστήθη καὶ τὸ νέο τοῦτο Μνημεῖο, ποῦ ἀναπαριστᾷ ζωντανώτερη τὴν Εὐγενεστέρην μορφήν τοῦ ἀγώνος τοῦ 1821!

Διότι ὁ Κολοκοτρώνης ὑπῆρξεν ἡ ΑΡΧΗ καὶ τὸ ΚΕΝΤΡΟΝ τῆς Ἑθνικῆς ἐξορμήσεως.

Ὑπῆρξεν ἡ ζωηρότερη μορφή τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἡ ὁποία μὲ τὴν ζωὴν καὶ δράσιν τῆς ἐπέδειξεν ὅλας τὰς ἀρετάς, ποῦ πρέπει νὰ κλείνῃ μέσα της ἡ ζωὴ τοῦ Στρατιώτου, ἡ ζωὴ τοῦ Ἑλλήνος!

Ἐζησεν ὡς «παραδειγματιστὴς» μὲ τὴν διαρκὴ καὶ μοναδικὴν «συντροφίαν» τῆς «Ἑλληνικῆς Ἰδέας», μὲ τὴν ἀνάστασιν τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὴν δημιουργίαν «ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ»! Καὶ μὲ ἐφόδια τὴν πραγματικὴν πίστιν τοῦ εἰς τὰ ἰδανικά του αὐτά, καὶ τὸν πειθαρχημένο ἐνθουσιασμόν τοῦ ΗΓΩΝΙΣΘΗ ΩΣ ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΕΛΛΗΝ, ὡς ἀντάξιός ἀπόγονος τοῦ Λεωνίδα τῶν Θερμοπυλῶν!

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ πολυκύμαντος ζωὴ του, ἐνῶ ἐπέρασε μέσα ἀπὸ ἀγωνίες, ἀπὸ ἀντιδράσεις συνεχεῖς, ἀπὸ ποικιλόμορφες «τρικυμίες τοῦ βίου», οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ἐδειλίασε. Ὁ ἀγωνιστὴς δὲν ἐκάμθη. Ὁ Ἑλληὴν δὲν ὑπεχώρησε. Τὸ ἰδανικόν του ἔζη καὶ ἐκυριάρχει, καὶ μέσα ἀπὸ τὴν ἀντίδρασιν ποῦ συνήντα ἐξεπῆδα πάντοτε ζωντανὴ καὶ θεληματικὴ ἡ ἀπόφασίς του, νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν ἱερὸ σκοπὸν του, νὰ ἱδῇ ἐκπληρούμενον τὸ Ἑλληνικὸ ὄνειρό του, νὰ ἱδῇ ΑΝΑΣΤΗΜΕΝΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ!

Καὶ ὁ Ἡρώας ἐσυνέχισε τὸν ἡρωϊκὸν ἀγῶνα του μέχρι τέλους! Δὲν ἔπαυσε νὰ προχωρῇ πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν Ἑθνικῶν πόθων, καὶ δὲν ἔπαυσε ὁ Στρατηγὸς νὰ ὀργανώσῃ τὸ μέτωπο τῆς ἐπιθέσεώς του, νὰ ἐνθουσιάζῃ τοὺς «πολεμάρχους Ἑλλήνας», νὰ δίδῃ τὰς μάχας του, καὶ νὰ ΝΙΚΑ τὸν ἐχθρόν του! Διότι ἐπίστευε βαθεῖα εἰς τὸ ἀκατάλυτο δικαίον τῆς Ἑθνικῆς ὑποθέσεως, διὰ τὴν ὁποίαν ἠγωνίζετο. Διότι ὡς ἐμβλημα τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος του ἔθεσε Ἐκεῖνο, ποῦ καθώρισεν ἡ ΠΙΣΤΙΣ του: Ἐκεῖνο, ποῦ οἱ Ἑλληνικοὶ δραματισμοὶ του, ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ του, τὸν ἔκαμε νὰ διαλαλήσῃ εἰς ὅλο τὸν κόσμον καὶ πρὸς τοὺς συναγωνιστάς του, Ἐκεῖνο ποῦ χαρακτηρίζει τὴν πίστιν του στὸ ἰδανικὸν τῆς Ἑθνικῆς ἐξορμήσεώς του: «Ὅταν δὲν φαίνεται τὸ δικό σου — ἐφώναζε ὁ Κολοκοτρώνης — ψήλωσέ το μὲ τὸ χέρι σου, καὶ ὅταν δὲν σοῦ τὸ δίνουν, πάρτο μὲ τὸ σπαθί σου». Καὶ ὁ ἀκατάβλητος γέρος τὸ δικαίον τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιδιώξεων τὸ παρουσίασε στὸν κόσμον. τὸ ἀνεζήτησε, τὸ ἐψήλωσε μὲ τὴν ψυχὴν του καὶ ἀφοῦ δὲν τοῦ τὸ ἀνεγνώρισαν, κατώρθωσε καὶ τὸ «ἔπαιε μὲ τὸ σπαθί του»! ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥ, τὴν μητέρα μας Πατρίδα.

***

Ἡ σημερινὴ Ἑθνικὴ Νεολαία, ποῦ καταθέτει μὲ εὐλαβικὴν συγκίνησιν τὸ στεφάνι αὐτό, τοῦ θαυμασμοῦ τῆς εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Μεγάλου Ἑλλήνος «παραδειγματιστοῦ», ἐδιδάχθη καὶ διδάσκεται ΝΑ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΣΗ! Καὶ εἶναι σήμερον εἰς θέσιν νὰ διαλαλήσῃ πρὸς ὅλο τὸν κόσμον, νὰ υποσχεθῇ πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς, ποῦ ἐπανεφέραν στὴ ζωὴ τὴν Ἑλλάδα, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσῃ τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα, τὸν ἡρωϊσμόν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Πίστιν τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ ὅλων τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21, ἀλλὰ μὲ βάσι ἀκλόνητον τὸ αἰώνιον παράδειγμα τῆς ζωῆς των, τὸ ἔνδοξο Ἑλληνικὸν παρελθὼν τοῦ Ἡρωϊσμοῦ καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ προχωρεῖ καὶ θὰ ΠΡΟΧΩΡΗ ΠΑΝΤΟΤΕ, γιὰ νὰ δειξῇ, μὲ τὴν γενικὴ ἀνόρθωσί της, μὲ τὴν πραγματοποίησιν τῶν συγχρόνων τῆς Ἑλληνικῶν δραματισμῶν, ὅτι τὴν ἀναστήθεισά μὲ τὸ αἷμα καὶ τὰς θυσίας τῶν Ἡρώων ΕΛΛΑΔΑ ΜΑΣ θὰ τὴν ξαναναστήσῃ μὲ ἔργα εἰρηνικὰ καὶ ἐκπολιτιστικὰ, δημιουργώντας, μὲ τὴν ἔμπνευσιν καὶ καθοδήγησιν τοῦ Ἐμπνευστοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἀκαταβλήτου δραματιστοῦ Ἀρχηγοῦ, ΤΟΝ ΤΡΙΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΝ! Καὶ μὲ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἰδανικῶν τοῦ Νέου Κράτους, διὰ τὰ ὁποῖα, μὲ αὐτοθυσίαν καὶ ἐνθουσιασμόν διαθέτει ὅλη τὴν ζωὴν, θὰ καταδείξῃ ἡ Ἑθνικὴ Νεολαία ὅτι ἀκολουθεῖ ἀνταξίως τὰς μεγάλας Ἑλληνικὰς κληρονομίας, τὸ αἰώνιον καὶ μοναδικὸν παράδειγμα τοῦ «Γέρου τοῦ Μωρηᾶ», ποῦ τῆς ἐπιβάλλει νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν σύγχρονον Ἱστορίαν τὴν Ἑλλάδα μας, ΕΛΛΑΔΑ ΝΕΑΝ! Καὶ «γιὰ μιὰ Ἑλλάδα Νέαν» ἐτάχθη ἡ Ζωὴ της!

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΤΑ ΝΕΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Από της άρξαμένου μηνός μετεφέρθησαν εκ της οδού Καραγεώργη της Σερβίας εις την οδόν Σταδίου 28, μέγαρον Έφειού, τα Γραφεία της Κεντρικής Διοικήσεως Ε. Ο. Ν.

Αί διάφοροι υπηρεσίαι της Διοικήσεως έγκατεστάθησαν ως εξής:

Β' ΟΡΟΦΟΣ:

Υπηρεσία Φαλαγγονομίας, Δωμ. 1 και 2.
Διεύθυνσις Αθλητισμού, Δωμ. 3—5.
Διεύθυνσις Ψυχαγωγίας, Δωμ. 6 και 7.
Διεύθυνσις Προνοίας, Δωμ. 8 και 9.
Υπηρεσία Διεκπεραιώσεως και Αρχείου, Δωμ. 11—16.
Αίθουσαι Υποδοχής και Συγκεντρώσεων, Δωμ. 17—21.

Β' ΟΡΟΦΟΣ:

Γεν. Δ/νσις Οικονομικών Υπηρεσιών, Δωμ. 22—28, 30—32 και 38—40.
Γεν. Έπόπτης Πρωτεύουσας, Δωμ. 29.
Δ/νσις Τεχνικών Μελετών και Έφαρμογών, Δωμ. 37.
Διεύθυνσις Υγειονομικού, Δωμ. 33 και 34.
Διεύθυνσις Κοινωφελών Έργων, Δωμ. 35 και 36.

Γ' ΟΡΟΦΟΣ:

Ιδιαίτερον Γραφείον Κ. Ε. Ν., Δωμ. 41.
Αίθουσα Διασκέψεων, Δωμ. 42.
Υπασπιστήριον Κ. Ε. Ν., Δωμ. 43.
Γραφείον Κ. Ε. Ν., Δωμ. 44.
Αίθουσα άναμονής, Δωμ. 45.
Γενικός Γραμματέας, Δωμ. 46 και 47.
I Γραφείον, Δωμ. 48, 56 και 57.
II Γραφείον, Δωμ. 49, 50, 52.
Διεύθυνσις Συντονισμού Έκπαιδεύσεως, Δωμ. 51.
Γενική Διεύθυνσις Επιθεωρήσεως, Δωμ. 54 και 55.
Διεύθυνσις Προσωπικού, Δωμάτ. 53.
Επιτελάρχης, Δωμ. 58.
Γραφείον Επιτελάρχου, Δωμ. 59.

Δ' ΟΡΟΦΟΣ:

Αίθουσα Άναμονής, Δωμ. 60.
VI Γραφείον, Δωμ. 61 και 62.
III Γραφείον, Δωμ. 63.
III Γραφείον, Δωμ. 64.
III Γραφείον Ε' Τμήμα, Δωμ. 65.
III Γραφείον Ιδεολ. Διαφ., Δωμ. 66.
III Γραφείον, Δωμ. 67.
Γραφείον Τύπου, Δωμ. 68.
III Γραφείον Ζ' Τμήμα, Δωμ. 69.
Πολιτική Διαφώτισις, Δωμ. 70 και 71.
III Γραφείον, Δωμ. 72.
Υπηρεσίαι III Γραφείου Δωμ. 76.
Τηλεφωνικόν Κέντρον, Δωμ. 74.
Κοιτώνες Φυλάκων, Δωμ. 74.
Καφενείον, Δωμ. 75.
Von Γραφείον, Δωμ. 77 και 78.

ΑΘΡΟΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΚΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν.

Πρός την Έθνικήν Οργάνωσιν Νεολαίας συνεχίζονται εκ όλων των σημείων της Χώρας άθροαι αι προσφοραί κτημάτων προς καλλιέργειαν υπό των Τμημάτων της και υπέρ των σκοπών της. Μεταξύ των άλλων έλήφθη υπό του Κ. Έπιτρόπου και η κάτωθι έπιστολή:

«Κατόπιν της υπό της Α. Ε. του Προέδρου της Κυβερνήσεως και αναδημιουργού της Χώρας μας κ. Ιωάννου

Μεταξά έγκυκλίου, λαμβάνω την τιμήν να παρακαλέσω ύμās και να υποβάλω την παρούσαν αίτησιν, όπως δεχθήτε και αναλάβετε διά τρία (3) συνεχή έτη την καλλιέργειαν του κάτωθι κτήματός μου, ως η συνημμένη κατάσταση:

1) Ένός κτήματος εις θέσιν Ψαροκάλυδα της πόλεως Κυλλήνης (Πύργου - Ηλείας) 15 περίπου ενετικών στρεμμάτων, 2) Ένός κτήματος εις νήσον Ζακύνθον και έν τω χωρίω Κάτω Γερακαρίω εις 3 περίπου στρέμματα.

Το προϊόν δε της αποδόσεως των άνω στρεμμάτων να δοθής εκ ολοκλήρου εις την διάθεσιν της ύμετέρας Οργάνωσεως διά την εύδωσιν του σκοπού της.

Πεποιθούσα ότι η παρούσα μου θέλει γίνει εύμενώς δεκτή,

Διατελώ μετά πλειότες τιμής
ΙΟΥΛΙΑ χήρα Ν. ΛΕΒΕΝΤΗ

Ο Κυβερνητικός Έπίτροπος της Ε. Ο. Ν. κ. Αλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος απήντησεν εις την άνωτέρω έπιστολήν ως εξής:

Πρός την κυρίαν Ιουλίαν χήραν Ν. Λεβέντη
Λαχανά 80—Ένταυθα

Έλαβον την έπιστολήν σας, διά της οποίας ανταποκριθείσα εις την έκκλησιν του Αρχηγού, παραχωρείτε τά εκ 18 στρεμμάτων κτήματά σας, κείμενα εις τας περιφέρειας Κυλλήνης και Ζακύνθου, όπως καλλιεργηθώσιν υπό των εκεί Σχηματισμών της Ε. Ο. Ν. και των οποίων τά εισοδήματα επί 3ετίαν θα χρησιμοποιηθώσιν διά τας ανάγκας της Ε. Ο. Ν., και σας εκφράζω διά την πατριωτικήν σας ταύτην πράξιν, τας θερμότητας εύχαριστίας μου.

Εις τούς επί κεφαλής των εκεί Σχηματισμών της Ε. Ο. Ν. έδωσα τας δεούσας οδηγίας όπως παραλάβωσι τά κτήματά σας και έπιμεληθώσιν της καλλιέργειας των.

Μετά τιμής

Ο Κυβερνητικός Έπίτροπος Ε. Ο. Ν.
ΑΛΕΞ. Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

—Υπό διαφόρων Κοινοτήτων του Νομού Ζακύνθου προσεφέρθησαν αρκετά στρέμματα γής προς την Ε. Ο. Ν. Ζακύνθου διά να καλλιεργηθώσιν.

—Επίσης η Περιφερειακή Διοίκησης Ζακύνθου έν συνεννόησει μετά της Φιλοδασικής Ένώσεως θα καλλιεργήσιν την έκτασιν του Φρουρίου, συνολικής έκτάσεως 80 περίπου στρεμμάτων.

—Ζωηρά και ένθουσιώδης κίνησις παρατηρείται κατ' αὐτάς εις την Περιφερειακήν Διοίκησιν Θηλέων Αττικοβοιωτίας διά την άγροτικήν σταυροφορίαν, εις την οποίαν αι Φαλαγγίτισσαι πρωτοστατοῦν.

—Οι Πρόεδροι των Συνεταιρισμῶν Κερατέας και Αιγίνης παρεχώρησαν αρκετά στρέμματα γής, τά οποία ανέλαβον να καλλιεργήσουν Φαλαγγίτισσαι.

ΠΕΡΙΦΕΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Μετά τας θερινάς διακοπὰς ήρχισαν ζωηρόταται αι έργασίαι της Διοικήσεως, η οποία αγωνίζεται διαρκώς διά την άρτιωτέραν οργάνωσιν και εμφάνισιν της.

Εις τας Υποδιοικήσεις και τούς Υποτομείς επανήρχισαν αι τακτικά συγκεντρώσεις και όμιλιν συμφώνως με τό πνεύμα της Ε. Ο. Ν. Τοιοιτοτρόπως εις την Υποδιοίκησιν Βορρά έγένετο άγισμός επί τη έναρξει των έργασιών και άρκεται όμιλιν υπό της Διοικητρίας και των αξιωματικών με θέματα: «Τό έπιτελεσθέν έργον κατά τό παρελθόν έτος και τό πρόγραμμα του νέου.— Περὶ καθηκόντων.— Περὶ έθνικής αὐταρκειας.— Περὶ της ζωής του

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Στρατοπέδου Ι. Μεταξά. — Περί καταπολεμήσεως τῶν ὤν τῆς κάμψης. Τὰς ὁμιλίας αὐτάς παρακολουθοῦν μὲ ἑνδιαφέρον καὶ προσοχὴν αἱ Φαλαγγίτισσαι, μορφωνόμεναι ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς.

Τὸ παρελθὸν Σάββατον 30 Σ)θρίου τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Π. Δ. Θ. Π. παρηκολούθησεν εἰς τὴν Δ. Α. Σ. ὁμιλίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐπὶ διοικητικοῦ καὶ διοργανωτικοῦ θέματος.

Ἐπίσης ἀντιπρόσωποι τῆς Π. Δ. Θ. Π. παρέστησαν εἰς τὴν Χ. Βαλκανιάδα, ἐν τῷ στίβῳ ἀπονέμουσαι τὰ ἔπαθλα εἰς τοὺς νικητὰς τῶν ἀγώνων, ὡς ἐξῆς: Ἀμα τῇ ἐνάρξει τῶν ἀγώνων καὶ ἐνῷ ἡ Φιλαρμονικὴ ἀνέκρουε τὸν Βαλκανικὸν ὕμνον ἐγένετο ὑπ' αὐτῶν ἡ ἔπαρσις τῆς Βαλκανικῆς σημαίας. Κατόπιν ἀπέδωσαν τιμὰς εἰς τοὺς ὕμνους ὅλων τῶν Κράτων καὶ ἔπειτα ἐκάθησαν εἰς τὸ βάθος τοῦ στίβου ἀναμένουσαι τὰ ἀποτελέσματα.

Μετὰ τὸ τέλος ἐκάστου ἀγωνίσματος παρτάσσοντο ὀπισθεν τῶν τριῶν πρώτων νικητῶν, κρατοῦσαι τὰ ἔπαθλα. Εἰς κριτὴς ἔδιδε τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως καὶ μὲ βῆμα ἐφθάνον πρὸ τῆς κερκίδος τῶν ἐπισήμων ὅπου παρέδιδον εἰς τοὺς νικητὰς ταῦτοχρόνως τὰ μετάλλια καὶ τὸ κλωνάρι τῆς ἐλλῆας — τὸ σύμβολον τῶν εἰρηνικῶν τῶν ἀγώνων — κατόπιν δὲ παρέμενον ἀκίνητοι, χαιρετῶσαι τὰς σημαίας αἱ ὁποῖαι ἀνυψοῦντο, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν ὕμνων.

Ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν ἐπροξένησε τὸ βλέμμα τῆς ἀπειροστότου ἐμπιστοσύνης καὶ λατρείας, τῆς ἐνδομύχου υπερφανείας ὅχι διὰ τὸν ἑαυτὸν τῶν, ἀλλὰ διὰ τὸν Βασίλέα μας, τὸ Διαδοχικὸν Ζεῦγος καὶ τὸν Ἀρχηγόν μας, εἰς τοὺς ὁποίους προσηλώνοντο.

Δὲν ἠγωνίσθησαν διὰ ν' ἀναδείξουν τοὺς ἑαυτοὺς τῶν, ἀλλὰ τὴν Πατρίδα τῶν.

Ἐπάλασαν σκληρὰ διὰ τὴν νίκην τῶν καὶ τὴν ἀπέκτεσαν αἰσθανόμενοι χαρὰν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν Ἑγῶν τοῦ Ἔθνους μας.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

ΚΑΡΥΤΑΙΝΑ. — Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐδῶ παρουσίας τοῦ ἐπιτελεάρχου τῆς Κεντρ. Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Σοφ. Παπανικολάου, ἀντιπροσωπεύσαντος τὴν Ε. Ο. Ν. κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τῆς προτομῆς τοῦ Κολοκοτρώνη — περὶ ὧν ἀλλαγῇ — ὁ ἐκ Καρυταίνης κ. Διονύσιος Μαντζουράνης παρέδωκε τὸ ἐκ 300 στρεμμάτων κτήμα τοῦ πρὸς 7ετὴ καλλιέργειαν εἰς τὴν Περ. Διοίκησιν Ἀρκαδίας ὑπὲρ τῆς Ὄργανώσεως.

ΚΟΤΡΩΝΑΣ (Γυθείου). — Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα χοροστατοῦντος τοῦ Μητροπολίτου Γυθείου — Οἰτύλου καὶ Κυθήρων, ἐγένετο ἡ ὁρκωμοσία τῶν μελῶν τῆς περιφέρειας τῆς Ὑποδιοικήσεως Μάνης.

Κατὰ ταύτην, ἐκτὸς τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, παρέστη καὶ πλῆθος κόσμου, τὸ ὁποῖον ἐχειροκρότησεν ἐνθουσιωδῶς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ τὰς Φαλαγγίτισσας.

ΕΡΜΙΟΝΗ. — Ἐξαίρετικὴ κίνησις καὶ πρόοδος παρατηρεῖται εἰς τὸ Τάγμα Ἑρμιόνης εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα. Ἡ στρατιωτικὴ καὶ ἀθλητικὴ προπαίδευσις, αἱ διαλέξεις, ἡ πρόνοια κτλ. συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Ε. Ο. Ν. συνεχίζονται κανονικῶς.

Ἡ αὐτὴ πρόοδος καὶ ἐντατικὴ κίνησις παρατηροῦνται εἰς τὸν σχηματισμὸν θηλέων.

ΣΕΡΡΑΙ. — Εἰς τὴν Λέσχην τοῦ Φαλαγγίτου Ε. Ο. Ν. Σερρῶν ἔλαθε χώραν συγκέντρωσις κυρίων καὶ δεσποινίδων, πρὸς τὰς ὁποίας ἔδωκε μαθήματα νοσοκομειακῆς περιθάλψεως ἡ Πρόεδρος τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ Θεσσαλονίκης κ. Ζάννα ἀφιχθεῖσα πρὸς τοῦτο εἰδικῶς.

Εἰς τὸ ἐνταῦθα Κινηματοθέατρον «Ἑσπερος» εὐγενῶς προσφερθὲν παρὰ τῶν κ. κ. Κασάπη καὶ Κωστοπούλου ἐδόθη ἡ πρώτη παράστασις εἰς τὴν ὁποίαν προεβλήθη ἐκτὸς τῆς παραχωρηθείσης ὑπὸ τῶν Διευθυντῶν

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν διενεργουμένου διαγωνισμοῦ, καθιερώνει τὴν στήλην αὐτὴν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν διαγωνισθησομένων.

Εἰς τὴν στήλην τοῦ διαγωνισμοῦ τῆς Δ. Α. Σ. θὰ ἀναγράφεται κάθε λεπτομέρεια, ἐπίσης θὰ ἀναφέρονται καὶ αἱ ἐργασίαι αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν, βεβαίως ὅχι διὰ τοῦ ἐπωνύμου τοῦ ἀποστολέως, ἀλλὰ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ ρητοῦ ὡς ὀρίζει ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ.

Υπενθυμίζομεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας μας, ὅτι ἡ προθεσμία ἀποστολῆς τῶν ἐργασιῶν τῶν λήγει τὴν 1ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

Τὴν 1ην Νοεμβρίου λήγει ἡ προθεσμία διὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Διαγωνισμοῦ τοῦ προκηρυχθέντος ὑπὸ τῆς Δ. Α. Σ.

Εἶναι ἠθικὴ ὑποχρέωσις ὅλων τῶν Φαλαγγιτῶν τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν ὥραιαν αὐτὴν προσπάθειαν ἀναπτύξεως — καὶ διαφωτίσεως συνεπῶς ὅλου τοῦ λαοῦ — ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ὥραιαν, εὐγενῶν, πολιτισμένων μὲ μιὰ λέξι Ἑλληνικῶν. Ἡ ἐπιτυχία τῆς προσπάθειας αὐτῆς θὰ δείξῃ ὅτι οἱ μέλλοντες Ἕλληνες ἐπιστήμονες κατενόησαν πλήρως τὸ ἔργον τῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, τὸ ἔργον τοῦ καθοδηγητοῦ καὶ ἐμψυχωτοῦ τῶν λαϊκῶν μαζῶν.

Αἱ βραβευθεῖσες ἐργασίαι θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὴν Ἐπετηρίδα τῆς Δ. Α. Σ. καὶ θὰ περιληφθοῦν εἰς τὴν σειρὰν διαλέξεων τῆς Δ. Α. Σ. εἰς τὸν «Παρνασσόν».

Θὰ ἀπονέμωσιν 12 βραβεῖα.

4 τῶν 2.000 δραχμῶν.

4 τῶν 1.000 δραχμῶν καὶ

4 τῶν 500 δραχμῶν.

Ἡ εὐρεῖα ἤδη ὑποβολῇ ἐργασιῶν ἐγγυᾶται ἀπὸ τοῦδε τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Διαγωνισμοῦ.

Εἰς τὴν εἰδικὴν στήλην τοῦ Περιδοικοῦ «Νεολαία» δημοσιεύονται ὅλα τὰ νεώτερα τ' ἀφορῶντα τὸν Διαγωνισμόν.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἀπευθυνθῆτε: ΙΙΙ Γραφεῖον Δ. Α. Σ., Σόλωνος 100.

— Λιᾶκον Ν.: Δὲν εἶναι δυνατόν.

— Θεοδωρόπουλον Σ.: Σᾶς ἀπαντήσαμε δι' ἐπιστολῆς.

— Κ. Κ. Κ., Χίον: Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀνησυχῆτε.

— Κωνσταντίνου Κ., Λάρισα: Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν.

— Νικολάου Δ., Ἐνταῦθα: Εὐχαριστοῦμεν. Πάντως δὲν νομίζομεν ὅτι ἔχετε δίκαιον.

— Δημητρίου Ε., Πειραιᾶ: Εἰς ἕν ἐκ τῶν θεμάτων ἐκάστης σειρᾶς.

— Ἐλευθεριάδην Ν., Πάτρας: Εἶναι ἐλευθέρᾳ ἡ ἐκλογὴ.

Ἐργασίαι ποὺ ἐλάβαμε:

1) «Ἑλληνισμός καὶ Χριστιανισμός». Ρητόν: «Μηδὲν ἄγαν».

2) «Αἱ Ἐθνικαὶ ἀξίαι καὶ ἡ 4η Αὐγούστου». Ρητόν: «Εἰς οἶκόν σου ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ Πατρὸς».

(Ἐκ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου Δ. Α. Σ.)

ταινίας καὶ ἡ ταινία τῆς Ε. Ο. Ν. «Ἀπὸ τὸ στρατόπεδον Ἰωάν. Μεταξά».

Αἱ εἰσπράξεις ἀρκετὰ ἱκανοποιητικαί, διετέθησαν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ταμείου τῆς Ε. Ο. Ν.

Κινήσεις Περιφερειακών Διοικήσεων

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ο Ραδιοφωνικός Σταθμός Κεντρ. Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. (Βραχεία κύματα) διέκοψε δι' ολίγας ημέρας τας εκπομπάς του διά την βελτίωσιν των εγκαταστάσεών του.

Η επανάληψις των εκπομπών θα άναγγελλθῇ διὰ τῶν ἐφημερίδων, τὸ δὲ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Νεολαίαν».

Ἐκ τῆς Δ)σεως Ραδιοφωνίας Ε. Ο. Ν.

Τὴν 17ην λήξαντος μηνὸς ἐγένετο ἐπιθεώρησις τοῦ 11 Τάγματος Ν. Σκοποῦ ὑπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ε. Ο. Ν. Νομοῦ Σερρών.

Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ταύτην παρευρέθησαν περὶ τοὺς 600 Φαλαγγίται προερχόμενοι ἀπὸ τὰ χωρία τῆς Περιφ. Διοικήσεως.

Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἐπηκολούθησεν ὁμιλία ἐκ μέρους τοῦ κ. Περιφ. Διοικητοῦ καὶ χορὸς, τοῦ ὁποίου αἱ εἰσπράξεις ἀνῆλθον εἰς ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὸν ποσόν.

Ἡ ἐναρξίς τῶν μαθημάτων τῆς δευτέρας σειρᾶς τοῦ οὐλαμοῦ κατωτέρων βαθμοφόρων ἐγένετο τὴν παρελθούσαν Δευτέραν μετ' ὁμιλίαν τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ.

ΒΩΛΑΚΑΣ (Δράμας).— Ὁ Μηχανικὸς Ἑργοληψίας Δημοσίων ἔργων «Ν. Μίχα» κ. Θεμ. Μεταξᾶς ἐδώρησεν εἰς τὸν δὸν Λόγον Ε. Ο. Ν. Βώλακος—Δράμας διάφορα εἶδη Γραφείου καὶ γραφ. ὕλην ἀξίας 1750 δραχμῶν.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

—Ὑπὸ τοῦ γεωπόνου κ. Χρ. Τανάμη ἐγένοντο πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας Ἀγ. Ἀννης τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Εὐβοίας ὑποδειγματικά μαθήματα ἐμβολιασμοῦ δένδρων.

—Σειρὰ ἐπίσης γεωργικῶν μαθημάτων ἐγένετο καὶ πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας Μονοδρίου τῆς ἰδίας ὡς ἄνω περιφέρειας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΑΘΗΤΙΚΗΣ ΑΕΡΑΜΥΝΗΣ

Ἡ 173 φάλαγξ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Καβάλλας ἐξετέλεσε πρὸ ἡμερῶν ἀσκήσεις παθητικῆς ἀεράμυνης.

—Εἰδικὴ ὁμάς Φαλαγγιτιστῶν τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀχαΐας ἀσκεῖται εἰς τὴν παθητικὴν ἀεράμυνην.

—Εἰς τὸ τμήμα Μονοδρίου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Εὐβοίας συνεχίζονται τακτικώτατα τὰ μαθήματα ἀντισεροπορικῆς ἀμύνης.

—Εἰς τοὺς σχηματισμοὺς Πόρου καὶ Κερατέας κατηρτίσθησαν εἰδικὰ συνεργεῖα Φαλαγγιτιστῶν, τὰ ὁποῖα παρακολουθοῦν τακτικά μαθήματα ἀεράμυνης.

ΑΙ ΣΧΟΛΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Συνεχίζονται μετὰ παραδειγματικὸν ζήλου τὰ μαθήματα νοσοκόμων τῶν σχηματισμῶν Θηλέων Ἰωαννίνων.

—Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Γιαννιτσῶν τῆς Ε. Ο. Ν. συνεχίζονται ἐντατικῶς τὰ μαθήματα νοσοκομειακῆς περιθαλψέως, ἅτινα παρακολουθοῦν εἰδικὰ συνεργεῖα Φαλαγγιτῶν.

Ο ΤΡΥΓΟΣ

Κάτι μᾶς λέει ν' ἀποχαιρετήσουμε τὸ καλοκαίρι. Ἕνα ἀλαφρὸ ἀεράκι συνεπαίρνει στὰ κρύα φτερούγια του τὰ κίτρινα φύλλα τῶν δένδρων καὶ τὰ σκορπáει ἐδῶ καὶ κεῖ.

Ἀκούγεται τὸ ἀτέλπιδο λυπητερὸ τραγοῦδι τους στὴν ὥρα τοῦ χαμοῦ. Κλαψιάρικη φωνὴ χιλιᾶδων ψυχῶν ποὺ χάνονται, ποὺ φεύγουν.

Πέρα ἀπ' τὴ μεριά τοῦ δάσους ἔρχεται τὸ φθινόπωρο χλωμισμένο. Τὰ δένδρα ἄρχισαν νὰ τρέμουν ἔτσι καθὼς στέκουν ἐξέγυμνοι σκελετοί. Παντοῦ μιά ἀνατριχίλα πλάκωσε.

Εὐτυχισμένη κι' ὀλόχαρη ζωὴ τοῦ χωριοῦ ποὺ φεύγει τόσο γρήγορα.

Πάνω ἀπ' τὰ βουνὰ ἄρχισαν κιόλας νὰ κατεβαίνουν οἱ τοσοπάνοι. Κεῖ στίς κορφές ἔπιασε γιὰ καλὰ τὸ κρύο. Κάμποσα πουλιά, θάναϊ ἀσφαλῶς χελιδόνια, ποὺ ὡς τώρα ἐξέγνοιαστα πετοῦσαν στὴ χαρὰ καὶ χαίρονταν τὸ φῶς καὶ τὴν καλοκαιριά, μπουλουκιάσανε τρομαγμένα γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τὰ βρῆκε. Μπῆκε τὸ φθινόπωρο.

Τὶς νύχτες οἱ δρυάδες κατεβαίνουν ἀπὸ τίς ξάγναντες δρυατισεῖς τους, γιὰ τὸ κρύο τοὺς σουβλάει τὸ κόκκαλο ὡς τὸ μεδοῦλι.

Πιάνουν κᾶνα ἀπάγκειο μέρος κι' ἀπὸ κεῖ φυλᾶν τὸ μεστωμένο καρπὸ τῶν ἀμπελιῶν ποὺ μένει στερνὴ χαρὰ σιτοὺς χωρικοὺς.

Πολλὲς φορές χουγιάζουν καὶ κάπου κάπου ρίχνουν καὶ κᾶνα σμπάρο εἰς γιὰ φόβο.

Τὰ σταφύλια γιγῆκανε, χρυσοπράσινα πέρα τὰ φυλλώματα τῶν ἀμπελιῶν παγνιδίζουν μετὰ τίς φθινοπωρικῆς ἀδύνατες ἡλιαχτίδες. Εἶναι καιρὸς οἱ χωρικοὶ νὰ μαζέψουν τὸ βίός τους, γιὰτὶ σὲ λίγο θὰ πιάσῃ ἡ μπόρα καὶ τὸ δρολάπι. Ἀπ' τὴν περασμένη βδομάδα ἔρριξαν μέσα στὰ βαρέλια νερό γιὰ νὰ ροκώσουν, νὰ φουσκώσουν οἱ δοῦγες ποὺ ἦταν σκευρωμένες ἀπ' τὴν ξέρα. Πλύνανε καλὰ τὰ βαρέλια καὶ σήμερα ὅλα εἶναι ἔτοιμα.

Μπονόρα πρὶν σκάσῃ τ' ἀστέρι στὴ βουνοκορφή, μετὰ τὴν ἀνάσα τῆς αὐγῆς, σηκώνονται μετὰ τὰ καλάθια καὶ τὸν τρύγο.

Παρέες-παρέες γεμίζουν τ' ἀμπέλια φωνές καὶ γέλια καὶ χαρὰ. Μαζί τους εἶναι κι' ὁ γέρο παπποῦς. Αὐτὸς θὰ κάμῃ τὴν ἀρχή.

Πρῶτα ἐκεῖ στὴν ἄκρῃ τοῦ φράχτη ὅλοι θὰ κάμουν τὸν σταυρὸ τους κι' ὁ γέρο παπποῦς θὰ πῇ μιά προσευχή, θὰ κόψῃ τὸ πρῶτο σταφύλι, θὰ εὐχηθῇ «ὦρα καλὴ στὴ δουλειὰ μας—δόξα νᾶχῃ ὁ Θεός» κι' ὕστερα οἱ ἄλλοι θ' ἀρχίσουν τὸν τρυγητό.

Χίλιες φωνὲς τονισμένες σ' ἓνα χαρούμενο σκοπὸ, στὴ χαρὰ καὶ στὴν ἀγάπη, ἀντηχοῦν στίς πλαγιὰς καὶ γε-

μίζουν τὴ φύσι μετὰ τὰ τραγοῦδια τους: Μπαίνω μέσ' στ' ἀμπέλι—Μπαίνω μέσ' [στ' ἀμπέλι

Μπαίνω μέσ' στ' ἀμπέλι σὰ νοικοκυρὰ [σὰ νοικοκυρὰ

Μπαίνω μέσ' στ' ἀμπέλι σὰ νοικοκυρὰ [—σὰ νοικοκυρὰ

νὰ κι' ὁ νοικοκύρης ἔρχεται κοντὰ [—ν' ἔρχεται κοντὰ.

Ἕλα νοικοκύρη—ν' ἔλα νοικοκύρη

ἔλα νοικοκύρη νὰ τρυγήσουμε—νὰ [τρυγήσουμε

ἔλα νοικοκύρη νὰ τρυγήσουμε

κόκκινα σταφύλια νὰ πατήσουμε—νὰ [πατήσουμε...

Κι' ὅλο αὐτὸ τὸ τραγοῦδι κι' ἄλλα πολλὰ γυρίζουν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα χαρούμενα καὶ τραγουδιούνται μετὰ κέφι.

Ἐκεῖ στὴν ἄκρῃ στοιβάζονται τὰ σταφύλια σωρὸς κι' ἓνα κοπέλι τὰ κουβαλάει σὲ πατητήρι.

Ἐκεῖ ἓνας λεβέντης ποδοπατάει τὰ ὁμορφα κεχριμπαρένια τσαμπιά ἀπ' ὅπου βγαίνει ὁ ξανθοκόκκινος μούστος καὶ τρέχει μέσα στὴν κάδη.

Σὰν τελειώσῃ ὁ τρυγητὸς ἀφήνουν τὸ μούστο μιά ἐβδομάδα ἢ καὶ λιγώτερο ἐκεῖ μέσα γιὰ νὰ βάψῃ τὸ κρασί καὶ νὰ πάρῃ βαθυκόκκινο χρῶμα. Τὸ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 32)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΒΑΓΓΩΝ ΣΑΚΕΛΛΙΩΝΑ. Είσαι αξιόπαινος για την αγάπη σου στο σχολείο. Το ποιημάκι σου αληθινά συγκινητικός αποχαιρετισμός στα θρανία, την αλήτη, το σχολικό περιβάλλον. Λές: «Πάνω στ' άραιωμένα μας θρανία άφησαμε κομμάτι απ' την ψυχή μας». Πρόσεξε το τελικό ν. που πρέπει να μπαίνει πάντα όταν ή έπομένη λέξη αρχίζει από κ. π. τ. ε. ψ. γκ. μν. ιτ και που παραλείπεται μπροστά στα λοιπά σύμφωνα. Αν θέλεις διόρθωσέ το και στείλε το πάλι, επειδή δεν μπορεί να δημοσιευθεί με στίχους σαν τον 4ο του 1ου 4οτιχού, το 2ο του 4ου 4οτιχού και άλλους. Κι' όχι γραμμένο σε... χαρτάκια! Αν το ξαναστείλεις σημειώσω σε μιά άκρη τα στοιχεία Σ1. — **ΑΥΓΕΡΙΝΟΝ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ.** Ζητείται — και σε ύψος κάπως έντονο — να σάς γνωρίσωμε για ποιο λόγο δεν έδημοσιεύθησαν οι δύο ύμνοι σας. Σας άπαντούμε: έπειδή είναι άσχετα. Ίδου:

Ο' Ίωάννης Μεταξάς με τις Συλλογικές Συμ-
[έθεσε γερές βάσεις,
Κατεπολέμησε την άνεργιαν και έδωκε έργα-
[ισαν

και οι Έλληνες δεν πενούν
και τον ευγνωμονούν.

Αυτά όλα είναι αληθινά — αλλά δεν είναι ποιήματα και προπαντός ύμνοι. Τι λέτε και σεις; Στείλατέ μας τίποτε άλλο. Χρέος μας να σεβώμε την ποιητή και μάλιστα όταν τη χρησιμοποιούμε για να εξμηνώμε πρόσωπα σεβάστα ή μεγάλες πράξεις σεβαστών προσώπων. — **ΝΤΟΡΑ ΑΡΤΕΛΑΡΗ.** Η οσαυρίκη διάθεση δεν λείπει από το ποιημάκι σου «Ο Κος Καθηγητής», δεν μπορεί όμως να δημοσιευθεί, επειδή οι στίχοι του δεν είναι καλοί. — **ΕΥΑΓΓΕΛΟΝ ΚΑΜΗΛΑΤΟΝ.** Ο ελεύθερος στίχος δεν είναι τόσο εύκολος όσον τοιάχιστον φαίνεται... έκ πρώτης όψεως. Δοκίμασε να ξαναγράψης το ποιήμα σου «4η Αδούτσου» και στείλε μας το πάλι σημειώνοντας σε μιά από τις επάνω γωνίες του χαρτίου τα στοιχεία Σ3. — **ΘΕΟΦ. ΣΤΕΛΙΑΡΑΚΗΝ.** Από το ποιήμα «Είς την νεότητα»:

Τό πρωί της μέρας ποδοτε, νάρχεστε στο
[βράδυ πρέπει
από την αρχή του χρόνου ως το τέλος νάστε
[ολλοί.

Από το «Στην Πατρίδα»:

Ω! Πατρίς, μήτηρ του κόσμου
[διά μέσου των αιώνων.

Πρός Θεοδ! Γιατί αυτό το γλωσσικό ανάκατωμα; Διάβασε άλλη μιά φορά τα τραγούδια σου και θα δής ότι και τα νοήματά των είναι ακόμη υπερβέβαια. Καιρός ν' αρχίσωμε να διατυπώμε τις σκέψεις μας καθαρά και ξάστερα έχοντας ως παράδειγμα τον ίδιο τον Άρχηγό μας στο πώς μιλεί και πώς γράφει. Σάμωανοι; — **ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΒΑΦΝΑΝ** — **ΠΟΥΛΑΤΣΑΝ.** Άφησε την ιδέα του τραγουδιού σου «Στους ήρωες προγόνους μας» να ωριμάσει καλά. ξαναγράψε το και στείλε μας το έγκαιρα για το τεύχος της 25ης Μαρτίου. Όχι όμως με στίχους σαν κι αυτούς:

Και νά, κουράρε τών γιαιών Μισούλη έου
[τριαντάφυλλο κλειστό, (1)
σαν σε παράσημο τρανό στο πέτο να φορής
[της μπόκας φυλακτό.

Τι θέλεις να πής, παιδάκι μου, με δλ' αυτά; Άχ! κι' άς ήταν δυνατό να μαθαίναμε όλοι μας καλή αριθμητική για να καταστρώναμε κάθε μας σκέψη όπως καταστρώνονται ταγικά οι αριθμοί: 2+2=4. — **ΜΗΝΑΝ ΕΜ. ΜΑΤΣΑΚΗΝ.** «Τό νησί μου» αξίζει να δημοσιευθεί. Θα γίνη πολύ καλύτερο αν κόψεις μερικά ενά τόν... ενά τόν... ενά κι' ό...», και άλλα παρόμοια. Γράψε το πάλι και στείλε το. — Σημείωσε στην άκρη τα στοιχεία Σ6 για να ήμεις εύκολοι στη συζήτηση. — **ΚΩΣΤΗΝ ΓΑΣΙΔΙΩΤΗΝ.** Από το γράμμα σου αντίγραφο τα έξι, για τα όποια σε συγχαίρωμε: «Σε σένα, αγαπητή «Νεολαία», που με τα καλά και σοφά σου λόγια μορφώνεις όλα τα Έλληνόπουλα και τα κάνεις να γίνονται πραγματικά παιδιά μιας Έλλάδος αιώνας και δοξαμένης και τα μαθαίνεις να ζούν μόνο με την έλπίδα μιας ανώτερης, νέας και σεβάστης πατρίδας...». Το ποιήμα σου «Στο άδελφάκι μου το πεθαμένο» είναι αληθινά πολύ συγκινητικό. Έχει όρατες εικόνες και δείχνει ότι «αισθάνεσαι». Αν θέλεις διόρθωσέ το όπου χωλαίνει και στείλε το πάλι για να

το υποβάλωμε στην Έπιτροπή. Σημείωσε Σ7. — **ΜΟΥΛΑΛΗΝ ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ.** Από το ποιήμα σου «Τ' άκοίμητο καντήλι δημοσιεύω με τους στίχους αυτούς: Λάμπουν φηλά στον ύδρανό τα φωτεινά τ' ά-

κι' ή νύχτα ξάστερη με τ' άκαλά της χέρια, την πλάση άγκαλιάζει. Κι' ανάφτει σε μνήμα μαρμαρόστιχο άκοίμητο καντήλι. Κατάλευκοι άγγέλοι φέρνουν και χώνουν με-
[λωδιά (1)

Υμνολογούν με τ' άγια τα χείλη. Γράψε μας τί έντύπωσι σου κάνουν τυπωμένοι οι στίχοι αυτοί. Άλλά την καθαράν άλήθεια! — **ΜΑΙΡΗΝ ΑΥΡΙΤΣΑΚΙ.** Το ποιήμα σου «Η νεολαία» έδόθη στην Έπιτροπή, αφού διαβρώθηκε. Πρόσεξε το στίχο σου και θα γράφης καλύτερα. Στο τραγούδι αυτό ριμάρις μέρα - νά. «Αν έχης κρατήσει αντίγραφο κάμε την παραβολή με το διαβρωμένο. Το «Συμβολικό» υπεβλήθη στην Έπιτροπή όπως το έχεις γραμμένο. Αν έγκριθ ή δημοσιευθεί. — **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΠΑΛΟΥΜΠΗΝ.** Μας γράφεις: «...υπερβήκαμε έπειδή φορώ κι' έγώ τη σεμνή στολή του Φαλαγγίτη, θα έκτελίσω με πειθαρχία έκείνα που προστάζει ο Άρχηγός για την επέκτασι της καλλιέργειας». Εύγε σου! Ο Άρχηγός, που διαβάσει το περιοδικόν σας από την αρχή ως το τέλος, είναι βέβαιο πως θα ευχαριστηθ ή, θα συγκινηθ ή και θα δακρύσει βλέποντας πόσον ο λόγος του εισακούεται από τ' άγαπημένα παιδιά, τους Φαλαγγίτες και τις Φαλαγγίτισσες. Το ποιήμα σου το διαβρώσαμε άγιο και το υπέβαλουμε στην Έπιτροπή, που το έγκρινε. — **ΚΩΝΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΗΝ.** Τα ποιήματα που μας έστειλες είναι δυστυχώς άτεχνα. Αντί να γράφης ποιήματα με 40 στίχους, γράψε μόνον με 4 στίχους και καλούς. Θα μάς βρίσκης πάντα προθύμους να σε βοηθήσωμε. — **ΙΩΑΝ. ΗΛΙΑΔΗΝ.** Σας άπαντούμε ταχυδρομικώς. — **Κ. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΝ.** Το «Πάντα Έμπρος» θέλει δουλειά. Έπειτα ετά λάθη τα παλαιά καιρός είναι να τα έχασατε σεις οι νεώτεροι. Άς έχετε το βλέμμα σας στημένο πάντα προς τα έμπρος — εκεί που σάς οδηγεί ο Άρχηγός. Τι λές; — **ΝΤΟΡΑ ΑΡΤΕΛΑΡΗ.** Και πάλι δεν είναι κατάλληλο για δημοσίευσιν. Άρchiσε το από την αρχή, ίσως σε άλλα μέτρα — μπορεί να βγ ή καλύτερο. — **ΑΓΓΕΛ. ΠΑΠΑΓΕΛΗΝ.** Δεν έδιαβάσθηκε έπειδή είναι γραμμένο και στις δύο όψεις του χαρτί. — **Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΟΝ.** Καλό και δημοσιεύεται. Άλλη φορά δτι έχεις να το στέλνης κατ' εθείαν και χωρίς συστάσεις. — **ΓΕΩΡΓ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΝ.** Όραία ή έκθεσις σου με το ιστορικό θέμα «Ελάμπος Τζαβέλλας», αλλά πολύ μεγάλη και δεν είναι εύκολο να δημοσιευθεί. — **ΔΥΣ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ.** Η ύμνογραφ ή στο διήγημα «Χάριν της τιμής» είναι δυσανάγνωστος. — **ΜΙΧ. ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ.** Μπράβο σου, Παντοβάκη. «Η μεγάλη Γιορτή» είναι μια πρώτη τάξεως έκθεσις, άλλ' όχι κατάλληλη για δημοσίευσιν. Σε ποιά τάξη πηγαίνεις; Πόσων έτών είσαι; — **ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΝ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ.** Μεταξύ των άλλων μάς γράφεις «... αν δεν είναι καλό πετάξτε το στο σκουπίδια». Όχι, Παλαιολόγου. Τίποτε δεν πετιέται στο σκουπίδια. Όσα μάς στέλλουν οι άναγνώστες της «Νεολαίας» προς δημοσίευσιν μπαίνουν σε ειδικούς φακέλους, παίρνουν αδειαν αριθμό και φυλάσσονται στα αρχεία της όλης, που για τόν ένα ή τόν άλλο λόγο άπερρίθμη. Με τόν τρόπον αυτόν μπορούμε να παρακολουθώμε την πρόοδο και την εξέλιξη των συνεργατών μας, συγκρίνοντας τόν ένα με τόν άλλο, αδιάφορο αν έδημοσιεύθησαν ή όχι. Το «Ένα δραματάκι της ζωής» έχει αριθμό Π5. Ξαναγράψε το λίγο προσεκτικότερα και στείλε το. Λες κάπου: «ή μόνη εύτυχία της ζωής μας έβάρθηκε». Άλλοι μόνον αν ή μόνη σου εύτυχία στη ζωή είναι «ένας γάτης με δύο πρόσαινα ματιά». Από σένα, που είμεθα σε θέσι να ξέρωμε πως είσαι μιά από τις πρώτες μαθήτριες του σχολείου σου, περιμένομε κάτι σχεδόν άρτιο. — **ΕΠ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΝ.** Τάς ειδήσεις για την δράσιν της Νεολαίας πρέπει να τις στέλνη το άρμόδιον γραφείον της Περιφέρειας σας στην Κεντρική Διοίκηση. Το «Στο διάβα της» καλό και θα δημοσιευθεί. Το ποιημάκι «Αγάπη στο πράσινο» θα υποβληθ ή στην Έπιτροπή, αν διορθώσης το πρώτο 4οτιχο. Σημείωσε Σ17. **ΒΑΣΙΛ. ΓΚΙΟΥΛΟΓΛΟΥ.** Μας γράφεις: «...δεβαίως συμβαίνει συχνά να έγω υπερβολικήν έμπιστοσύνη στο ταλέντο μου, αλλά με τυφλώνει ή ο ίη σίς μου(1)». Ποι ή βρίσκη, Βασίλει, αυτή τη λέξ; Ποι την άκούεις; Άσχημο θα ήταν αν έγραφες ή μεγάλη ιδέα, που έγω για τόν άτομο μου ή το πολύ - πολ ή άλαστοίνα μου; Και πάλι - πάλι στο τριχαριτωμένο αυτό όληνης γράφεις: «έκ έντροπής» — «είπε ο Πέτρος μυστηρευνόνας» και άλλα πολλά και διάφορα. Γράψε, παιδάκι μου, όπως μιλείς και προσπάθεις δτι γράφεις να είναι γραμμένο σε φάω (για να σ' ευχαριστήσωμε). Το «Πέτρος και Εύαίθια» άκατά-

λληλο. — **ΑΡΓ. ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΝ.** Θά σο άπαντήσωμε στο επόμενο τεύχος. — **ΕΛΕΝΗ ΣΩΤΗΡΙΟΥ.** Η έκθεσούλα σου «Ανοίξεις» είναι γραμμένη με πολλήν έμπνευσι. Τώρα όμως βρισκόμεθα σχεδόν στην καρδιά του φθινοπώρου και ή δημοσίευσίς της είναι παράκαιρη. — **ΣΤΕΛ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ.** Όχι και από τίς δύο όψεις του χαρτί! Όχι ποιήματα και έπιστολές στο ίδιο χαρτί! Διάβαζε δλη τη στήλη της αλληλογραφίας και δχι μόνον δτι άφορ άσένα. — **ΑΠΟΣΤ. ΣΠΟΝΤΗΝ.** Το διήγημά σου «Η κατάρα του πεύκου» πολύ μεγάλο. Συντόμωσέ το σε 2½ σελίδες το πολύ και ξανατείλε το. Κόψε από τόν πρόλογο και τόν έπiloγο. Σημείωσε Π10. — **ΜΥΡΤΟΥΝ. ΚΟΝ.** Ένταύθα. Τα θέματα σας εκφράζουν δυστυχώς τού πλαισίου που έχει χαράξει ή «Νεολαία». — **ΗΛ. ΤΗΣΑΡΧΟΝΤΟΥ.** Έρμιονή. Όπως και σεις άναγνωρίζετε εις την έπιστολήν σας ή έκθεσις μάς έργεται πάρα πολύ άργά. Αι φωτογραφίαι πολύ καλαί, θα δημοσιευθ ή. — **ΤΑΚΗΝ ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ.** Γρεβενά. Σας ευχαριστούμε για την έπιστολή. Η συνδρομή άνευκόη κατά την έπιθυμίαν σας. — **Ε. ΚΑΤΣΟΥΛΗΝ.** Τελοςόνα. Αι φωτογραφίαι έλήφθησαν. Η τού Σχηματισμού Θηλέων πολύ σκοτεινή, δεν είναι δυνατόν να δημοσιευθ ή. Η τών Άρρένων, κάπως καλύτερα, θα δημοσιευθ ή με την σειράν της. — **Γ. Δ. ΓΚΥΖΗΝ.** Ένταύθα. Το περιοδικόν δεν άναδημοσιεύει όλην ήδη δημοσιευθείσαν εις άλλα έντυπα. Στείλετε κάτι πρωτότυπο. — **ΠΕΡ. ΔΙΟΙΚΗΤΡΙΑΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ.** Συμβαίνουν και λάθη. Πάντως το δελτίον κινήσεως μάς έδόθη και έδημοσιεύη. — **ΚΩΝΣΤ. ΣΙΜΟΝ.** Κατάπολα. Άμоргου. Φωτογραφία έλήφθη και θα δημοσιευθ εν καιρώ.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ
Πρώτη εξωφύλλου — Φωτοσύνθεσις
καλλιτέχνη συνεργάτου μας.
Τελευταία εξωφύλλου Στιγμιότυπα
από την έναρξιν των Βαλκανικών Αγώνων
εις το Στάδιον.

Ο ΤΡΥΓΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 31)
τε αρχίζουμε τόν άρμεγμα. Το λαγυρί, έτσι ονομάζουν τόν κρασί τώρα που τρέχει ολοκάθαρο απ' την κάδη, χωρίς τσίπουρα, τόν μετρούν με τις «Μπότσες» κι' έπειτα γεμίζουν τα βαρέλια, που την προηγούμενη μέρα τα άγιασε ο παπάς.

Απ' τού μουςτο θ' αφήσουν ξέχωρα κάμποσο μέσα σ' ένα καζάνι, για τή μουσταλευριά, τή μουστοκούλουρα και τόν πιμέζι. Ύστερα ρετίνωvουν τα κρασιά.

Τ' Αϊδημητριού άπολώντας ή έκκλησιά άνοίγουν ένα βαρέλι. Πρώτος πρέπει να τόν δοκιμάση ο γέρο - παππούς. Παίρνει τόν ποτήρι, καθώς κάθονται τόν γίωμα στο τραπέζι, τραβάει μιά ρουφηξιά, τήν κλουπακίζει μέσα στην μπόκα του, σκέπτεται λίγο κι' ύστερα λέει:

— Μόσκος τα κρασιά μας — στην ύγειά σας, και τού χρόνου. Και τσουγγράν τα ποτήρια τους. Όλη αυτή τη μέρα οι χωρικοί πίνουν κρασί. Γυρίζουν στα συγγενικά σπίτια και δοκιμάζουν τόν καινούργιο κρασί, στρώνονται στο τραπέζι κι' αρχίζουν τα τραγούδια.

Τρεις άνδρειωμένοι έβούλησαν να [βγούν από τόν Άδη
Ο Ένας Μάι θέλει να βγ ή ποδναι τα
[ψιμαρνάκια
Ο άλλος θέλει τόν Αδουστο, ποδναι
[τά πανηγύρια
κι' ο τρίτος τ' Αϊδημητριού π' άνοι-
[γουν τα βαρέλια
π' άνοίγουν τα γλυκά κρασιά, που πι-
[γουν οι λεβέντες.

Παύλος Βέργας

Τύποις: «ΠΥΡ ΣΟΥ» Α. Ε.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 30 Ἰουνίου 1939) ... 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

*Αγιος Νικόλαος (Κρήτης)	Γρεβενά	Καρλόβασι	Λήμνος	Ποταμός
*Αγρίνιον	Γύθειον	(Σάμου)	Λιμὴν Βαθέος	(Κυθήρων)
*Αγυιά (Λάρισα)	Δημητσάνα	Καρπενήσιον	(Σάμου)	Πρέβεζα
*Αθήναι:	Διδυμότειχον	Καρυαί	Μεγαλόπολις	Πύλος
*Αθήναι, Μητροπόλεως 9	Δράμα	(Ἁγίου Ὄρους)	Μεσολόγγιον	Πύργος
*Καλλιθέα	*Εδεσσα	Καστοριά	Μεσσήνη	Ρεθύμνη
*Νέα Ἰωνία	*Ελασσών	Κατερίνη	Μυτιλήνη	Σέρραι
*Παγκράτιον	*Ελευθερούπολις	Κέρκυρα	Ναύπακτος	Σητεία
Αίγιον	Ζάκυνθος	Κιάτον	Ναύπλιον	Σκιάθος
*Αλεξανδρούπολις	*Ηράκλειον (Κρήτης)	Κιλκίς	Νιγρίτα	(Βόλου)
*Αλμυρός	Θήβαι	Κοζάνη	Ξάνθη	Σουφλίον
*Αμαλιάς	Θεσσαλονίκη	Κομοτινή	*Ορεστιάς	Σπάρτη
*Αμύνταιον	Θήρα	Κόρινθος	Παζοί	Σύρος
*Αμφίκλεια (Λεβαδείας)	*Ιθάκη	Κύθηρα	Παπάδος	Τρίκκαλα
*Αμφισσα	*Ιστιαία	Κύμη	(Μυτιλήνης)	Τρίπολις
*Ανδρος	*Ιωάννινα	Κυπαρισσία	Πάτραι	Φάρσαλα
*Αργοστόλιον	Κασάλλα	Λαγκαδάς	Πειραιεύς	Φλώρινα
*Αρτα	Καλάβρυτα	Λαμία	Πλωμάριον	Χαλκίς
*Αταλάντη	Καλάμαι	Λάρισα	(Μυτιλήνης)	Χανιά
*Βέρροια	Καλαμπάκα	Λεβάδεια	Πόρος	Χίος
*Βόλος	Καρδίτσα	Λευκάς		

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ.
Πάσης φύσεως τραπεζικαὶ ἐργασίαι ὑπὸ συμφερωτάτους ὁρους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΓΟΥΡΓΙΑ Α. Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡΧ. 100.000.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΕΡΓΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝ ΠΑΤΗΣΙΟΙΣ, ΜΕΤΕΩΡΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ,
ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 13, 13^Α

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ: 80-851 & 80-852, ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: 30-394

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

*Εσωτερικοῦ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

*Ἐξωτερικοῦ » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κίττος βιβλίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεία τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.—Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιούνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.—Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν καταθέσεων, ἤτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.—Ὑπὸ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οικονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως, τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει ἐιδικὸν καλλιτεχνικὸν κουμπιράδες, πωλουμένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.—Ὅταν ἔχετε ἓνα κουμπιρά δύνασθε νὰ ἐξυτηρήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οικονομίας σας, διότι συνηθίζετε εὐκολότερα σὴν ἀποταμίευσιν.

